

Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs

Jaarverslag 2014

Stichtse Vrije School te Zeist
Novalis College te Eindhoven
Karel de Grote College te Nijmegen
Tobiasschool te Zeist

Wilhelminasingel 15
6524 AJ Nijmegen
024 3820460

Voorwoord	4
Waar staan we voor?	4
De belangrijkste ontwikkelingen in het jaarverslag 2014	5
Onderwijs: bijzondere leerlingactiviteiten	6
Tobiasschool (speciaal basisonderwijs).....	6
Stichtse Vrije School.....	7
Tobiasstroom (voortgezet lwoo-onderwijs)	9
Novalis College.....	11
Karel de Grote College.....	13
Onderwijs: Tobiasschool (speciaal basisonderwijs)	15
Onderwijs: realisatie speerpunten	16
Stichtse Vrije School.....	16
Novalis College.....	21
Karel de Grote College.....	28
Onderwijs: overige ontwikkelingen in de middenbouw (leerjaar 1/2)	35
Stichtse Vrije School.....	35
Novalis College.....	36
Karel de Grote College.....	37
Onderwijs: overige ontwikkelingen in de leerroute vmbo-t	38
Stichtse Vrije School.....	38
Tobiasstroom (voortgezet lwoo-onderwijs)	38
Novalis College.....	41
Karel de Grote College.....	43
Onderwijs: ontwikkelingen in integratieklas de Blauwe Bloem.....	45
Onderwijs: overige ontwikkelingen in de leerroutes havo en vwo.....	46
Stichtse Vrije School.....	46
Novalis College.....	47
Karel de Grote College.....	48
Zorgstructuur	49
Tobiasschool (speciaal basisonderwijs).....	49
Stichtse Vrije School.....	50
Novalis College.....	51
Karel de Grote College.....	52
Organisatie	54
Algemeen	54
Stichtse Vrije School.....	55
Tobiasschool	55
Novalis College.....	56
Karel de Grote College.....	57
Kwaliteit en verantwoording.....	58
Toezicht inspectie voortgezet onderwijs	58
Toezicht inspectie primair onderwijs.....	58
Klachten.....	58
Kwaliteitszorg	58
Registratie lesuitval	58
Medezeggenschapsraad	59
pMR	59
Tobiasschool (speciaal basisonderwijs).....	59
Stichtse Vrije School.....	60
Novalis College.....	61
Karel de Grote College.....	62
Mensen.....	63
Personeelsbestand	63

Personeelsbeleid	63
Algemeen	63
Tobiasschool (speciaal basisonderwijs).....	65
Stichtse Vrije School.....	66
Tobiasstroom.....	67
Novalis College.....	68
Karel de Grote College.....	71
Huisvesting en middelen	72
Tobiasschool (speciaal basisonderwijs).....	72
Stichtse Vrije School.....	72
Novalis College.....	72
Karel de Grote College.....	73
Financiën	74
Samenvatting en analyse jaarrekening 2014.....	74
Financiële kengetallen	74
Balans 2014	75
Exploitatie 2014	76
Ouderbijdrage.....	77
LGF-gelden	77
Bijlage 1: Aantal leerlingen en verdeling over opleidingen	78
Bijlage 2: Examenresultaten.....	78
Bijlage 3: Gegevens scholengemeenschap en vestigingen	79
Bijlage 4: Jaarverslag raad van toezicht over 2014	80
Bijlage 5: Jaarverslag dMR Stichtse Vrije School over schooljaar 2014	82
Bijlage 6: Jaarverslag dMR Novalis College	84
Bijlage 7: Jaarverslag dMR Karel de Grote College over 2014	85

Voorwoord

U leest het jaarverslag van de Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs. Het verslag beschrijft de activiteiten in 2014 van de *Scholengemeenschap voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs* (met de vestigingen Stichtse Vrije School in Zeist met afdeling Tobiasstroom, Novalis College in Eindhoven en Karel de Grote College in Nijmegen) en van de *Tobiasschool in Zeist* (speciaal basisonderwijs). In onze scholen gebeurt veel en we hebben geprobeerd om dat goed te beschrijven. Dat levert vervolgens wel veel tekst op. Door rubricering per onderwerp (onderwijs, organisatie, mensen etc.) en per school bent u in staat om snel de voor u relevante onderdelen te vinden.

In het Strategisch Beleidsplan heeft de scholengemeenschap haar kernwaarden geformuleerd, die vervolgens zijn vertaald in speerpunten in het schoolplan. We leggen expliciet verantwoording af over de realisatie van onze voorgenomen speerpunten.

Het vrijeschoolonderwijs wordt mede gekenmerkt door vele leerlingactiviteiten. De bijzondere hebben we voor u in het begin aangestipt.

Dit jaarverslag bevat ook een samenvatting van de jaarrekening 2014, het jaarverslag van de Raad van Toezicht en de jaarverslagen van de deelraden medezeggenschap.

F.L.Ebskamp, bestuurder

Waar staan we voor?

“Men dient niet te vragen: ‘wat moet de mens weten en kennen voor de bestaande sociale orde?’ maar: wat is in de mens in aanleg aanwezig en wat kan in hem ontwikkeld worden? Dan zal het mogelijk zijn de sociale orde steeds nieuwe krachten toe te voeren uit de opgroeiende generatie. Dan zal altijd datgene in die orde leven wat de tot haar toetredende volledige mensen ervan maken; daarentegen zal niet van de opgroeiende generatie gemaakt worden wat de bestaande sociale organisatie ervan wil maken.” Rudolf Steiner

De inspiratie van ons vrijeschoolonderwijs vindt zijn oorsprong in inzichten van de grondlegger van de antroposofie, Rudolf Steiner, die we in de dagelijkse ontmoeting met onze leerlingen, met de samenleving en met andere inspiratiebronnen voortdurend willen toetsen en verder ontwikkelen. Tegelijk kent onze pedagogie een onvervreembare kern: de gedachte dat iedere mens zijn eigen unieke levensweg gaat en dat hij zich daarbij laat leiden door allerlei motieven, vaak zonder zich daarvan bewust te zijn. Ons onderwijs wil de opgroeiende mens helpen om deze motieven te verhelderen en te ontwikkelen. Alleen wanneer ons onderwijs volop aandacht besteedt aan de onderlinge samenhang tussen materiële, ideële en sociale motieven (de eigen idealen, het innerlijke richtingsgevoel, de behoefte 'ertoe te doen' en voor anderen iets te betekenen) zal de leerling met enthousiasme aan de slag gaan. Dan worden in de leerling voornemens voor de toekomstige samenleving gewekt.

De belangrijkste ontwikkelingen in het jaarverslag 2014

De scholen ondernemen naast het lesprogramma vele bijzondere activiteiten voor de leerlingen. De beschrijving daarvan geeft een goed beeld van de brede ontwikkeling die we nastreven en laat een levendige, dynamische schoolgemeenschap zien.

De basiskwaliteit van het onderwijs is voor alle afdelingen op orde met uitzondering van vmbo-t op het Novalis College. Het Novalis College heeft hard gewerkt aan de kwaliteit van het vmbo-t om in 2015 weer een basisarrangement te verkrijgen. Het werken aan het klassenmanagement is voor alle scholen een aandachtspunt en zal dat in de komende tijd blijven. We werken voortdurend aan het vergroten van de kwaliteit van ons onderwijs. Leidend daarbij zijn onze kernwaarden: een spirituele visie op de menselijke ontwikkeling, een kunstzinnige pedagogie (opvoedkunst), ontwikkeling van onderwijs en onderwijsgevend, een open en veilige leergemeenschap. Aan die kernwaarden hebben de scholen met diverse projecten gewerkt en zij blijven daarmee aan het werk.

Een belangrijk ontwikkelpunt is de overgang in de komende jaren naar een volledig vmbo-examen, die al jaren daarvoor gevolgen heeft voor het onderwijs. De resultaten van de havo- en vwo-opleidingen zijn goed, al laat Novalis College eenmalig een vrij laag slagingspercentage voor vwo zien. De vrij hoge werkdruk voor de leerlingen op sommige opleidingen vraagt onze aandacht.

De scholen hebben Passend Onderwijs ingevoerd, dat grote invloed heeft op de zorgstructuur en de organisatie binnen de scholen.

Alle scholen hebben een teamstructuur ingericht waarmee we de verantwoordelijkheid voor het onderwijs lager in de organisatie kunnen neerleggen.

De scholengemeenschap is financieel zeer gezond.

De school kijkt terug op een jaar, waarin veel ontwikkelingen in gang zijn gezet om de leerlingen nog beter vrijeschoolonderwijs te kunnen bieden. In 2015 zullen we die ontwikkelingen volop doorzetten.

Frans Ebskamp

Onderwijs: bijzondere leerlingactiviteiten

Naast het brede schoolprogramma zijn er altijd bijzondere leerlingactiviteiten. Hieronder een greep uit de vele activiteiten van 2014.

Tobiasschool (speciaal basisonderwijs)

Op de Tobiasschool voert elke klas een **toneelvoorstelling** op, veelal gekoppeld aan de ontwikkelingsstof van de desbetreffende klas. Ook **uitstapjes** naar de boerderij en de molen, het Archeon of de dierentuin komen voort uit de aangeboden ontwikkelingsstof.

Wekelijks werd er uitbundig gezongen in het **Onderbouwkoor**. Het repertoire bestond uit liedjes die verbinding hadden met de jaarfeesten en seizoenen. In de verschillende klassen werd dit repertoire de rest van de week verder geoefend.

In de **tuinbouwlessen** genoten de leerlingen van 'lekker poep scheppen!', zaaien en overvloedig oogsten natuurlijk. Naast vele soorten groenten en kruiden kunnen ze vaak ook een prachtige bos bloemen voor klas of thuis plukken.

Wat er aan bewegend en muzikaal onderwijs gedaan wordt, laten de leerlingen zien op de jaarlijkse **culturele avond**. Veel leerlingen leven lang naar deze avond toe, waar ze aan ouders, broers, zussen, oma's, opa's, oppassen,... laten zien wat ze kunnen. Op deze avond kunnen alle belangstellenden die rondom de leerlingen staan of geïnteresseerd zijn in de school, het bijzondere van het onderwijs op de Tobiasschool ervaren.

Prachtige teksten zijn er door de leerlingen van de 1^e/2^e/3^e-combinatieklas **geschreven** in de periode over het ontstaan van het schrift, met echte kroontjespennen op perkament. In de vierde klas is de **dierkunde** o.a. verwerkt in mini-werkstukjes en mindmaps, en afgesloten met een bezoek aan de dierentuin. In de vijfde klas hebben de leerlingen met **aardrijkskunde** de loop van de Rijn van oorsprong tot eindpunt kunstzinnig verwerkt. De zesde klas is voor de periode **mineralogie** naar de tentoonstelling 'Versteend hout' van Karbonkel geweest.

Op het einde van het schooljaar was er tenslotte ook het **schoolreisje**. Met dank aan ouders zijn we naar Oud Valkeveen in Naarden gereden, waar de leerlingen zich de hele dag spelend en schatzoekend vermaakten.

In de voorlaatste schoolweek was de jaarlijkse **sportdag** voor alle leerlingen van de Tobiasschool en Tobiasstroom, georganiseerd door de leerlingen van de elfde klas. De leerlingen waren schooldoorbroken in groepen verdeeld die het in allerlei spelvormen tegen elkaar opnamen om de *Waardenburg Wissel Trofee* te winnen. Plezier en saamhorigheid tekenden die dag.

De **Adventsmarkt** dit jaar was weer een sfeervolle dag waarin vele leerlingen en hun ouders allerlei knutsels en lekkers voor de kersttijd of de dieren in de winterkou maakten. Enkele enthousiaste ouders en leerlingen zongen prachtige kerstliederen, wat de dag een bijzondere stemming gaf.

Stichtse Vrije School

Diverse leerlingen van de tiende klassen zijn in 2014 met een **Comenius uitwisselingsproject** met scholen uit Turkije, Frankrijk, Hongarije, Italië en Roemenië op bezoek geweest in Hongarije. Hier waren ruim 90 leerlingen en leraren uit deze landen een week lang intensief met elkaar op pad. Dit was het tweede jaar van dit project. Vorig jaar werd bij ons een bezoek gebracht en is er een delegatie leerlingen naar Turkije geweest.

In 2014 vond voor de vierde keer een **internationale uitwisseling** voor de elfde klassen plaats met een school in Israël (de 'groene school' HakFar HaYarok). Het thema van de uitwisseling was *minderheden*. Verschillen en overeenkomsten in de vraagstukken op dit gebied in heden en verleden kwamen in een intensieve interactie en aan de hand van excursies in beide landen uitgebreid aan de orde.

De andere leerlingen van de klassen 9, 10 en 11 gingen op **stage**, maakten een uitgebreid stageverslag en de leerlingen van de tiende en elfde klas hielden, zoals ieder jaar, een stagepresentatieavond voor ouders en klasgenoten.

De tiendeklassers brachten een **vierdaags (cultureel) bezoek** aan Parijs of Dresden, waarbij de leerlingen overnachtten in gastgezinnen, zich bekwaamden in de vreemde taal en kennis maakten met de plaatselijke culturele hoogtepunten.

De twaalfde klassen zijn in oktober op **kunstreis** geweest naar Rome of Barcelona.

Alle leerlingen van de tiende klassen hebben meegedaan aan een interne ronde van het **Europees Scholierenparlement**, die gedeeltelijk binnen school en gedeeltelijk in de raadszaal van het Zeister gemeentehuis plaatsvond. Een selectie van leerlingen deed mee aan de provinciale en landelijke rondes (in het Utrechtse Provinciehuis en de Eerste en Tweede Kamer).

Evenals in voorgaande jaren hadden de examenklassen een grote, gebundelde **kunstmanifestatie-week**, Artstlk, waarin de leerlingen hun kunstwerken ten toon stelden of ten tonele brachten. Er was een tentoonstelling van beeldende kunst, er waren avonden met toneel en eurytmie en er was een avond gevuld met het eindexamen slotconcert.

De leerlingen van de zevende klassen gingen aan het eind van het schooljaar 2013/2014 een week op **kamp**. De tiende klassen hebben in de regio in een **landmeetweek** stukken land opgemeten en in kaart gebracht in het kader van hun wiskundelessen. De negende klassen gingen aan het eind van het schooljaar 2013/2014 op kamp in de Ardennen.

Enkele leerlingen namen deel aan landelijk georganiseerde **wiskundewedstrijden**; andere leerlingen namen deel aan de diverse regionale en landelijke **sporttoernooien**. Voor de hele school is er door de twaalfde klas een sportdag georganiseerd.

De klassen 10 t/m 12 gaven twee grote **koorconcerten** in de Nieuwe Kerk te Zeist. De achtste en negende klassen verzorgden het voorprogramma. Uitgevoerd werden de *Messa di Gloria* van Puccini en een twee lichte muziek stukken, *Bohemian Rhapsody* en *Don't stop me now* van Queen. De instrumentale begeleiding werd verzorgd door leden van het Weidler Kwartet, aangevuld met extra instrumentalisten en door The New Blue, een band van oud-leerlingen. Ook was er het jaarlijkse **Café Chantant** waar leerlingen uit verschillende leerjaren optraden op een podium in de zaal.

In het kader van het **Michaëlfest** werd, zoals elk jaar, eind september een **actie** georganiseerd waarmee geld werd ingezameld voor een goed doel. Dit jaar was dat voor een school in Nepal. Er werd ruim €10.000 opgehaald met allerlei activiteiten.

De achtste en elfde klassen en klas 10P voerden elk een **toneelstuk** op en verzorgden de daarbij horende decors en kleding. Een aantal andere klassen heeft vanuit dramalessen of periodethema's voorstellingen gegeven.

Na de kerstvakantie voerden leraren en leerlingen uit de twaalfde klas samen het Oberufer Driekoningenspel op voor leerlingen, ouders en belangstellenden. Leerlingen van de tiende klassen voerden in de kerstweek het **kerstspel** uit Oberpfalz op voor de kleuterklassen van verschillende onderbouwen. Leerlingen uit de twaalfde klas drama hebben in december 2014 in een sprankelende versie het Oberufer kerstspel opgevoerd voor leerlingen en voor de ouders.

Door diverse klassen en lesgroepen werden er in de loop van het jaar in het kader van de lessen **excursies** gehouden naar verschillende culturele instellingen of geografisch/biologisch interessante locaties.

Tobiasstroom (voortgezet lwoo-onderwijs)

Ook in 2014 gingen de klassen met een **excursie** er op uit. Het beleven van de les en ontwikkelingsstof werd op die manier intenser beleefd. Dit jaar stonden excursiedoelen zoals het Kröller Müller Museum, het Rijksmuseum, het Scheepvaartmuseum Amsterdam en de Sterrenwacht Utrecht wederom op het programma. In het kader van de geschiedenislessen bezocht de negende klas het slagveld Waterloo bij Brussel met aansluitend een survivaalkamp en geologie excursie in Noord Frankrijk.

In de nadagen van de winter is de school afgereisd naar Winterberg om daar een **wintersportdag** te beleven. Onder professionele begeleiding leerden de onervaren leerlingen skiën of snowboarden en de andere ondersteunden waar nodig; een dag die voor iedereen te snel voorbij ging.

Het **schoolkamp** in Zeeland stond weer garant voor veel uitdagende activiteiten zoals waterskiën, zeilen, een intensief dagprogramma met sportieve avond- en nachtspele toe, waarin samenwerken het verbindende element vormde. Gedurende het kamp leerden de kinderen elkaar opnieuw kennen, verborgen talenten werden zichtbaar.

Om de leerlingen bewust te maken van de gevaren van de **sociale media** is er, naast het lesprogramma, bezoek geweest van een theatergroep. Deze groep speelde in de klas een stuk over het bewuste thema en voerden vervolgens met de leerlingen een gesprek over de (sub)onderwerpen. Het was een voorstelling die velen tot de verbeelding sprak en waarin sommigen ook elementen uit hun eigen leven herkenden.

De **kunst- en cultuurreis** naar Berlijn van de elfde klas was de kroon op hun werk: veel gewandeld in de stad en musea bezocht. In de avonden werd er genoeg tijd ingeruimd voor de biografiegesprekken. Deze gesprekken werden wederom als zeer indrukwekkend en waardevol ervaren.

De **Culturele Avond** was ook in 2014 weer een groot succes: de vijf bovenbouwklassen lieten werk zien uit de verschillende vaklessen: toneel, klassikaal geproduceerde films, solo- en koorzang en instrumentale uitvoeringen. De uitvoering door het bovenbouwkoor, bestaande uit alle leeftijdsgroepen, toont telkens weer extra de sterke band en synergie tussen de leerlingen van alle groepen. De zaal van de Stichtse Vrije School, die voor deze activiteit gebruikt wordt, was te klein voor het aangestroomde publiek; velen hebben staand in de deuren het programma aanschouwd.

De **sportdag** voor de hele school (PO en VO) vormde een prachtige afsluiting voor het schooljaar. Atletiek en spel wisselden elkaar af. De groepssamenstelling bestond uit gelijke afvaardiging uit de beide bouwen. Ondanks de grote leeftijdsverschillen kon ieder op eigen kracht aan een bijzondere groepsprestatie zijn bijdrage leveren.

Iedere klas werkte in de ochtend- en middagperiodetijd langdurig aan de voorbereiding van een **klassentoneelstuk**, waarbij van iedere leerling het uiterste aan concentratie en coöperatie werd gevraagd. De uitvoeringen gaven blijk van grote inzet en enthousiasme.

Tijdens de **eindwerkstukpresentatie** was er een veelheid aan uiteenlopende onderwerpen. Heel persoonlijke onderwerpen naast praktische toekomstgeoriënteerde onderzoeken. De presentatie van de hoogste klas werd een boeiende interactie tussen de zaal en de individuele leerlingen.

Het leren presenteren en reflecteren werd ook zichtbaar tijdens de **stagepresentaties**. Alle leerlingen vertelden aan ouders en belangstellenden hoe zij hun stage beleefd hebben en wat zij ervan meenemen in hun verdere ontwikkeling.

Het **adventsthema** voor dit jaar, *individuele kracht*, werd door de organisatie Mountain Childcare ondersteund. Het thema was niet naar buiten gericht, maar juist naar binnen; 'waar liggen jouw krachten en hoe kun je deze inzetten om anderen in hun kracht te zetten?' Goede aandacht was er voor elkaars inbreng en de levensechte praktijkvoorbeelden.

Novalis College

In het afgelopen jaar waren er **exposities van leerlingwerk** in de school, presentaties van stages en atelierklassen 12, toneelvoorstellingen en activiteiten van leerlingen. Een bijzondere **toneelvoorstelling** betrof de uitvoering van l'Avare in het Frans. De **talentenjacht**, een jaarlijks terugkomend evenement, kende zeventien deelnemers met een bijzonder hoog niveau. Een aantal leerlingen uit klas 7 nam al deel en dat belooft veel voor de komende jaren.

In februari hielden de leerlingen van klas 12 hun **eindwerkstukpresentaties** in het bijzijn van veel ouders, leraren en medeleerlingen. Behalve theoretische toelichtingen waren er ook veel praktische opdrachten (dans, poëzie, muziek) bij de presentatie.

De leerlingen liepen **stages** in winkels, instellingen en bedrijven en gaven daarover een presentatie in verschillende vormen, tijdens mentoruren of voor een groter publiek.

In de stageperiode van klassen 9 t/m 11 waren leerlingen van klassen 7 en 8 actief bezig met een nieuw initiatief in de school: de **kunstweken**, *twee weken kunst in de school*.

De leerlingen eindigen met een druk bezocht festival waarbij de presentaties uiteen liepen van volledig interdisciplinair met zang, dans en schilderen tot het vertonen van een zelf gemaakte horrorfilm of het geven van uitleg over pesten waarbij een zelfgemaakt lied en gedicht gezongen werd.

Leerlingen die hun **sectorwerkstuk** maakten binnen de afronding vmbo-t, gaven een presentatie in marktform. Ouders en belangstellenden konden langs kraampjes lopen waar de leerlingen een uitgebreide toelichting gaven op het gemaakte werk.

In mei hielpen leerlingen van twee klassen mee aan de opknapbeurt van een stuk **landbouwgrond**, met de bedoeling groenten te verbouwen om de voedselbank te voorzien.

Ter gelegenheid van het **Michaëlfest** in september liepen leerlingen samen met leerlingen van de basisschool Vrije School Brabant een sponsorloop. Een groot bedrag werd opgehaald voor een vrijeschool in opbouw in Yerevan (Armenië).

In oktober deden veel leerlingen en leraren mee aan **The Big Draw**, een wereldwijd evenement. The Big Draw is in 2000 ontstaan in Londen. Het tekenfestival werd een daverend succes waarna het concept werd overgenomen door steden in meer dan twintig andere landen. Na Londen volgden onder andere Berlijn, Barcelona, New York, Gent en in 2014 dus ook Eindhoven. In de lessen op school is hier aandacht aan besteed en een aantal klassen heeft tijdens de tekenlessen buiten op het schoolplein les gekregen in Kolam of Rangoli, vormtekenen in de Indiase traditie. Onze deelname is nog wat aarzelend qua inhoud en uitvoering geweest, maar heeft genoeg potentieel om in het volgend jaar opnieuw deel te nemen aan het festival.

De leerlingen van de Praktische Stroom en de Kunst & Ambacht stroom maakten praktische opdrachten voor de school: op het schoolplein kwamen mooie **houten banken en meubels**. De leerlingen maakten stolpen voor een expositie van de **Dutch Design Week**. Dit in het kader van het project Good Companies, waaraan de school deelneemt. De leerlingen van klas 10E maakten voor het eerst een maquette met technische aspecten in de periode **maquettebouw**.

In het kader van de **internationalisering** bracht klas 12 een bezoek aan Marokko. Daarmee zijn de

contacten voor de toekomst geïntensiveerd. Klas 10A ging naar Barcelona, waar kennis de leerlingen kennis maakten met de cultuur van de stad. De leerlingen van klas 10 E gingen naar Ile d'Oleron waar ze een vakantieoord voor gehandicapten opknaptten in het kader van hun stage/eindreis. Een week hard werken leverde veel *winst* op voor de vrijwilligersorganisatie van dit vakantiepark.

De school besloot de **werkweken** naar het najaar te verplaatsen. De leerlingen van klas 7 waren actief in natuurkampen, de leerlingen van klas 8 zorgden voor o.a. ondersteuning in bejaardenhuizen. Klas 9 ging op de fiets naar de Ardennen en de Eifel of richting Heuvelrug/Nijmegen om de geologie van die gebieden te ontdekken en klas 10 bracht een gebied in kaart (landmeten).

Sinds enkele jaren werken leerlingen (en soms ook ouders) na schooltijd in **ateliers**. De belangstelling voor textiel, orkest en smeden bleef gelijk. Nieuwe initiatieven voor muziekensembles zijn in ontwikkeling gezet.

Enkele leerlingen namen deel aan het **Nationale Jeugddebate**. De school kende ook enkele succesvolle **sporters** waaronder een nationaal kampioen veldrijden, die de derde plaats veroverde bij het WK veldrijden en een derde plaats bij het NK judo.

De school ontving een subsidie voor de **Gezonde Schoolkantine**.

Diverse klassen bezochten tentoonstellingen en maakten **excursies** naar o.a. rechtbank, planetarium en Textielmuseum.

Karel de Grote College

In januari 2014 hebben drie leerlingen en een leerkracht deel genomen aan een internationale cursus voor vrijeschoolleerlingen op de Andaman eilanden in India. Deze cursus **Oceanography & meteorology** en een bijhorende cursus *Marine art* is bedoeld voor leerlingen van klas 10/11 en toegankelijk voor leerlingen van alle vrijescholen wereldwijd. Docenten kunnen ook deelnemen voor verdieping in de lesstof. Naast vijf Nederlandse deelnemers waren er leerlingen uit Australië, India, België en de V.S.

In februari was er voor de eerste keer een **ouder/ personeelsfeest** met als thema *De zeven vrije kunsten*. Er waren muzikale optredens, workshops in lokalen, een ontmoetingsruimte in de kantine en een dj in de grote zaal. Het feest, door ouders bedacht en georganiseerd, was een groot succes.

In maart vond de jaarlijkse **kooruitvoering** plaats in concertgebouw De Vereeniging. Het concert is het resultaat van het pedagogisch masterplan: de leerlingen werken de eerste drie leerjaren aan hun zangkwaliteiten en aan repertoire-opbouw en de laatste drie jaren vormen zij samen het grote bovenbouwkoor. Naast de bijdragen van onze eigen leerlingen is dit jaar eenmalig gekozen voor een uitvoering waarvan verschillende oud-leerlingen, die hun sporen in de muziekwereld inmiddels verdiend hebben, onderdeel uitmaakten van het concert. De leerlingen van het schoolkoor hebben Carmen van Georges Bizet uitgevoerd. Een oud-leerlingenkoor heeft A Ceremony of Carols van Benjamin Britten ten gehore gebracht. Tussendoor waren bijdragen van leerlingen en oud-leerlingen, duetten en ensembles. De avond werd gepresenteerd door Sven Ratzke, ook een oud-leerling van de school. De Vereeniging zat vol en van de opbrengst kunnen we de komende jaren de kooruitvoeringen opnieuw financieren. We kijken terug op een succesvolle avond met presentaties van zeer hoog niveau.

Een aantal leerlingen uit de verschillende jaarlagen van de school hebben in februari meegedaan met de **floorbalkampioenschappen** Mission Olympic. Het KGC team heeft de voorrondes overleefd en zijn bij de landelijke finale op een derde plaats geëindigd.

Alle achtste klassen en de negende klas van de praktische stroom hebben aan bestaande **toneelteksten** gewerkt. De toneelleerkrachten hebben deze teksten gekozen vanuit de leeftijdsfase: inhoudelijk goed te begrijpen, met voldoende humor en veel verschillende rollen, maar vooral goede 'springplanken' voor de ontwikkeling van het vak. Tijdens toneeluitvoeringen kon het publiek genieten van daadkrachtige presentaties van de leerlingen.

De leerlingen uit alle achtste klassen hebben in mei met elkaar als totaalproductie het stuk **Alleen op de wereld** op de planken gezet. Deze voorstelling was niet voor de ouders toegankelijk, maar een interne voorstelling voor de leerlingen. Het was een nieuwe vorm van theater, door de sectie toneel uitgedacht en neergezet.

In juni 2014 is de **musical** The Sound of Music opgevoerd. Deze musical is door leerlingen uit alle jaarlagen van de school in hun vrije tijd ingestudeerd onder leiding van enkele leerkrachten, die dit in hun vrije tijd georganiseerd en begeleid hebben. Het is gelukt om een prachtige voorstelling met opvallend goede kwaliteit op de planken te zetten.

Het schooljaar is voor het eerst afgesloten met een groot **Gala** voor alle leerlingen en leraren van de school. De eindexamenleerlingen kwamen in een bijzonder voertuig naar het feest en werden door alle leerlingen, leraren en veel ouders ontvangen voor de school. Het was een enorm

spektakel door de mooie voertuigen waarmee de leerlingen kwamen zoals oldtimer, cabrioletten, sportauto's en bakfietsen. Een hele feestelijke en stijlvolle afsluiting van het schooljaar.

Alle leerlingen hebben in november een hele dag gewerkt voor een goed doel binnen **Waldorf One World**. Voor klas 7 en 8 stond de ochtend in het teken van het maken van producten en het instuderen van bijvoorbeeld een flash mob/levende beelden. In de middag werden deze producten verkocht en de voorstellingen opgevoerd in het centrum van Nijmegen. De leerlingen van de klassen 9 t/m 12 hebben zelf diverse activiteiten bedacht om geld te verdienen. Dit jaar zal het belangrijkste deel van de opbrengst geschonken worden aan het project Home & Life van stichting Phang Nga in Thailand. Een ander deel van de opbrengsten zal wederom geschonken worden aan stichting Helpende Handen India. De netto-opbrengst was ruim 16.000 euro.

In april heeft **burgemeester Bruls** een gastles maatschappijleer aan klas 9vwo gegeven. Tijdens deze les heeft de heer Bruls de leerlingen meer inzicht gegeven in de plaatselijke politiek en in het bijzonder in het werk van de burgemeester.

In de maand april zijn de **Wereldkoks** in onze kantine gestart met het project wereldkantine. Als pilot zijn een jaar lang elke woensdag heerlijke wereldgerechten te koop die de wereldkoks hebben bereid. Naast het verzorgen van deze gerechten leveren de koks ook een bijdrage aan lesinhouden zoals in de lessen maatschappijleer, levensbeschouwing en koken. De organisatie Wereldkoks slaat een brug tussen uitkering en arbeidsmarkt. Mensen uit verschillende culturen en met verschillende achtergronden werken in de kookstudio en volgen tegelijkertijd een opleiding.

Twee leerkrachten van het Karel de Grote College hebben gedurende een half jaar meegewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw project van het **Openluchtmuseum in Arnhem** met als thema **migratie**. Twee klassen van de middenbouw hebben als pilot meegedraaid in dit project. Leerlingen zijn daarbij in groepjes, geleid door aanwijzingen op een iPad, door het park geleid en hebben ervaren wat het betekent om te migreren. Ze moesten ander eten bereiden en proeven, werk zoeken om geld te verdienen en een andere taal leren om te communiceren.

Vanuit de subsidieregeling voor een gezonde school heeft de sectie Lichamelijke opvoeding een programma ontwikkelt voor **naschools bewegen**. Drie middagen per week is er na school een sportcursus waaraan leerlingen en leraren kosteloos deel kunnen nemen. Er kan uit verschillende cursussen gekozen worden zoals: hardlopen, fituurtje, weerbaarheid voor meisjes, streetdance, Yoga, voetbal, badminton en stijldans. Met name voor leerlingen met een zorgvraag is het drempelverlagend om in een bekende omgeving te sporten. Het verschil met de lessen is dat leerlingen uit verschillende jaarlagen deelnemen, maar ook dat leerlingen hier zelf voor kunnen kiezen. Leerlingen konden ook al kosteloos deelnemen aan de Zevenheuvelenloop en Olympic Moves (landelijke schoolsportdag)

In november heeft het KGC weer met vier zogenaamde bedrijventeams meegedaan aan de **Zevenheuvelenloop**. Het is bijzonder dat zowel bij de trainingen als bij de loop zelf leerlingen, ouders en personeelsleden samen sportten.

Ricardo Schenker, leerkracht geschiedenis, was voorgedragen voor de landelijke verkiezing **leraar Geschiedenis van het jaar**. Hij drong door tot de tien leerkrachten die kans maakten op de titel. Dit leverde mooie publiciteit op, maar helaas geen titel.

Onderwijs: Tobiasschool (speciaal basisonderwijs)

De ontwikkelingen voortkomend uit het **inspectierapport** zijn leidraad voor het **schoolplan** en **studiemomenten** van de Tobiasschool. Onder begeleiding van verschillende externe experts heeft de school hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteiten van de Tobiasschool en grote veranderingen zijn hieruit voortgevloeid.

Het **ontwikkelingsperspectief** (OPP) heeft een startdocument en een planningsdeel gekregen. Volgend jaar zullen we kijken hoe wij ouders en leerlingen steeds meer bij het OPP kunnen betrekken. Het OPP heeft een verbinding gekregen met groepsoverzichten en groepsplannen voor alle vakgebieden. Tevens is het OPP uitgebreid en inzichtelijker geworden voor ouders. We hebben **leerroutes** voor de verschillende uitstroomrichtingen ontworpen voor het vakgebied rekenen en technisch lezen en een **schoolambitie** geformuleerd. Voor de overige vakgebieden zijn de leerroutes in ontwikkeling.

Hoe wij het specifieke **maatwerk** en de individuele **onderwijsbehoeften** van leerlingen vormgeven is onderdeel van onze continue teamscholing. Naast het vakgebied rekenen stond in 2014 technisch (begrijpend) lezen centraal. Met de LIST-methodiek hebben we sterk ingezet op leesmotivatie, waardoor in alle klassen de opbrengsten zijn verhoogd. Spelling en taalonderwijs komen in 2015 aan bod. Voor alle vakgebieden hebben we gekeken waar het vrijeschoolaanbod de dagelijkse lessen in de klassen kan verrijken; een ontwikkeling die zeker voortgang zal vinden de komende jaren.

Samen met de Tobiasstroom hebben wij ons verdiept in de **praktische menskunde**. Dit waren bijzondere momenten. In 2015 zoeken wij naar mogelijkheden om de praktische menskunde, in de vorm van de **kinderbespreking**, voor het hele team in te bedden in onze vergaderstructuur.

Het **veiligheidsbeleid** is met enige regelmaat onderwerp van gesprek gebleven bij het team en in de klassen, maar ook bij de ouders. Daar waar nodig hebben we extra ouderavonden gepland om over de veiligheid van de klas te spreken. Omgaan met sociale media en de vragen die daarover leven zijn onderwerp van gesprek tussen leerkrachten, leerlingen en ouders.

Samen met de vrijescholen uit de regio hebben we deelgenomen aan een studiedag over **coöperatief leren op de vrije school**. Naar aanleiding daarvan hebben we keuzes gemaakt hoe wij deze werkvormen onderdeel laten zijn van onze lespraktijk.

Onderwijs: realisatie speerpunten

Stichtse Vrije School

De Stichtse Vrije School heeft de strategische doelstellingen in het [Strategisch beleidsplan](#) vertaald in speerpunten in het [schoolplan](#).

Kernwaarde

Spirituele visie op de menselijke ontwikkeling

Strategische doelstelling

De leraren ontwikkelen en onderhouden een spirituele visie op de menselijke ontwikkeling.

Speerpunten:

Overdracht kennis vrijeschoolpedagogie aan nieuwe leraren

In de verschillende teams en gemeenschappelijk hebben we met enige regelmaat gewerkt aan pedagogische vraagstukken, in uitwisseling tussen ervaren en minder ervaren leraren. Ook aan de didactiek hebben we aandacht besteed, met name aan de differentiatievraagstukken. Er zijn dit jaar geen nieuwe leraren aangenomen.

Cyclische evaluatie: sluit visie op vrijeschoolonderwijs aan bij actualiteit?

Dit speerpunt heeft in het afgelopen jaar nog geen specifieke aandacht gekregen. Bij de uitwerkingen van ons vrijeschoolonderwijs spelen actuele verwachtingen en ervaringen uiteraard wel een belangrijke rol. Sommige nieuwe ontwikkelingen, zoals bij het taal- en rekenbeleid, kwamen direct voort uit maatschappelijke impulsen.

Ontmoetingsruimte creëren

Met het invoeren van de teamstructuur hebben we bewust gestreefd naar relatief kleinschalige, 'veilige' overlegmomenten, waarbij meer gelegenheid is om elkaar intensiever te ontmoeten in werkgerelateerde besprekingen. We zijn hier nu twee jaar mee bezig; de ervaringen tot nu toe zijn overwegend goed. Om ook aan de behoefte aan meer gemeenschappelijke, schoolbrede uitwisseling tegemoet te komen, is de vergaderstructuur hierop voor schooljaar 2014-2015 aangepast.

Kernwaarde

Kunstzinnige pedagogie: opvoedkunst

Strategische doelstelling

De leerlingen worden in hun ontwikkeling op een kunstzinnige wijze aangesproken in hun denken, voelen en willen.

Speerpunten:

Leraren spreken leerlingen zichtbaar aan op 'hoofd, hart en handen'

Dit onderwerp is op een aantal studiemomenten aan bod geweest. Kunst, beweging en het beoefenen van diverse ambachten is bij ons nog steeds belangrijk. Naast de specifiek hierop gerichte lessen, werd in de periodelessen de stof kunstzinnig verwerkt; ook tekeningen en schilderijen werden gemaakt. Regelmatig werd werk van leerlingen tentoongesteld of werden er kunstwerken gemaakt voor bepaalde presentaties of examenonderdelen. Het

creatieve/kunstzinnige deel van de eindwerkstukken kreeg ruim aandacht. In 2015/2016 willen we dit thema breed op de agenda zetten.

Leraren differentiëren zichtbaar en meetbaar in hun lessen, met name in de eerste leerjaren (omgaan met verschillen).

Het differentiëren binnen klassenverband is in de middenbouwvergaderingen al enige jaren een regelmatig terugkerend onderwerp. Het werken met basis- en plusniveaus is inmiddels goed ingevoerd in de zevende en achtste klassen. Het blijkt ook goed te werken voor de meeste leraren en de leerlingen vinden het inmiddels vanzelfsprekend om op verschillende niveaus per vak uitgedaagd en beoordeeld te worden. De manier waarop dat gebeurt, verschilt nog per leraar. Die verschillen zijn op zichzelf geen probleem, maar het is wel van belang dat leerlingen en ouders goed op de hoogte zijn van de werkwijzen. Hiervoor is nog verdere afstemming nodig.

In de negende klassen werken we in de vaklessen met beoordelingen op mavo-, havo- of vwo-niveau. De leerlingen kunnen daardoor beter een beeld vormen van het mogelijke examenniveau. Halverwege het schooljaar werkten we in diverse vakken in verschillende niveaugroepen. In het team 9-10 werd een nieuwe opzet voor de differentiatie in de negende klassen uitgewerkt. Deze is in schooljaar 2014-2015 ingevoerd. Er wordt nu vanaf het begin van de negende klas voor diverse vakken in tempogroepen gewerkt.

Het lesprogramma kent een evenwichtige variatie van lesvormen, klasopstellingen en leermiddelengebruik.

Het team 7/8 heeft in 2014, in het kader van het Passend Onderwijs, onder begeleiding van een orthopedagoog uit het speciaal onderwijs, in een serie studiemiddagen gewerkt aan didactiek en klassenmanagement. Klasopstellingen en leermiddelen zijn dienend aan de didactiek en geen doel op zichzelf.

De leerlingen en leraren hebben een zichtbaar onderzoekende houding.

Bij de leraren is een bescheiden pilot uitgezet om bij elkaar in de les te gaan kijken en te onderzoeken waar verbeteringen kunnen worden aangebracht. In onze wekelijkse besprekingen komen ervaringen en leermomenten expliciet aan bod.

In de lessen werd vanuit de vrijeschoolpedagogie vooral in de periodelessen op fenomenologische wijze onderzoek gedaan. In de hogere leerjaren wordt het onderzoek steeds analytischer van aard. Ook in de uiteenzetting met de maatschappij werd een onderzoekende houding bevorderd. Op de tweeweekse stages in klassen 9 tot en met 11 kregen de leerlingen opdrachten om te onderzoeken wat de werkterreinen inhouden. In het eindwerkstuk in klas 11 en 12 is de nadruk meer op een onderzoekende houding komen te liggen: Wat zegt dit onderwerp jou? Wat wil je weten en onderzoeken? Wie ga je interviewen?

Kernwaarde

Ontwikkeling van onderwijs en onderwijsgevenden

Strategische doelstelling

De school kenmerkt zich door een voortdurende ontwikkeling van het onderwijs en van de onderwijsgevenden vanuit een visie op de menselijke ontwikkeling en in samenhang met de maatschappelijke ontwikkelingen.

Speerpunten:

De scholen hebben een scholingsprogramma dat aansluit bij de pedagogische visie en de doelstellingen in dit beleidsplan.

Voor hun individuele scholing hebben veel leraren cursussen en studiedagen rond hun

vakgebieden gevolgd. Deze cursussen en besprekingen gingen over ontwikkelingen rond examenonderwerpen, persoonlijke ontwikkeling of waren een collegiale uitwisseling over vrijeschoolpedagogie of vakgerelateerde aandachtspunten. Verder hebben diverse leraren zich bijgeschoold voor het behalen van een (extra) bevoegdheid voor een specifiek vakgebied. Een aantal leraren die met een pabo-bevoegdheid in de middelbouw zijn gaan lesgeven, is aan het studeren voor een VO-bevoegdheid. Sommigen hebben deze studie inmiddels afgerond, alle andere leraren zijn met een tweede studie aan de slag gegaan. Hierbij maken zij dankbaar gebruik van de lerarenbeurs, die een deel van de kosten dekt. De school faciliteert voor de middenbouwleraren een ander deel van de studiekosten en de benodigde studie-uren.

De leraren zijn verantwoordelijk voor hun eigen leerproces. Alle leraren scholen zich en leggen verantwoording over hun scholingsactiviteiten af

In de voortgangsgesprekken komt de deskundigheidsbevordering als vast gesprekspunt aan de orde.

De scholen hebben het onderhouden van vakkennis en vakdidactiek binnen de secties duurzaam geborgd.

Leraren worden gestimuleerd om in hun vakgebied cursussen en studiemiddagen bij te wonen. Waar mogelijk werd in secties uitgewisseld over de inhoud en de didactische aanpak van de lessen. Voor de eenmanssecties is deze uitwisseling nog niet afdoende geborgd.

De scholen hebben het onderwijs in doorlopende leerlijnen beschreven en actualiseren die elke twee jaar.

In de middenbouw is een aantal jaren geleden het project *doorlopende leerlijnen* opgezet onder begeleiding van de *begeleidingsdienst voor vrijescholen*. Hierbij zijn vooral de periodelessen in kaart gebracht. Afgelopen schooljaar hebben alle secties de opdracht gekregen om de doorlopende leerlijnen van de zevende tot en met de twaalfde klas opnieuw globaal te beschrijven en te actualiseren. Dit proces inmiddels afgerond.

Kernwaarde

Open en veilige leergemeenschap

Strategische doelstelling

De school biedt leerlingen een stimulerende en veilige leergemeenschap, waarbinnen zij zich tot zelfstandige, sociale, verantwoordelijke mensen kunnen ontwikkelen.

Speerpunten:

De scholen halen 'de wereld' in de school (projecten, workshops, lesprogramma's etc.) en de leerlingen maken 'contact met de wereld' (stages, optreden, uitvoeringen, etc.).

In 2014 heeft de school verschillende projecten gehad, waaronder bezoeken aan de plaatselijke moskee, deelname aan diverse debatwedstrijden en het *Model European Parliament*, gastsprekers in de klas en een actie voor een school in Nepal. Met de bezoekende scholieren uit het buitenland werden ook intensieve programma's rond een actuele thema's uitgewerkt en uitgevoerd. Daarnaast hadden de leerlingen van de negende, de tiende en de elfde klassen een tweeweekse stage in bedrijven en instellingen in binnen- en buitenland.

De scholen bieden mogelijkheden voor internationale uitwisselingen voor zowel leraren als leerlingen.

De Stichtse kent een uitgebreide traditie van internationale contacten. Naast de uitwisselingen in de elfde klas met de HaKfar HaYarok school in Israël, is er in de tiende klas een Comeniusproject

gestart met scholen in verschillende landen. In 2014 zijn er in dat kader reizen geweest naar Turkije en Hongarije.

Diverse leraren namen ook in 2014 deel aan internationale leraren(vak)conferenties in o.a. Zwitserland, Duitsland en Frankrijk.

[De scholen evalueren jaarlijks hoe en in welke mate zij leerlingen met een zorgvraag opvangen.](#)

Door het Zorg Advies Team is ook aan het eind van schooljaar 2013/2014 een verslag gemaakt van de extra ondersteuningsactiviteiten die per leerling of per groep leerlingen zijn uitgevoerd. Hierbij is ook gereflecteerd op de vorderingen.

Strategische doelstelling

De scholengemeenschap en haar vestigingen hebben een organisatie en een omvang die aansluiten bij de kernwaarden en een economisch verantwoorde bedrijfsvoering mogelijk maken.

Speerpunten:

[De Stichtse Vrije School heeft de schoolomvang van 620 tot 700 leerlingen met een instroomcapaciteit van 112 tot 138 leerlingen.](#)

Er is in 2014 weer hard gewerkt aan het onderhouden van de contacten met de regionale onderbouwen en verstrekken van informatie over ons onderwijs via de website en brochures aan belangstellende ouders en basisscholen. Er is door een externe deskundige een onderzoek verricht naar de relatie tussen de Stichtse en de regionale vrije basisscholen. Naar aanleiding van de uitkomsten hiervan is in schooljaar extra aandacht geweest voor de communicatie rond het aannamebeleid. Vanwege de nieuwe regelgeving over de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs, is al in een vroeg stadium intensief contact geweest met basisscholen in de regio over de aanname.

Met het wegvallen van de dertiende klas en het 'uitfaseren' van de praktische stroom, is er in schooljaar 2013/2014 een kleine dip in het leerlingenaantal ontstaan. Deze dip is in 2014-2015 weer geslonken door een gestage instroom in de zevende klassen (ook dit jaar weer vier ruim gevulde klassen), maar het zal vermoedelijk nog wel een aantal jaren duren voordat het leerlingenaantal aan de Socrateslaan weer boven de 600 uitkomt.

[De Tobiasstroom heeft een stabiele juridische basis voor het geven van onderwijs aan de doelgroep, heeft een omvang van 60-75 leerlingen en een instroomcapaciteit van 15 leerlingen.](#)

Na een lichte teruggang van het aantal leerlingen door een grotere uitstroom dan instroom in de hogere klassen (de grootte van de elfde klas varieert sterk, afhankelijk van de wenselijkheid om voor een leerling dit extra jaar aan te bieden of een uitstroom naar het MBO te kiezen), is het aantal leerlingen in 2013 weer op het streefniveau gekomen. In schooljaar 2014-2015 heeft deze stijging zich voortgezet en is het schooljaar met 70 leerlingen begonnen. De verwachting is dat de behoefte aan deze vorm van onderwijs ook in het komende schooljaar stabiel of groeiend zal zijn. Met een aantal scholen in de regio hebben we overleg gevoerd over de mogelijkheid om onder hun vmbo-k- en vmbo-b-licenties het examentraject aan de Tobiasstroomleerlingen aan te bieden. Inmiddels is daarvoor een inhoudelijke samenwerking gestart met OSG Schoonoord. We onderzoeken welke examenprogramma's in het vernieuwde vmbo passend zijn voor de Tobiasstroom en hoe het onderwijs in de hogere leerjaren daartoe vorm kan krijgen binnen het vrijeschoolonderwijs van de Tobiasstroom.

Op bestuurlijk niveau heeft overleg plaatsgevonden over de juridische aspecten van de samenwerking. Met betrekking tot de huisvesting is overleg gevoerd met de gemeente Zeist. In

2015 hopen we deze ontwikkeling in overleg met de inspectie en het ministerie te kunnen formaliseren.

De vestigingen verzorgen hun public relations en hun werving passend bij hun doelstelling van de schoolgrootte.

In schooljaar 2013/2014 is de PR-taak overgedragen aan een andere collega, na een inwerkperiode. Er is een nieuw PR-takenplan opgesteld om de continuïteit en ontwikkeling van deze werkzaamheden te borgen. De website van de school en andere digitale communicatiemiddelen hebben extra aandacht gekregen.

De scholengemeenschap en de scholen hebben een transparante, op de complexiteit en grootte van de organisatie afgestemde organisatiestructuur met duidelijk beschreven taken en resultaatverantwoordelijkheden. Verantwoordelijkheden zijn met de bijbehorende bevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd.

De scholen betrekken de personeelsleden bij beleidsvorming en verzorgen een goede interne communicatie

Na een lange en gedegen voorbereiding is in schooljaar 2013/2014 een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd, conform het schoolplan. Er wordt nu in vier teams vergaderd en samengewerkt. Naast het OOP-team, dat onder leiding van de conrector staat, zijn er teams gevormd rond de klassen 7 & 8, 9 & 10 en 11 & 12. Voor deze teams zijn teamleiders benoemd. In deze teams wordt ook beleid over de specifieke doelgroep geëvalueerd en verder ontwikkeld. De vergaderagenda's en de verslagen zijn voor alle medewerkers beschikbaar. Deze overleg- en samenwerkingsstructuur is eind schooljaar 2013/2014 met alle medewerkers geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan zijn in schooljaar 2014/2015 de teamvergaderdagen beperkt tot de donderdagen en is er een betere (lange termijn) planning gekomen voor de gemeenschappelijke studiemomenten. Elke week is er een kunstzinnig gemeenschappelijk begin van de vergaderingen en een informatief rondje om ook op schoolniveau te kunnen uitwisselen. Daarnaast is er minimaal een keer per maand een gehele vergadering gemeenschappelijk, met studie- of intervisieactiviteiten. Teven werd met ingang van schooljaar 2014/2015 een Beleidsforum ingericht om zes keer per jaar gemeenschappelijk schoolbrede beleidszaken te bespreken.

Extra speerpunten:

Ontwikkeling Portfolio voor leerlingen

Dit speerpunt heeft in het afgelopen jaar geen prioriteit gekregen.

Novalis College

Het Novalis College heeft de strategische doelstellingen in het [Strategisch beleidsplan](#) vertaald in speerpunten in het [schoolplan](#).

Kernwaarde

Spirituele visie op de menselijke ontwikkeling

Strategische doelstelling

De leraren ontwikkelen en onderhouden een spirituele visie op de menselijke ontwikkeling.

Speerpunten:**Overdracht kennis vrijeschoolpedagogie aan nieuwe leraren**

Nieuwe leraren kregen wekelijks begeleiding van een collega op alle facetten van de school, waaronder ook vrijeschoolpedagogie. Daarnaast begeleidde deze collega de nieuwe leraren met gerichte adviezen na lesobservaties en besprekingen. De school maakte een docentenvademecum met relevante informatie over schoolse en vrijeschoolse zaken.

Voor leraren die een biografieperiode geven is een speciale begeleiding ingericht.

De pedagogische werkgroep kreeg een nieuwe impuls. Vijf vakcollega's startten met vernieuwing van o.a. de opmaat van de pedagogische vergadering, de overname van de jaarfeesten (delen met ervaren collega's) en het houden van kinderbeprekingen. Een groep startte met het bestuderen van teksten van Steiner.

Bij de start van het schooljaar hield Bert Kraai een lezing over de vrijeschoolleraar. Alle leraren ontvingen het boekje en gingen met oefeningen aan de slag.

De studiedagen stonden dit jaar vooral in het teken van de verbetering van het klassenmanagement.

Cyclische evaluatie: sluit visie op vrijeschoolonderwijs aan bij actualiteit?

Door de inhaalslag voor de inspectie kwam dit onderwerp pas laat op gang. De echte discussie hierover zal in voorjaar 2015 plaatsvinden.

Ontmoetingsruimte creëren

De medewerkers ontvingen 50 klokuren in de jaartaak ten behoeve van de pedagogische vergadering, waardoor allen aanwezig zijn bij team- en andere vergaderingen. Deze verliepen volgens een vaste format. In de vergaderingen was ruimte voor uitwisseling van informatie. Via het infobulletin communiceerde de schoolleiding wekelijks over alle ontwikkelingen.

De schoolgemeenschap vierde jaarfeesten zoals Michaëlsfeest, kerstviering, Pasen en St. Jan.

Kernwaarde

Kunstzinnige pedagogie: opvoedkunst

Strategische doelstelling

De leerlingen worden in hun ontwikkeling op een kunstzinnige wijze aangesproken in hun denken, voelen en willen.

Speerpunten:**Leraren spreken leerlingen zichtbaar aan op 'hoofd, hart en handen'**

Dit onderwerp is vanaf het begin van het schooljaar aan de orde geweest. De pedagogische vergaderingen op donderdag begonnen met een kunstzinnige opmaat van ca. 15 minuten.

Bij de intervisie-momenten die door alle leraren gehouden werden, was de drieslag hoofd-hart-handen een aandachtspunt. Naast de lessen in de kunstvakken werd in de periodelessen de stof kunstzinnig verwerkt; ook tekeningen en schilderijen werden gemaakt. Het werk van diverse leerlingen werd tentoongesteld; er waren presentaties van de examenklassen. De klassen 8, 10 en 11 presenteerden hun klassentoneelstukken. Het koor is doorgestart met een nieuwe dirigente. Het creatieve/kunstzinnige deel van de eindwerkstukken kreeg meer aandacht dan in de jaren hiervoor. In de scholing van de nieuwe collega's was het thema denken-voelen-willen regelmatig een thema.

Volgend schooljaar, 2015/2016, gaan we per vak en per jaarlaag de verdieping in de ontwikkelingsstof zowel cognitief als emotioneel en praktisch-kunstzinnig verdiepen. De LC-leraren hebben daarvoor een opdracht gekregen.

Leraren differentiëren zichtbaar en meetbaar in hun lessen, voornamelijk in de eerste leerjaren
 Hoewel een aantal leraren voldoende differentieerde, bleek dit voor anderen toch lastig. Een traject inzetten was – gezien de focus op verbetering klassenmanagement – te belastend voor de collega's. Wel startte een leraar met de opleiding differentiëren, die in het schooljaar 2015-2016 aan collega's wordt geïnstrueerd.

Het lesprogramma kent een evenwichtige variatie van lesvormen, klasopstellingen, en leermiddelengebruik

De school ging over tot meer varianten van digitale middelen zodat het mogelijk werd om andere lesvormen en -differentiatie in te voeren. Met leraren vond een eerste verkenning plaats van het gebruik van die leermiddelen.

We hebben geoefend met gevarieerde klassenopstellingen. Nadat aanvankelijk het gehele team ermee aan de slag ging, bleek de groepsofstelling bij een beperkt aantal leraren een werkbare vorm op te leveren. Veel collega's prefereren de busopstelling.

De leerlingen en leraren hebben een zichtbaar onderzoekende houding

De eindwerkstukcommissie verfijnde haar beoordelingstechniek en bracht daardoor de beoordeling op een nog objectiever geheel. In het lesprogramma besteedde men aandacht aan de wijze van schrijven van onderzoeksmatige werkstukken. Dit gebeurde bij zowel profielwerkstukken als sectorwerkstukken. De school kocht een plagiaatprogramma aan om leerlingen bewust te laten ervaren dat klakkeloos overnemen niet is toegestaan.

Leerlingen werden in verschillende periodes aangespoord tot onderzoeken: bijvoorbeeld bij Management & Organisatie richtte men een eigen bedrijf in, bij aardrijkskunde onderzocht men de regio.

Leraren namen deel aan projecten (kunsteducatie, The Big Draw, Dutch Design Week, Good Companies, Focus voor Passie & Techniek project 3-D, voorbereidingen vakgroepconferentie, etc.).

Leraren in een eerstegraadsopleiding kozen vaak een vrijeschoolthema voor hun afstudeeronderzoek.

Een leraar nam deel aan het landelijk project vrijeschoolwiki.

Kernwaarde

Ontwikkeling van onderwijs en onderwijsgeevenden

Strategische doelstelling

De school kenmerkt zich door een voortdurende ontwikkeling van het onderwijs en van de onderwijsgeevenden vanuit een visie op de menselijke ontwikkeling en in samenhang met de maatschappelijke ontwikkelingen.

Speerpunten:

De scholen hebben een scholingsprogramma dat aansluit bij de pedagogische visie en de doelstellingen in dit beleidsplan.

De schoolleiding bood het team een verplicht scholingsprogramma in de vorm van lezingen over vrijeschoolpedagogiek en de verbetering van het klassenmanagement. Tevens kon men deelnemen aan de werkgroep Driekoningenspel en thematische avonden die op school werden georganiseerd door externe (antroposofische) initiatieven en/of thematische avonden over problematiek als alcohol, drugs, sociale media. Daarnaast formuleerden leraren hun eigen scholingswensen die veelal werden gehonoreerd in uren en geld.

De leraren zijn verantwoordelijk voor hun eigen leerproces. Alle leraren scholen zich en leggen verantwoording over hun scholingsactiviteiten af.

Met leraren werden afspraken gemaakt over de scholing. Verantwoording zal in mei 2015 plaatsvinden.

De scholen hebben het onderhouden van vakkennis en vakdidactiek binnen de secties duurzaam geborgd.

De secties kwamen bijeen om te spreken over PTA's, leerlijnen en vernieuwing van de programma's. Tevens bestond aandacht voor uitwisseling van informatie over periodes en lessen. De secties werden betrokken bij de aannames en vakinhoudelijke coaching van nieuwe collega's.

De scholen hebben het onderwijs in doorlopende leerlijnen beschreven en actualiseren die elke twee jaar

De leerlijnen werden in 2014 gescreend en op enkele punten gewijzigd.

Kernwaarde

Open en veilige leergemeenschap

Strategische doelstelling

De school biedt leerlingen een stimulerende en veilige leergemeenschap, waarbinnen zij zich tot zelfstandige, sociale, verantwoordelijke mensen kunnen ontwikkelen.

Speerpunten:

De scholen halen 'de wereld' in de school (projecten, workshops, lesprogramma's etc.) en de leerlingen maken 'contact met de wereld' (stages, optreden, uitvoeringen, etc.).

De school continueerde de samenwerking met het project Focus voor Passie en Techniek. Uit deze samenwerking ontstond het initiatief om een keuzemodule 3-D tekenen voor het vmbo-t te ontwikkelen met Sint Lucas in Eindhoven. Met het Summa College zijn de banden aangehaald om de eerder afgewezen Technologieroute alsnog vorm te geven.

De school ontving een subsidie vanuit het Beta Platform Techniek, die werd besteed aan de ontwikkeling van meerdere modules (film, maquettebouw) en ten behoeve van een verdere ontwikkeling van LOB in de vmbo-t-route (ontwikkeling belangstellingsonderwijs).

De leerlingen namen deel aan het project Good Companies, dat in het teken staat van ondernemersonderwijs.

Dat de wereld in de school kwam werd o.a. zichtbaar door de sponsorloop tijdens de WOW-dag voor een project in Armenië en de continuering van de samenwerking met Marokko.

De decaan organiseerde met enkele Eindhovense scholen diverse activiteiten in het kader van LOB, waaronder een beroepenmarkt en informatieavonden. Deze werden druk bezocht door leerlingen en ouders van alle scholen, waardoor uitwisseling plaatsvonden.

Er werden lesprogramma's buiten school georganiseerd zoals een tuinproject en het Dutch Design Weekproject. Leerlingen gingen op stage in zeer uiteenlopende situaties.

De school startte de opleiding Cambridge Certificate.

Een samenwerking met een collegaschool leidde tot een gezamenlijke toneeluitvoering.

De leerlingen van integratieklas de Blauwe Bloem namen deel aan een project toneel bij toneelgezelschap Carte Blanche.

De school begon een samenwerking op het terrein van verkeerseducatie met Totally Traffic, een provinciaal initiatief.

Leraren namen deel aan landelijke en regionale studiegroepen.

De schoolleiding nam deel aan een intervisietraject voor de vrijescholen Nederland.

De scholen bieden mogelijkheden voor internationale uitwisselingen voor zowel leraren als leerlingen.

Met Marokko werd het project uitwisseling gecontinueerd. Er zijn verkennende gesprekken met een school in Tsjechië.

De scholen evalueren jaarlijks hoe en in welke mate zij leerlingen met een zorgvraag opvangen

Binnen de school startten drie zorgcoördinatoren vanaf augustus met ondersteuning aan een team. Teamleider en zorgcoördinator onderhielden wekelijks contact om zorgvragen gefundeerd in de wekelijkse teamvergadering te bespreken. Op deze wijze werd de leerling meer centraal gesteld in de bespreking van klassen.

De schoolleiding schreef een schoolzorgplan met het oog op de invoering van passend onderwijs.

De inzet van LGF- en lwoo-middelen is verantwoord..

De inspectie constateerde in mei 2014 een achterstand in de handelingsplannen. De school zette in augustus 2014 een inhaalslag in.

Strategische doelstelling

De scholengemeenschap en haar vestigingen hebben een organisatie en een omvang die aansluiten bij de kernwaarden en een economisch verantwoorde bedrijfsvoering mogelijk maken.

Speerpunten:

Het Novalis College heeft een schoolomvang van 500 leerlingen met een instroomcapaciteit van 108 leerlingen. De school is financieel gezond.

In augustus startten vier brugklassen (twee havo/vwo, twee vmbo-t/havo) en een kleine brugklas Kunst & Ambacht (twaalf leerlingen). Met de tussentijdse instroom groeide de school naar 540 leerlingen. De verhouding tussen regulier en vrijeschoolinstroom bleef ongeveer op 50-50%. De groei van de school leidde tot de plaatsing van noodlokalen en huur van lokalen in een nabijgelegen schoolgebouw. Met de gemeente vonden gesprekken plaats over de toekomstige groei van de school en de mogelijkheden voor nieuwbouw.

De vestigingen verzorgen hun public relations en hun werving passend bij hun doelstelling van de schoolgrootte.

Afspraken in Eindhoven leidden tot een gezamenlijke advertentiecampaagne in de plaatselijke dagbladen. Daarnaast verzorgde de school drukbezochte minilessen, informatieavonden en een open dag. Op de website konden belangstellenden informatie vinden over de school.

De scholengemeenschap en de scholen hebben een transparante, op de complexiteit en grootte van de organisatie afgestemde organisatiestructuur met duidelijk beschreven taken en resultaatverantwoordelijkheden. Verantwoordelijkheden zijn met de bijbehorende bevoegdheden

zo laag mogelijk in de organisatie gelegd.

De gekozen organisatiestructuur met een conrector bleek niet het gewenste resultaat op te leveren. Bovendien moest voor de zorgcoördinatoren een betere verankering met de teams gestalte krijgen. Gekozen werd voor een organisatiestructuur met drie teams, waaraan een teamleider en zorgcoördinator zijn verbonden. De teamleider heeft verantwoordelijkheid voor leerlingzaken en personeel in zijn/haar team. Wekelijks vindt overleg tussen teamleider en zorgcoördinator plaats over de bespreking van klassen en leerlingen tijdens de teamvergaderingen. Teamleiders en rector hebben wekelijks overleg.

De zorgcoördinatoren hebben onderling overleg en vergaderen regelmatig met de schoolleiding. Het is de bedoeling om binnen de teams meer taken uit te zetten, waardoor teamleiders zich slechts met personele- en leerlingzaken bezig houden en taken van teamleden monitoren. Dit proces is in gang gezet.

De teamleiders volgden in 2014 een interne opleiding *ontwikkeling leiderschapskwaliteiten voor teamleiders*.

De scholen betrekken de personeelsleden bij beleidsvorming en verzorgen een goede interne communicatie.

Het informatiebulletin bleef het wekelijkse medium om de personeelsleden te voorzien van alle relevante informatie en als uitwisseling voor de teamvergaderingen. Het aanleveren van informatie bleef een punt van zorg. Binnen de teams wordt langzaam een verbetering hierin zichtbaar. Voor de directe uitwisseling van het wel en wee binnen de school hebben we op donderdag een korte plenaire ronde in de vergadering.

Extra speerpunten:

Vaststellen programma voor toetsing voor klas 7 en 8 ten behoeve van interne doeleinden

Deze doelstelling werd niet gehaald en doorgeschoven naar 2015.

Ontwerp introductieprogramma klas 7

Het introductieprogramma vond plaats in augustus 2014. De leerlingen waren tevreden, maar de evaluatie wees uit dat het programma korter en bondiger kan worden.

Begeleiding mentoren

Begeleiding van mentoren vond vooral plaats door uitwisseling in de jaarlaag. Het werd duidelijk dat hierin voor komend jaar een belangrijk aandachtspunt ligt.

Implementatie coördinatorenoverleg

Er is een vaste overlegstructuur voor teamleiders en rector en voor zorgcoördinatoren en teamleiders.

Doorontwikkeling portfolio

De leerlingen van de Praktische Stroom ontwikkelden opnieuw een groot aantal portfolio's voor de doorstroom naar het vervolgonderwijs. Ook in de reguliere klassen ontwikkelden leerlingen een of meerdere portfolio's over periodes (b.v. stage, eindwerkstuk).

Draaiboeken en procedures vastleggen

In de loop van het schooljaar ontstonden draaiboeken en procedures voor een aantal activiteiten: toetsweken, examenuitreikingen, examens, aannameprocedure, zorgprocedures etc. Het verder ontwikkelen daarvan blijft een aandachtspunt.

Strafwerkbeleid implementeren in het leerlingenstatuut

In augustus 2014 publiceerde de school een nieuw leerlingenstatuut. Daarin is een aantal regels

over strafwerk opgenomen. Dit leidde ook tot een nieuw gesprek over strafwerk. In de loop van het schooljaar zal deze discussie verder vorm krijgen.

Optimalisering van LOB-beleid- en traject

In 2013 werd het LOB-beleid vastgesteld. In het schooljaar 2014 coachte de decaan mentoren en leraren op de implementatie van LOB-gesprekken. De decaan kreeg daarbij de tweedelijnsfunctie. Verder waren er informatieavonden en een beroepenmarkt met andere scholen. Deze trokken veel belangstellende ouders en leerlingen.

De decaan nam actief deel aan de regionale en landelijke kenniskringen voor decanen. De rector nam deel aan de VO-tour over LOB. Dit leidde tot actieve uitwisseling.

De decaan startte met de opzet van een matrix waardoor bij alle vakken door de leerjaren heen LOB zichtbaar zal worden.

Doorontwikkeling huidige praktische stroom opzetten en invoeren

De huidige praktische stroom loopt ten einde, omdat er nog maar twee klassen zijn. Deze twee klassen kregen meer uren in de kernvakken aangeboden omdat de doorstroom naar vervolgonderwijs gewaarborgd moest blijven. Ook werden andere periodes ingevlochten, om richting vervolgonderwijs kansrijker te zijn. De teamleider nam deel aan regionale initiatieven.

Ontwikkeling van nieuwe Praktische Stroom: vmbo-t Kunst & Ambacht

De ontwikkeling van de Kunst & Ambacht kreeg veel aandacht. De naamgeving bleek verwarrend te zijn: ouders dachten dat het een opleiding Vmbo-kader betrof. Ook was de instroom en veertien leerlingen minder groot dan het jaar tevoren.

De school besloot de naamgeving te veranderen in Ambacht & Kunst. Ook veranderde het curriculum enigszins met de invoering van een theoretisch kunstvak in klas 8.

Vanuit de regio bestond belangstelling voor een verankering met mbo techniek, mede vanuit de ambitie om de Technologieroute in te zetten. De eerste aanvraag werd afgewezen. Eind 2014 ontstond een nieuwe samenwerking die in het voorjaar 2015 moet leiden tot een nieuw curriculum waardoor een verankering van de vmbo-t (Ambacht en Kunst) met de mbo Techniekopleiding Middenkader Engineering of Industrieel Product Ontwerper zal plaatsvinden. De Technologieroute zal voor deze samenwerking opnieuw worden aangevraagd.

Opzet begeleiding van mentoren en leraren in de praktische stroom

De teamleider begeleidde mentoren en leraren, zowel in teamvergaderingen, individueel als bij ouderavonden.

Herijking zorg & aanneming binnen de school in relatie tot het ondersteuningsprofiel

De school nam actief deel aan de ontwikkeling van het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband. De rector nam zitting in verschillende werkgroepen, de zorgcoördinatoren bezochten alle relevante bijeenkomsten. Vanuit de school meldden een medewerker en een ouder zich aan voor de OPR van het samenwerkingsverband.

Na vaststelling van het ondersteuningsprofiel kwam men tot een herijking van de zorgstructuur binnen de school: koppeling van zorgcoördinatoren aan teamleiders en teams.

Zorgcoördinatoren kregen coördinerende taken per team en wisselden onderling informatie uit.

Het Klein Zorg team verdween daarmee. Het ZAT bleef wel in dezelfde vorm bestaan. Remedial teaching, Faalangstreductietraining, SOVA, inzet van schoolmaatschappelijk werk bleven bestaan. Daarnaast kwam een project *jongerencoaching* op gang: stagiaires vanuit de lerarenopleiding die in de school komen, begeleiden leerlingen bij het plannen en organiseren van hun werk.

Daarmee werd een nieuwe vorm van zorg in de school geïntroduceerd.

De aannamescommissie kende een vaste voorzitter, ondersteund door een secretaresse. De aannamescriteria werden doorgenomen in verband met passend onderwijs en het ondersteuningsprofiel van de school.

Regionalisering

De school had goed contact met de schoolleiders van onderbouwen. Samenwerking in de organisatie van de WOW-dag maar ook een opleiding kwamen tot stand. De antroposofische vereniging maakten goed gebruik van onze accommodatie en organiseerde activiteiten, waarbij ook personeelsleden en ouders van de school frequent aanwezig waren.

Magister inzetten voor alle registraties rondom leerlingen

In de nieuwe zorgstructuur nam men Magister als uitgangspunt voor alle registraties rond de leerlingen. De absentieregistratie in Magister werd in een pilot uitgezet en functioneerde eind 2014. Ook waren er contacten met de applicatiemedewerkster van de stichting om nieuwe initiatieven in gang te zetten, waaronder de elektronische leeromgeving.

Karel de Grote College

Het Karel de Grote College heeft de strategische doelstellingen in het [Strategisch beleidsplan](#) vertaald in speerpunten in het [schoolplan](#).

Kernwaarde

Spirituele visie op de menselijke ontwikkeling

Strategische doelstelling

De leraren ontwikkelen en onderhouden een spirituele visie op de menselijke ontwikkeling.

Speerpunten:

Overdracht kennis vrijeschoolpedagogie aan nieuwe leraren

Al een aantal jaren hebben we concreet toepasbare scholing in vrijeschoolpedagogie nadrukkelijk in de vergaderbijeenkomsten opgenomen. Dit schooljaar staan onze vrijeschoolvaardigheden centraal in de zogenoemde expertisegroepen. De expertisegroepen zijn een soort kenniskringen, waar gedurende een aantal middagen een onderwerp centraal staat en kennis wordt gedeeld. Iedere kenniskring heeft een cursusleider; dit kan een ervaren leerkracht van de eigen organisatie zijn of een extern ingehuurd trainer. We hebben er dit jaar voor gekozen om de expertise van buiten te halen om de vaardigheden zoals verhalen vertellen, gesprekstechnieken, bordtekenen, stemvorming en kunstzinnig verwerken nieuw leven in te blazen. Deze expertgroepen voorzien op deze manier in concrete scholing in vrijeschoolpedagogie; tijdens de cursus moet het concreet kunnen toepassen de leidraad zijn. Het is de bedoeling dat ieder personeelslid in de loop van de jaren enkele van deze expert-cursussen volgt. Alle leerkrachten hebben aan twee kenniskringen deelgenomen, de eerste cursus samen met het oop en de tweede samen met de leerkrachten van basisschool Meander.

Cyclische evaluatie: sluit visie op vrijeschoolonderwijs aan bij actualiteit?

Het lerarencollege heeft de afgelopen jaren vooral gewerkt aan het zich weer eigen maken (kennis vergaren) van de theoretisch achtergronden van het vrijeschoolonderwijs. De vertaalslag naar de praktijk is nog maar matig zichtbaar. Dit jaar zijn we begonnen met het oefenen van de specifieke vrijeschoolvaardigheden in de expertisegroepen. De komende drie jaar zal dit het belangrijkste speerpunt zijn. In de algemeen strategische vergadering hebben we gesproken over excellent vrijeschoolonderwijs. Wat zie je dan? De uitkomsten van deze vergadering zullen we meenemen als input voor het nieuwe strategisch beleidsplan.

Ontmoetingsruimte creëren

Sinds een aantal jaren hebben we een nieuw vergadergebouw waar meerdere ontmoetingsmomenten in verwerkt zijn. Zo hebben we vier keer per jaar een Algemeen Strategische Vergadering waar alle personeel uitgenodigd is. Belangrijke beleidsvraagstukken worden tijdens deze vergadering gepresenteerd. Na de presentatie wordt na uitwisseling in kleine groepjes aan alle aanwezigen individueel een advies gevraagd. Deze adviezen worden meegenomen door de werkgroep om tot een weloverwogen beslissing te komen. Naast de algemeen strategische vergadering hebben we teamvergaderingen, pedagogische vergaderingen en de algemene bijeenkomsten.

In juni hebben we het schooljaar afgesloten met deze *sociale vergadering*. Een bijeenkomst waar verschillende personeelsleden, zowel onderwijzend als onderwijsondersteunend, een presentatie gaven over iets dat hen inspireert. Dit werd een prachtige doorlopende voorstelling waar o.a. muziek klonk en prachtige verhalen verteld werden.

Kernwaarde

Kunstzinnige pedagogie: opvoedkunst

Strategische doelstelling

De leerlingen worden in hun ontwikkeling op een kunstzinnige wijze aangesproken in hun denken, voelen en willen.

Speerpunten:

Leraren spreken leerlingen zichtbaar aan op 'hoofd, hart en handen'

Dit speerpunt zal de komende drie jaren het hoofdthema zijn in de pedagogische vergadering en studiemomenten. Theoretisch is de kennis bij het personeel zeker aanwezig, maar de vertaalslag naar de praktijk is nog wisselend.

Leraren differentiëren zichtbaar en meetbaar in hun lessen, met name in de eerste leerjaren (omgaan met verschillen)

Met name in de middenbouw is dit jaar hard aan differentiatie gewerkt. In de vaklessen van de achtste klas wordt rekening gehouden met de verschillen tussen leerlingen en worden toetsen op niveau gegeven. Het differentiëren op leerstijl is nog een ontwikkelpunt.

Het lesprogramma kent een evenwichtige variatie van lesvormen, klasopstellingen, en leermiddelengebruik

Onder leiding van de teamleiders zijn in september twee projecten gestart. Het project differentiatie en het project *werken met activerende werkvormen*. De teams hebben eerst in kaart gebracht wat er al gebeurt en welke expertise er is. Vervolgens zal er in 2015 gewerkt worden aan het bekwamen van het team om de kwaliteit van het onderwijs in de middenbouw te vergroten.

De leerlingen en leraren hebben een zichtbaar onderzoekende houding

Bij het profielwerkstuk en het sectorwerkstuk doen alle leerlingen onderzoek. Het verder stimuleren van een meer onderzoekende houding van leerlingen is een ontwikkelpunt.

Kernwaarde

Ontwikkeling van onderwijs en onderwijsgevenden

Strategische doelstelling

De school kenmerkt zich door een voortdurende ontwikkeling van het onderwijs en van de onderwijsgevenden vanuit een visie op de menselijke ontwikkeling en in samenhang met de maatschappelijke ontwikkelingen.

Speerpunten:

De scholen hebben een scholingsprogramma dat aansluit bij de pedagogische visie en de doelstellingen in dit beleidsplan.

Ook dit jaar is er weer hard gewerkt aan de versterking van het vrijeschoolonderwijs. Op verscheidene studiedagen en studiemomenten hebben we ons gebogen over de uitgangspunten van ons onderwijs.

Jaarlijks - op 2 april - gedenken wij in de schoolgemeenschap van het Karel de Grote College, dat de pedagogische missie en visie van de school een concrete uiting kreeg met het leggen van eOen

grondsteen en het creëren van een grondsteenspreuk. De fundering van onze vrijeschool is op deze manier subtiel en tastbaar aanwezig in de dagelijkse schoolpraktijk. Het lerarencollege heeft in 2002 de jaarlijks terugkerende ‘Anne Marie Bouvy-lezing’ in het leven geroepen, bij wijze van hommage aan deze collega van het eerste uur. In deze lezing, die steeds rond de grondsteendag georganiseerd wordt, zou een verbinding tussen fundering en toekomst de vlam van ons vrijeschoolonderwijs moeten aanwakkeren. De lezing van 2014 werd verzorgd door Uwe Buermann, met als titel: Het Internet in de hedendaagse *feel-good cultuur*, een Michaëlische uitdaging. Deze avond werd druk bezocht en na afloop ontstond een geanimeerd gesprek.

Sinds 2009 organiseert een werkgroep vanuit de ouderkring regelmatig lezingen over achtergronden van het vrijeschoolonderwijs. Eén van deze lezingen dient inmiddels als een terugkerende algemene inleiding voor ouders van zevendeklassers, die de vrijeschool niet kennen vanuit het basisonderwijs, in de eerste maanden van hun kennismaking met onze school. Deze lezing werd gegeven door Karsten Timm. Ook in 2014 waren er weer afleveringen van deze serie, die steeds goed bezocht werden en tot een geanimeerd vraag- en antwoordspel met de bezoekers geleid hebben. Zo gaf Dicky Dubbelman een lezing over de betekenis van de Euritmie.

De leraren zijn verantwoordelijk voor hun eigen leerproces. Alle leraren scholen zich en leggen verantwoording over hun scholingsactiviteiten af

In de voortgangsgesprekken komt de deskundigheidsbevordering als vast gesprekspunt aan de orde. Leerkrachten zijn verantwoordelijk voor hun eigen leerproces maar leggen hier nog geen verantwoording over af. In de gesprekkencyclus wordt de ontwikkeling van personeelsleden wel centraal gezet. Steeds meer leerkrachten maken gebruik van hun scholingsbudget

De scholen hebben het onderhouden van vakkennis en vakdidactiek binnen de secties duurzaam geborgd. (start in 2016)

De scholen hebben het onderwijs in doorlopende leerlijnen beschreven en actualiseren die elke twee jaar.(start in 2016)

Kernwaarde

Open en veilige leergemeenschap

Strategische doelstelling

De school biedt leerlingen een stimulerende en veilige leergemeenschap, waarbinnen zij zich tot zelfstandige, sociale, verantwoordelijke mensen kunnen ontwikkelen.

Speerpunten:

De scholen halen ‘de wereld’ in de school (projecten, workshops, lesprogramma’s etc.) en de leerlingen maken ‘contact met de wereld’ (stages, optreden, uitvoeringen, etc.).

In januari is voor de tweede keer het Betalab van start gegaan. Dit is een door leerkrachten opgezette cursus voor leerlingen na schooltijd. In deze cursus wordt gedurende 20 blokken projectmatig gewerkt aan verschillende thema’s als Energie, Transport, Communicatie en Mechanica. Het zelf doen en het maken van een technisch werkstuk staat centraal. We stellen vragen en doen onderzoek om de onderliggende principes te kunnen begrijpen. Er was grote belangstelling voor het Betalab.

De sectie Engels is gestart met de opleiding Cambridge Certificate. Leerlingen kunnen na schooltijd gedurende 28 weken extra lessen Engels volgen met als doel het behalen van het Cambridge Certificate. Dit is een tweejarige opleiding die afgesloten wordt met een examen. Het

diploma biedt de mogelijkheid om in het buitenland te gaan studeren.

Twee klassen uit de middenbouw hebben meegedaan aan een project van het Openluchtmuseum Arnhem met als thema Migratie. Zij zijn in groepjes van drie door het park gelopen om te ervaren hoe het is om opnieuw te (moeten) beginnen in een vreemd land aan de hand van levensechte situaties (douane, boodschappen doen, eten, contacten maken en onderhouden etc.). Twee collega's van de middenbouw maken sinds april deel uit van de klankbordgroep van het museum en hielpen mee het project te ontwikkelen.

De scholen bieden mogelijkheden voor internationale uitwisselingen voor zowel leraren als leerlingen.

In september zijn wij benaderd door het internationaal hulpfonds voor vrijescholen met de vraag of wij interesse hebben in een langdurige samenwerking met vier vrijescholen in India. In de maanden daarna hebben we gewerkt aan het contact via mail en Skype om de ondersteuningsvraag van de scholen duidelijk te krijgen. Begin 2014 reisde een leerkracht Aardrijkskunde met drie leerlingen naar India voor een cursus Oceanologie. In de herfst van 2014 zijn twee leerkrachten naar tien dagen in Hyderabad (India) geweest om daar de *teachers training* te verzorgen.

De scholen evalueren jaarlijks hoe en in welke mate zij leerlingen met een zorgvraag opvangen.

Omdat de instroom vanuit het primaire vrijeschoolonderwijs inmiddels niet meer de overgrote meerderheid van de aangemelde leerlingen uitmaakt, besteden de klassenleraren uitvoerig aandacht aan alles wat wij belangrijk achten voor goed vrijeschoolonderwijs, met name bij die ouders en leerlingen die nieuw zijn. Onderdeel daarvan zijn de individuele oudergesprekken, die met zevendeklasouders in het brugjaar twee keer gevoerd worden, naast de gewone klassikale ouderavonden. Een van de beoogde doelen van deze investering is dat eventuele ondersteuningsvragen snel in beeld komen en tot een passende aanpak kunnen leiden.

Strategische doelstelling

De scholengemeenschap en haar vestigingen hebben een organisatie en een omvang die aansluiten bij de kernwaarden en een economisch verantwoorde bedrijfsvoering mogelijk maken.

Speerpunten:

Het Karel de Grote College heeft een schoolomvang van 750 leerlingen met een instroomcapaciteit van 168 leerlingen.

In september 2014 zijn maar liefst vijf nieuwe zevende klassen én een klas 7 Kunst & Ambacht aan het onderwijs begonnen (in totaal 155 leerlingen)! Onze school verheugt zich in een groeiende belangstelling, meer en meer ook bij ouders en kinderen die geen primair vrijeschoolonderwijs hebben gevolgd.

Deze succesvolle instroom is opnieuw het resultaat geweest van de inspanningen van de voorlichters op de vrijeschoolonderbouwen van het toeleveringsgebied en op de onderwijsmarkten in de regio Nijmegen. Het aansprekende informatiemateriaal, de aanwezigheid van leerlingen uit bovenbouwklassen en natuurlijk de stevige en enthousiaste verhalen van de leraren, die als een soort ambassadeurs over het profiel van onze school aan de ouders van groep 7 en 8 vertellen, dragen bij aan een goed en duidelijk beeld van de school.

De vestigingen verzorgen hun public relations en hun werving passend bij hun doelstelling van de schoolgrootte.

Ook dit jaar is vanaf de herfst het PR-team met veel energie hard aan het werk gegaan. In dit team zitten veel jonge leerkrachten naast leerkrachten met veel ervaring in de vrijeschool. Samen

met een leerlingenteam hebben zij presentaties gegeven op onderwijsmarkten, de open dag en open lessenavond. Er zijn daarnaast ochtenden georganiseerd waar zesde klassen van de vrijeschoolbasisscholen lesjes volgden om het Karel de Grote college te leren kennen. Bijzonder is dat steeds meer leerlingen hier een actieve rol in spelen omdat ze het leuk vinden om te presenteren en zeker ook omdat ze trots zijn op hun school. Fijn is om te merken dat veel leerlingen voor het Karel de Grote College kiezen en het aantal aanmeldingen dit jaar ook heel goed past bij het aantal beschikbare plaatsen.

De scholengemeenschap en de scholen hebben een transparante, op de complexiteit en grootte van de organisatie afgestemde organisatiestructuur met duidelijk beschreven taken en resultaatverantwoordelijkheden. Verantwoordelijkheden zijn met de bijbehorende bevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd.

In de afgelopen drie jaar heeft een grote verandering in de schoolorganisatie plaatsgevonden. Vanuit de doelstelling de verantwoordelijkheid laag in de organisatie te leggen, hebben we gekozen om te gaan werken met een tweekoppige schoolleiding (rector en conrector) en vijf teamleiders die alle vijf een team aanvoeren.

Voor een redelijke schaalgrootte van teamvorming is het noodzakelijk dat de verschillende teams voldoende personen bevatten, met een evenwichtige verdeling van disciplines en verantwoordelijkheden voor de schoolvakken. Een van de belangrijkste voordelen is dat een beperkt aantal leraren de onderwijskundige en pedagogische zorg voor een duidelijk onderscheiden groep leerlingen heeft. Ook ouders ervaren hierin eenheid en consistentie. Voor de leerkrachten wordt het steeds duidelijker dat er ruimte is voor eigen initiatief binnen het team en dat de teamcoördinator meehelpt dit proces te begeleiden. Dit werkt enthousiasmerend. De omvorming naar het werken in teams zal in 2015 nog steviger in de school gezet worden.

De teamleiders hebben in schooljaar 2013/2014 de opleiding *ontwikkeling leiderschapskwaliteiten voor teamleiders* gevolgd. Deze opleiding is door ons zelf voor de hele stichting georganiseerd. De teamleiders werden o.a. geschoold in financiën, teamvorming, coachend leiderschap, vergadertechnieken, taakplanning en gesprekstechnieken. Daarnaast begeleidde zij een klein verandertraject in hun team dat aan het eind van de opleiding werd gepresenteerd.

Het Karel de Grote College betreft de personeelsleden bij beleidsvorming en verzorgt een goede interne communicatie.

In mei heeft de schoolleiding een presentatie gegeven in de algemeen strategische vergadering over de beleidsvraagstukken die de komende schooljaren gaan spelen. De personeelsleden hebben adviezen gegeven o.a. over wat prioriteit heeft vanuit het werk. Deze adviezen zijn meegenomen in het schoolplan en de inhoud van studiemomenten.

Extra speerpunten:**Leermiddelenbeleid, met nadruk op ICT-beleid**

De werkgroep ICT heeft in december 2013 een presentatie gegeven over eventuele invoering van moderne ICT-middelen op het Karel de Grote college. Uit de adviezen van de leerkrachten klonk duidelijk de vraag om met zorg de afweging te maken tot invoering en dit alleen te doen daar waar het het vrijeschoolonderwijs zou kunnen versterken. De werkgroep heeft zich in 2014 vooral gericht op de invoering van Magister voor het verwerken van de absentenadministratie en buigt zich volgend jaar over eventuele invoering van huiswerkadministratie in Magister.

Inrichting vijfjarig havo

Bij de aanvang van schooljaar 2011/2012 is een werkgroep Havo aan de slag gegaan. Deze werkgroep heeft de inrichting van een vijfjarig havotraject voorbereid. Begin 2013 was de opzet van het vijfjarig havotraject klaar en werd voor de laatste vraagstukken een oplossing gevonden. In augustus 2014 zijn de eerste twee tiende klassen het nieuwe korte programma gaan volgen. Per jaar zullen we heel zorgvuldig kijken hoe het gaat en waar eventueel nog aanpassingen moeten komen.

Ontwikkeling van nieuwe Praktische Stroom: vmbo-t Kunst & Ambacht

Begin 2012 werd na gesprekken met de inspectie duidelijk dat de praktische stroom in de huidige vorm niet kan voortbestaan, omdat wij geen licentie hebben voor leerlingen met een vmbo-kader- advies. Uiteindelijk hebben we gekozen voor het behoud van de praktische stroom, maar met andere instroomcriteria. Om verwarring te voorkomen is gekozen voor een nieuwe naam: Kunst en Ambacht. Een werkgroep heeft uitvoerig onderzoek gedaan naar een nieuwe opzet waarbij de kwaliteiten en ervaring van de huidige praktische stroom behouden blijven maar tegelijkertijd ook ruimte is gemaakt om vernieuwend te denken. In 2013 is de eerste zevende klas Kunst & Ambacht gestart met een kleine groep van achttien leerlingen met minimaal een vmbo-t-advies. De opzet voor de vier jaar is in grote lijnen klaar en zal nu jaar voor jaar intensief gevolgd en bijgesteld worden.

Goede prestaties op de kernvakken

Mede vanwege de invoering van de referentieniveaus voor rekenen hebben alle zevende, achtste, negende en elfde klassen en klas 10 vmbo/praktische stroom extra lessen rekenen gekregen. Deze klassen hebben in het voorjaar van 2014 allemaal meegedaan met de rekentoetsen, zodat de leerlingen uit deze klassen de mogelijkheid hadden om het 2f- of 3f-niveau te behalen. In 2014 is het Karel de Grote College het gehele jaar begeleid door het steunpunt Rekenen en Taal. Dit heeft geleid tot de invoering van een sectie rekenen, een externe scholing en een aantal studiemiddagen om de kwaliteit van de rekenlessen te verbeteren.

Een ambitieuze leercultuur

Binnen alle lessen op een vrijeschool zou een ambitieuze leercultuur moeten heersen. De vraag is dan ook meteen: wat is een ambitieuze leercultuur? Hoe ziet uitdagend en levend vrijeschoolonderwijs eruit en wat zie je dan in de klas? Dit zijn de vragen waarmee we dit jaar aan het werk zijn gegaan. Dit krijgt een vervolg in 2015.

Voor leerlingen die geïnteresseerd zijn in techniek is vorig jaar voor de eerste keer het Betalab van start gegaan. Voor leerlingen die een uitdaging vinden in de Engelse taal is de opleiding Cambridge Certificate. Daarnaast is er elk jaar de mogelijkheid voor leerlingen om deel te nemen aan de jaarlijkse musical en naschools bewegen.

Magister inzetten voor alle registraties rondom leerlingen, rooster en huiswerk.

We zijn een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van Magister. Een werkgroep heeft kennis en inspiratie opgedaan bij verschillende scholen die al werken met Magister. In januari 2014 is een pilot van start gegaan waar voor een gedeelte van de school de absents via Magister werden geadmistreerd. Met de start van schooljaar 2014/2015 is dit voor de hele school ingevoerd. De andere mogelijkheden die Magister biedt, zoals het noteren van het huiswerk, is nog in onderzoek.

Bij de ouders van de middenbouw, met name achtste klas, leeft de grote wens om meer inzicht te krijgen in de schoolresultaten van hun kind door bijvoorbeeld met cijfers te gaan werken en deze in Magister te administreren. Aangezien leerlingen eind klas 8 worden gedetermineerd willen ouders graag weten hoe hun kind er voor staat. De rapporten zoals we die nu hebben, voorzien maar in een gedeelte van de behoefte.

Beter beoordelen

In de bovenbouw is in 2013 en 2014 gewerkt aan een overgangsprotocol voor de overgang van klas 10 naar klas 11 en van klas 11 naar 12. Na een onderzoekje onder leerkrachten en leerlingen is een protocol geschreven waarin vooral de harde gegevens zijn opgenomen: waar moet je precies aan voldoen? Leerlingen gaven aan vooraf duidelijke criteria te willen zien, zodat je weet waar je aan toe bent. In het schooljaar 2013/2014 zijn deze protocollen als een pilot ingezet en vervolgens geëvalueerd met zowel leerlingen, ouders als leraren. Naast het beschrijven van de criteria (harde kant) was er bij de leerkrachten de wens om meer persoonlijk naar leerlingen te kijken vanuit ontwikkelingsvraagstukken. Vervolgens is er gewerkt aan een instrument om ook andere gegevens mee te laten wegen zoals bijvoorbeeld de competenties, vaardigheden, omstandigheden thuis of biografische vraagstukken. Beide instrumenten zijn nu definitief ingevoerd.

Europees portfolio

De schoolleiding van het Karel de Grote college heeft dit jaar besloten hier voorlopig geen aandacht aan te besteden. De investering voor invoering is groot en de meerwaarde is onvoldoende duidelijk.

Onderwijs: overige ontwikkelingen in de middenbouw (leerjaar 1/2)

Stichtse Vrije School

De **instroom** van nieuwe leerlingen heeft vier ruim gevulde zevende klassen opgeleverd. We hebben een klein aantal leerlingen moeten uitloten. In de loop van schooljaar 2013/2014 bleek een klassengrootte van 30 of 31 leerlingen aan de hoge kant te zijn. We hebben daarom voor 2014 en daarna gekozen voor een klassengrootte van 28 leerlingen bij de instroom in de zevende klassen. Gezien de grote diversiteit binnen de klassen en de extra ondersteuning die leerlingen in toenemende mate behoeven, zullen we ook komend schooljaar de grootte bij de aanname weer beperken tot 28 leerlingen per klas. Ook dit jaar was ongeveer **70% van de nieuwe leerlingen afkomstig van de vrijescholen** in de regio. De overige leerlingen kwamen vanuit het reguliere basisonderwijs.

In de **teamstructuur** die vorig schooljaar is ingegaan, bleek het voor het team 7/8 niet mogelijk te zijn om een constante samenstelling van de vergadering te bewerkstelligen. Dat had te maken met parttimefuncties en een flink aantal collega's dat studieverplichtingen had. Deze situatie bemoeilijkte de teamvorming en afstemming binnen het team aanzienlijk. Met ingang van schooljaar 2014/2015 is de vergaderstructuur aangepast en zijn de vergaderingen alleen nog op de donderdagen. Er waren, ten opzichte van het vorige schooljaar, nu veel meer mensen aanwezig bij dit teamoverleg. Er kon gericht worden gewerkt aan de afstemming en verdere ontwikkeling van het onderwijs aan deze groep leerlingen. Naast het brede teamoverleg van klassenleraren en vakleraren is er ook dit jaar een regelmatig overleg geweest van alleen de klassenleraren.

In de vergaderingen is door het team onder andere gewerkt aan een verdere verbetering en onderlinge afstemming van de **differentiatie** binnen klassenverband en aan een goed **klassenmanagement**. Hierin waren al flinke stappen gezet, maar het continu werken hieraan blijft noodzakelijk. Ook is voor verschillende vakken het **leerplan** opnieuw onder de loep genomen. Deze speerpunten worden tijdens het komende schooljaar gecontinueerd.

Novalis College

De leerlingen van de brugklassen namen deel aan een **introductieprogramma** met een zestal activiteiten verdeeld over twee dagen: kennismaking met het vrijeschoolonderwijs, rondleiding door het schoolgebouw, buitenactiviteiten, verkeersveiligheid en het mentorblok. Daarnaast leerden mentoren de leerlingen hoe huiswerk te plannen en te organiseren. Het vak rekenen kreeg in de klassen 7 en 8 een vaste plaats in lessen en als vaste les.

In het voorjaar namen leerlingen van klas 7 en 8 deel aan een nieuw initiatief: twee weken kunst in de school. Georganiseerd door enkele leraren en onder leiding van de kunstsectie met hulp van ouders en stagiaires.

Tot nu toe werd er ieder jaar opnieuw een andere invulling gegeven aan deze weken. In 2014 werd het project zo opgezet dat er een blauwdruk kwam te liggen voor de volgende jaren, de Kunstweken. De nadruk ligt op het samenwerken, co-creëren. Het ontwerpproces is leerlinggestuurd, de leerling staat centraal en de docent heeft en neemt verschillende rollen aan in het proces. Een proces van inspireren, experimenteren en presenteren.

De school behield de **dakpanklassen** (vmbo-t/havo en havo/vwo). De leerlingen kregen bij de overgang naar klas 9 het advies voor vmbo-t of havo/vwo. Omdat er relatief veel vmbo-t-leerlingen bleken te zijn, besloot de school voor klas 9 twee kleine klassen vmbo-t in te richten (ongeveer 22 leerlingen per klas), een klas met havo-leerlingen (26 leerlingen) en een havo-vwo-klas (30 leerlingen). De pragmatische oplossing bleek voor alle leerlingen een juiste te zijn. De resultaten in de klassen waren in het najaar zeer goed, zowel in het sociale karakter van de klassen als in de cognitieve prestaties.

Karel de Grote College

Om de ontwikkeling van de zevende- en achtsteklassers op het gebied van emoties, sociaal gedrag, levensbeschouwing, seksualiteit etc. stevig te ondersteunen heeft de leerkracht maatschappijleer een **leerplan** opgesteld, dat een kalenderjaar beslaat (dus de tweede helft van de zevende klas en in de eerste helft van de achtste klas). In dit leerplan is ook aandacht voor biografieën die voor de leerlingen een morele en spirituele spiegel kunnen zijn. Het valt te verwachten dat in deze lessen ook een basis wordt gelegd voor een vruchtbare samenwerking tussen alle leerlingen, of zij nu uit het primair onderwijs van reguliere dan wel vrijescholen afkomstig zijn. Afgelopen jaar is deze expertise gedeeld en zijn twee leerkrachten ingewerkt om deze lessen ook te kunnen geven.

Onderwijs: overige ontwikkelingen in de leerroute vmbo-t

Stichtse Vrije School

De leerlingen die de examenroute naar het mavo (vmbo-t) hebben voltooid, hebben met een goed resultaat **examen** gedaan in 2014. Een deel van de leerlingen is doorgestroomd naar het havo-examentraject in de elfde klas, de overige leerlingen hebben hun schoolloopbaan vervolgd op een mbo. De resultaten van het centraal examen waren ook dit jaar gemiddeld op of boven het landelijke niveau.

We gaan steeds meer naar een centraal geëxamineerde mavostroom toe. De bestaande ivo-examenregeling is landelijk afgeschaft. Lange tijd werden alleen in Nederlands en Engels centraal examen gedaan, in het schooljaar 2013/2014 is ook wiskunde erbij gekomen. De leraren van dat vak hebben de afgelopen jaren erop ingezet het schoolprogramma optimaal te maken; dit was niet meteen naar ieders tevredenheid, maar inmiddels is de basis goed ingezet en de eerste examenresultaten waren boven verwachting en (ruim) boven het landelijke gemiddelde.

In het schooljaar 2014/2015 is het vak economie toegevoegd aan de centraal geëxamineerde vakken. In de negende klassen van 2013/2014 was al begonnen met de basis voor het economie-examen. In 2014/2015 is dit voortgezet in het examenjaar voor de mavo-stroom. Vanaf het schooljaar 2014-2015 is het vak *nask* (natuur en scheikunde) geen examenvak meer bij ons voor de mavo, omdat de verplichte examinering via een centraal examen een te grote druk zou leggen op ons onderwijsprogramma vanuit de vrijeschoolpedagogie. We kijken naar de mogelijkheid om het vak *kunstvakken2* hiervoor in de plaats als examenvak aan te bieden. Voor de algemene (vrije school)vorming blijven de periodes natuurkunde en scheikunde natuurlijk wel gewoon in het algemene lespakket voor alle leerlingen.

Net als in voorgaande jaren, was het werken aan de **sectorwerkstukken** en de tentoonstelling hiervan een succes; sinds enige jaren worden de presentaties in een *marktconstructie* uitgevoerd en dat is naar ieders tevredenheid. De tiendeklasleerlingen hebben dit jaar met plezier en succes deelgenomen aan een studiereis naar Dresden of Parijs, waar zij logeerden in gastgezinnen. De derde groep leerlingen van de voormalige praktische stroom is in schooljaar 2013/2014 uitgebreid met leerlingen uit de andere klassen en is omgevormd tot een vijfjarige mavoklas. Een deel van de leerlingen zal na schooljaar 2014/2015 in een extra jaar voorbereid worden op het mavo-examen. De overige leerlingen zullen na de tiende klas doorstromen naar het mbo, zoals ook met de voorgaande groepen het geval was.

Tobiasstroom (voortgezet lwoo-onderwijs)

De Tobiasstroom verzorgt al vele jaren onderwijs voor leerlingen met een lwoo-beschikking voor het vmbo. Zij biedt ontwikkelingsgericht onderwijs aan leerlingen uit de vier leerwegen. De klassen zijn daarmee ook in 2014 homogeen naar leeftijd en heterogeen naar niveau samengesteld.

De eis van de inspectie tot het afnemen van examens in het schooljaar 2017/2018 vraagt vanzelfsprekend een dekkend aanbod aan vakken. Alle Tobiasstroomleerlingen zullen immers vanaf dat jaar **eindexamen** doen. De leerlingen van de theoretische leerweg kunnen in dat jaar examen doen binnen de licentie van de Stichtse Vrije School. De leerlingen van de basis- en de kaderberoepsgerichte leerweg moeten hun schoolexamen en het centraal schriftelijk examen doen onder de hoede van een vo-school in het samenwerkingsverband die beschikt over een brede licentie.

In 2014 is een delegatie intensief bezig geweest met het onderhouden van de contacten met de beoogde samenwerkingschool. De bestuurders en schoolleiders zijn positief over de samenwerking. Om het samenwerken mogelijk te maken zijn alle betrokken (overheid) partijen benaderd om hun goedkeuring uit te spreken. De gesprekken verlopen voorspoedig

De Tobiasstroom heeft in 2014 voor alle vakken de leerlijnen opgeschreven, dit in het licht van de aankomende invoering van de examens vmbo-b en -k. In de leerlijnen zijn de vaklessen en periodelessen, daar waar dat kan, gecombineerd. De basis is dat er verdiepend, verbredend en verbindend gewerkt wordt in de periodeles. In de vaklessen wordt er gedifferentieerd en gewerkt naar het examen.

In het voorjaar van 2015 zullen we het besluit nemen over het aan te bieden specifieke **vmbo-profiel** binnen de Tobiasstroom. Het meest passende profiel is *Product en Dienstverlening*. Samen met de samenwerkende school zijn er werkgroepen opgezet om dit profiel uit te werken en te specialiseren voor de locatie. Diverse externe deskundige ondersteunen en informeren over de gevraagde eisen. In 2015/2016 zal dit profiel volledig uitgewerkt worden.

De keuze om de **periodetijd** terug te brengen naar 60 minuten is als goed bevonden. In combinatie met drie weken periode onderwijs is 60 minuten periode-onderwijs goed voor de spanningsboog van de leerlingen.

De **instroom** van leerlingen voor onze nieuwe zevende klas bestond uit vijftien leerlingen. Hierdoor kwam het totale aantal leerlingen boven de 70 uit, wat sinds lange tijd niet meer is voorgekomen. Door het hoge aantal leerlingen dat zich aanmeldt moesten we er helaas een aantal teleurstellen. Wel is het zo dat we meer leerlingen uit vrijeschool-onderbouwen in huis hebben. Dat brengt een andere sfeer en werkhouding met zich mee; vooral de kunstzinnige vakken floreren hierdoor.

De **uitstroom** en overstap van leerlingen naar het mbo vond ook dit jaar succesvol plaats. De op de persoon toegesneden trajecten in het kader van de stage- en loopbaanbegeleiding bieden de leerling een stevige vertrekbasis. Ook de klassikale bezoeken aan de ROC's vormen belangrijke schakels in het keuzetraject.

Een verlengd vierjarig curriculum geeft voor de meeste vmbo-ers met lwoo een aantoonbaar solidere basis. Het individueel gekozen eindwerkstuk, de eindpresentatie hiervan en de gezamenlijke eindreis, alsmede het hoger afsluiten per kernvak, werken stuk voor stuk bekrachtigend en bieden de leerling een goede startpositie in het mbo.

Het in 2013/2014 geïntroduceerde **herfstrapport** is geëvalueerd en als waardevol bevonden. Het is als vast onderdeel in het schoolplan opgenomen.

In 2014 is besloten om het leerlingenadministratieprogramma **Magister** meer in te zetten. In het schooljaar 2014/2015 zullen rapporten ingevoerd worden, in de jaren daarna zal er gebruik gemaakt gaan worden van het leerlingenvolgsysteem.

In de teamvergaderingen is dit jaar onder leiding van de GZ-psycholoog in opvolgende vergaderingen uitgebreid studie gemaakt van belangrijke **thema's in de school**: gegeneraliseerde angststoornissen en executieve functies.

Naast deze studie in de vergaderingen heeft het team, samen met het team uit de onderbouw, zich ook verdiept in een studie **Antroposofische Menskunde**. De verbinding met de

vrijeschoolpedagogie wordt hierdoor versterkt en de kinderbeprekingen krijgen een versterkte basis.

In de tweede helft van het schooljaar 2013/2014 is het team actief bezig geweest met **klassenmanagement**. Na aanleiding daarvan zijn *schoolregels* vervangen door *verwachtingen*, voor zowel medewerkers als leerlingen.

Novalis College

In 2013/2014 gingen 41 leerlingen op **examen**. Daarvan slaagde 88%. Vier leerlingen werden afgewezen. Examens werden nog afgenomen in het Ivo-vmbo-t traject. In juni 2014 nam de school uitgebreid afscheid van de leerlingen van het vmbo-t in een viering met leerlingen en ouders.

De leerlingen die instroomden in klas 10 vmbo-t zullen in het schooljaar 2014/2015 een **volledig examen** vmbo-t moeten afronden. De school benoemde een coördinator voor dit traject ter monitoring van voortgang en/of problemen.

De invoering van het volledige examen betekende een aanpassing van de **lessentabel**. Vanaf klas 9 werden meer lessuren voor de cognitieve vakken ingericht. Daarnaast bleven alle vrijeschoolperiodes behouden. Ook de werkweek klas 9 kon doorgang vinden. De inrichting van twee relatief kleine vmbo-t klassen 9 leverde een goed werkklimaat voor de leerlingen en leraren op.

Voor de leerlingen van klas 10 vmbo-t ontstond ook een grotere lessentabel met meer cognitieve vakken. De stage in het voorjaar 2015 werd verplaatst naar het najaar, waardoor in het voorjaar 2015 examentrainingen zouden kunnen plaatsvinden. De leerlingen kregen de reguliere vrijeschoolperiodes zoals toneel en biografie.

Voor **rekenonderwijs** in het vmbo-t ontstond een lesprogramma en de mogelijkheid van een inloopuur voor extra ondersteuning.

Het Novalis College deed opnieuw mee aan de mbo-voorlichtingsavond, die gezamenlijk met andere scholen werd georganiseerd. De decaan spoorde leerlingen aan tot een actieve houding in **LOB**-activiteiten. Ook stimuleerde zij gerichte stages om kennis te nemen van werkomgevingen en zo een betere vervolgopleiding te kiezen. Het Digitale Doorstroom Dossier bleef bestaan.

In juni 2014 gingen achttien leerlingen van de **Praktische Stroom** naar het vervolgonderwijs. De keuzes waren zeer uiteenlopend. Een uitgebreid afscheid in juni viel de leerlingen ten deel. Vanaf augustus kende de school nog twee klassen in de Praktische Stroom : klas 9 en klas 10. Voor deze klassen pasten we het curriculum enigszins aan, om meer mogelijkheden richting vervolgonderwijs te creëren. Verder breidde het netwerk met contacten en samenwerkingsvormen zich uit, zoals het project Companies en Dutch Design Week. De koppeling met initiatieven in de regio (Focus voor Passie en Techniek en M-Tech) bevorderde de mogelijkheden tot ontwikkeling van contextrijk onderwijs en belangstellingsonderwijs. De school kreeg, met name vanuit onderbouwen, veel vragen over de inrichting van een vmbo-kader of beroepsopleiding.

De leerweg **Kunst & Ambacht** ging haar tweede jaar in, met minder aanmeldingen dan voorzien. De naamgeving vmbo-KA kon hierin een rol spelen en daarom besloot de schoolleiding de naam om te vormen naar Ambacht & Kunst. Het bleek niet altijd eenvoudig om de leerlingen in het gewenste leerproces te zetten. De school bleef steeds bezig met de doorontwikkeling van de opleiding. Dit leidde ook tot iets meer kunstvakken en cognitieve vakken in het tweede leerjaar van de leerweg. Voorbereidingen zijn in volle gang voor moderne periodes als 3-D tekenen, maquettebouw en film. Dit wordt in samenwerking met Sint Lucas gedaan.

De school kreeg in mei 2014 bezoek van de **onderwijsinspectie**. Dit leidde tot een beoordeling zwak voor het vmbo-t. Dit was te wijten aan het ontbreken van een aantal handelingsplannen, het ontbreken van een goed borgingssysteem voor de toetsen in klassen 7 en 8, onvoldoende beleid

op taal en – in mindere mate – op rekenen en de constatering van onvoldoende klassenmanagement bij een aantal lessen.

De school voerde na deze beoordeling een aantal verbetertrajecten in. Dit leidde tot:

- Een systeem voor borging van toetsen in klas 7 en 8 vanaf augustus 2014
- Invoering van een systeem voor handelingsplannen voor alle leerlingen vanaf augustus 2014 en een inhaalslag op ontbrekende handelingsplannen. Eind 2014 was 85% van de handelingsplannen in orde.
- Toetsing van het rekenbeleid van de school door het APS : dit leidde tot de conclusie dat het vak rekenen voldoende geïntegreerd is in de lessentabel en de toetsing adequaat plaatsvindt. De invoering van rekenen bij alle andere vakken moest echter wel worden doorgevoerd. Deze verbetering is ingezet.
- Aanschaf van methodeonafhankelijke taaltoetsen en afname in alle leerjaren.
- Inhuur van het CPS voor de ontwikkeling van taal- en rekenbeleid schoolbreed.
- Een traject verbetering klassenmanagement schoolbreed met bijbehorende intervisie. Dit traject werd en wordt ondersteund door Triade Eindhoven.

Deze verbetering werd ingezet om het basisarrangement opnieuw te verkrijgen in 2015. De school moest de focus hierop inrichten, waardoor andere trajecten vertraging opliepen.

Karel de Grote College

In september 2014 zijn weer twee nieuwe negende klassen vmbo-t gestart. Dit zijn wat kleinere klassen en er is veel aandacht besteed aan de groepsvorming waardoor het imago van het vmbo-t enorm verbeterd is.

Sinds 2011 hebben we een nieuwe opzet van het vmbo. De eerste klas die het plan **Beter VMBO** heeft gevolgd is in 2013 afgestudeerd en was daarmee ook de eerste klas die de klassikale aanpak van het sectorwerkstuk en de invoering van de beroepsvoorbereidende stage heeft mogen ervaren. In 2014 is het *beter vmbo* geëvalueerd en zijn de aanbevelingen, die daaruit kwamen ingezet als speerpunten voor het VMBO-t team in schooljaar 2014/2015.

In het team vmbo-t zijn in 2014 de volgende speerpunten aan de orde geweest:

- Veilig leer- en leefklimaat; warme overdracht vanuit klas 8, introductieactiviteiten gericht op de vorming van een veilige klas en implementatie van opbrengsten uit het project Executieve Functies.
- Lessentabel vmbo-t; werken aan balans tussen vrijeschoolonderwijs en voldoende voorbereiding op een examentraject met een gezonde hoeveelheid lessen.
- Ontwikkeling passend Hoofdonderwijs; voorkomen van incomplete periodeschriften of hiaten in de ontwikkelingsstof door bijvoorbeeld het ontwikkelen van werkbladen.
- Aansluiting middenbouw en bovenbouw; verwachtingen ten aanzien van het niveau en de vaardigheden communiceren met de middenbouwteamleden.

In mei 2014 gingen 60 leerlingen op voor de **afsluiting** van hun leerroute vmbo-t; slechts één leerling zakte. Een slagingspercentage van 98%. Alle leerlingen verzorgden een sectorwerkstuk, dat in veel gevallen verband hield met hun vervolgopleiding of ze deden daar onderzoek naar. Bij de afsluiting van hun schoolloopbaan gingen vmbo-ers en leerlingen van de praktische stroom gezamenlijk op kunstreis naar Praag; daarna ontvingen zij tijdens feestelijke bijeenkomsten hun ivo-getuigschriften met bijbehorende cijferlijsten en de eindgetuigschriften van ons vrijeschoolonderwijs.

De teamleider van het vmbo-t en de teamleider bovenbouw hebben samen het **overgangsprotocol** van vmbo naar havo herschreven. Dit is een regionaal ontwikkeld protocol dat hiermee in onze school is geïmplementeerd, hierin zijn de adviezen van de vo-raad richtinggevend geweest.

Het onderwijs in de **Praktische Stroom** met zijn beproefde ontwikkelingsstof en inrichting van het leerplan staat als een huis. De diverse stages en bijzondere projecten (denk aan de smeedweek!) dragen daaraan bij. De leerlingen van de praktische stroom presenteren hun sectorwerkstuk en kennen een biografieperiode, net als de twaalfdeklassers. Het uitstroomniveau naar het mbo – op advies van de leraren, maar ook op basis van door de leerlingen zelf verzamelde stukken in een portfolio – levert vrijwel altijd een voorspoedige voortgang naar een startkwalificatie op.

Omdat de Praktische Stroom in de genoemde vorm niet mag blijven bestaan is er voor leerlingen met een vmbo-t advies sinds 2013 de mogelijkheid om te starten in vmbo-t **Kunst en Ambacht**. Deze leergang is voor leerlingen die makkelijker leren door te doen in een kleine klas waar veel aandacht is voor leerwegondersteuning. De leerlingen hebben veel praktisch en kunstzinnig onderwijs, de inhoud van de leerstof in leerjaar 1 en 2 is gelijk aan de leerstof van de overige klassen in dezelfde leerjaren.

Voor het einde van leerjaar 2 wordt er onderzocht of leerlingen door kunnen stromen naar leerjaar 3 vmbo-t. Leerlingen die nog niet aan deze doorstroom toe zijn gaan een extra jaar

werken aan automatiseren van opgedane kennis, oefenen met vaardigheden op ieder gebied en nog steeds leren door doen.

De stages en bijzondere projecten die in de Praktische Stroom zijn ontwikkeld blijven gehandhaafd. Na dit leerjaar starten de leerlingen met leerjaar 3 vmbo-t en werken met het PTA wat gelijk is aan het PTA van de overige vmbo-t klassen. Zij kunnen na het afsluiten van deze leergang met een vmbo-t diploma doorstromen naar het MBO.

Onderwijs: ontwikkelingen in integratieklas de Blauwe Bloem

De invoering van **Passend Onderwijs** had grote gevolgen voor de Blauwe Bloem, omdat de leerlingen geen diploma konden verkrijgen bij het Novalis College. In de loop van 2014 werd een oplossing gezocht door samenwerking met een school voor ZML. Er waren veel contacten met het ministerie en scholen in Eindhoven. Dat resulteerde in een aanvraag bij het samenwerkingsverband, waarbij de Blauwe Bloem op het Novalis College een nevenvestiging zou worden van de Monsieur Bekkers School Eindhoven. Het samenwerkingsverband ging akkoord. Na goedkeuring van de gemeente zal de huidige klas kunnen voortbestaan, waarbij de leerlingen ingeschreven worden bij de MBS en les volgen bij de Blauwe Bloem. De belangstelling is groeiende: kende de klas begin 2014 nog acht leerlingen, eind 2014 waren dat er negen en stonden er vijf leerlingen op de wachtlijst om in te stromen.

De integratie van leerlingen onderling (door middel van een buddy-systeem) bleek opnieuw een succes. In een gezamenlijk toneelproject met Carte Blanche was de wisselwerking overduidelijk zichtbaar.

Onderwijs: overige ontwikkelingen in de leerroutes havo en vwo

Stichtse Vrije School

In de negende klas zijn de leerlingen nog niet op niveau geïndiceerd. Behalve in de wiskundevaklessen werden alle vakken nog in **heterogene groepen** gegeven. Met ingang van het schooljaar 2012/2013 is er al wel begonnen om halverwege het schooljaar te werken in verschillende **niveaugroepen** voor de moderne vreemde talen. Per 2014/2015 zijn de leerlingen in klas 9 in de vaklessen van de talen (Nederlands, Engels, Duits, Frans) en economie vanaf het begin van het schooljaar ingedeeld in tempogroepen. Hierdoor zitten de leerlingen die weinig instructie en meer verdieping nodig hebben, niet meer in dezelfde groep als de leerlingen die meer instructie en meer oefening vragen. Deze beleidswijziging is door het team 9/10 ingezet en uitgewerkt. Op het gebied van de niveau-indicering ten behoeve van het uiteindelijke examentraject is hierdoor geen verandering ontstaan.

In de elfde klas werd nog steeds een hogere **werkdruk** ervaren dan in de andere tweede fase jaren. Daarom hebben we ten eerste gewerkt aan het beter verdelen van de werkdruk over het jaar. De werkstukken van de verschillende vakken zijn beter verdeeld over het schooljaar en we kozen voor vermindering van het aantal werkstukken. Bij de vakken Frans, scheikunde en Engels hebben we er voor gekozen een lesuur per week te minderen. Daarnaast is er meer individuele begeleiding ingezet voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. De werkdruk blijft een punt van aandacht en zal in het komende jaar ook nog prioriteit krijgen. We zoeken nog naar een goede lesurenverdeling over het gehele tweede fase traject, met name het vwo-traject.

De nieuwe opzet van het **eindwerkstuk** is in oktober gestart met de elfde klassen. Zij zijn met drie introductielessen het proces van de eindwerkstukken gestart. We hopen daarmee de leerling te motiveren om op tijd te beginnen met hun werkstuk. De twaalfde klassen hebben in september hun eindwerkstuk afgerond met presentaties.

In het schooljaar 2013/2014 is weer een hoog percentage leerlingen geslaagd voor hun havo- en vwo-**examen**. Het verschil tussen SE- en CE-cijfers lag ook dit jaar voor beide groepen binnen de marges die de overheid hier voor gesteld heeft.

Novalis College

In het schooljaar 2013/2014 waren de **examenresultaten** als volgt. Van de 27 havo-leerlingen op examen slaagden 93% Bij het VWO leerlingen slaagden 69% van de veertien leerlingen.

Het verschil SE-CE bleef binnen de marges.

In juni 2014 vierde de school uitgebreid de diploma-uitreiking van de leerlingen met een afscheid door de leerlingen en een middag met toespraken door leraren.

De school continueerde de aannameprocedure en scherp toezicht op plaatsing in de klassen 7.

Het **dakpanmodel** bleef gehandhaafd: in 2014 is gestart met twee klassen vmbo-t/havo en twee klassen havo/vwo. De mogelijkheid tot op- en afstroom bleef bestaan.

Naast aandacht voor het examen werd volop ruimte gegeven aan de vrijeschoolse vakken en onderdelen. De presentatie van stages en profielwerkstukken, de toneelstukken, Parcivalperiode, filosofieperiode, astronomie, atelierklassen getuigden daar weer van. De biografieperiode maakte opnieuw indruk op de leerlingen. De school voelde hierdoor nog meer de noodzaak te zoeken naar mogelijkheden om het aanbod van deze belangrijke ontwikkelingsmogelijkheden voor de jonge mens in combinatie met de cognitieve exameneisen te verankeren en gezond te maken.

De leerlingen van de huidige havo 10 klas zijn in voorbereiding voor de afronding van het ivo-vmbo-t examen. De leerlingen van de huidige havo 9 klas en de achtste klassen zullen nog in een zesjarig havotraject afronden.

In 2014 besloot de school tot invoering van het **vijfjarig havotraject**. Het curriculum voor de eerste twee jaren is geschreven. De uitwerking voor de verdere leerjaren gebeurt in 2015.

Karel de Grote College

Het terugdringen van de verschillen tussen de cijfers voor het schoolexamen en van het centraal schriftelijk examen (**SE-CE**) bleef een noodzakelijk speerpunt. De focus lag bij de kunstvakken. Het is lastig dat bij de SE-onderdelen heel andere vaardigheden worden getoetst dan bij het CE. Veel van onze leerlingen hebben uitgesproken kunstzinnige talenten en hebben ook om die reden voor onze school gekozen. De kunstsecties zijn bezig met een vernieuwingsplan waarbij gekeken wordt naar zowel de vorm als de inhoud van het lesprogramma. De teamleider bovenbouw heeft in dit proces een sturende rol om de verschillen tussen SE en CE binnen de perken te houden.

De openbare afrondingen van de kunstvakken, de tentoonstellingen van eigen werk en de eindpresentaties van het jaarwerkstuk (profielwerkstuk) vonden plaats in het vroege voorjaar. Deze **meesterproeven** hebben weer veel publiek getrokken; ouders en leraren ervaren dat leerlingen zelfbewust en krachtig uitkomen voor wat zij wel én niet hebben kunnen leren.

In mei 2014 gingen 28 leerlingen op voor het centraal schriftelijk **examen** vwo; slechts twee daarvan zakten (slagingspercentage van 93%). Van de 42 havo-kandidaten slaagden er 38 (slagingspercentage van 90%).

In juli ontvingen alle havoërs en vwo'ers tijdens de feestelijke afsluitavonden hun diploma's en cijferlijsten, maar vooral de eindgetuigschriften van het vrijeschoolonderwijs.

In september begon het nieuwe schooljaar. Voor de twaalfdeklasleerlingen de tijd om in stamgroepverband terug te kijken op hun onderwijsloopbaan, hun samenwerking in de klas en op hun eigen biografie. Daarnaast werken zij aan tekeningen en projecties van hun *ideale huis* tijdens de periode architectuur. Eind september gingen zij voor de afsluitende kunstreis naar Rome.

In september is de ook eerste lichting van het **vijfjarige havotraject** van start gegaan. Dit is zowel voor de leerlingen als de docenten en mentoren even wennen. Het is een vraag van passen en meten: hoe krijgen we een goede balans tussen wat we willen en wat er moet? De belasting en belastbaarheid van de leerlingen staat hoog op de agenda van het bovenbouwteam. In dit kader wordt bijvoorbeeld ook het toetsbeleid in de bovenbouw havo en vwo onder de loep gehouden.

Zorgstructuur

Tobiasschool (speciaal basisonderwijs)

De Tobiasschool neemt deel in het samenwerkingsverband Zuid-Oost Utrecht, kortweg ZOUT. Het team en ouders worden via de nieuwsbrieven van ZOUT geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband en Passend Onderwijs. In het SchoolOndersteuningsProfiel (SOP) wordt beschreven wat het onderwijs op de Tobiasschool inhoudt, voor welke leerlingen de school is en op welke punten zij zich de komende tijd wil richten, bijvoorbeeld het verankeren van de verschillende **leerroutes** en de **passende perspectieven** voor de cognitieve en de vrijeschoolvakken alsmede het uitwerken van de **arrangementen** van extra zorg die de Tobiasschool biedt of wil ontwikkelen. In vergaderingen en gezamenlijke studiemomenten van alle directeurs en Intern Begeleiders van swv ZOUT worden de ervaringen rondom Passend Onderwijs gedeeld.

In de Tobiasschool is de Intern Begeleider het eerste aanspreekpunt voor leerkrachten als zij handelingsvragen hebben op cognitief en/of sociaal-emotioneel gebied. Hiervoor vinden viermaal per jaar groepsbesprekingen plaats. Uit de groepsbesprekingen kunnen leerlingen naar voren komen die extra **zorg** nodig hebben (zorgniveau 3 en 4 volgens de 1-Zorgroute); zij worden apart besproken in de leerlingbespreking. Wanneer uit deze handelingsadviezen blijkt dat er nog extra zorg nodig is, wordt een leerling ingebracht in de Commissie van Begeleiding (CvB). In de CvB zitten de Intern Begeleider, de schoolpsycholoog, de schoolmaatschappelijk werker, de schoolarts, de leerplichtambtenaar en de directeur. Het CvB vergadert eenmaal per zes weken. Samen met de Tobiasstroom zoeken wij naar mogelijkheden om de **kinderbesprekingen** een hernieuwde plek in onze zorgstructuur te laten innemen.

Eén van de leerkrachten begeleidt kleine groepjes leerlingen buiten de klas in het traject naar een dyslexieverklaring toe.

De orthopedagoge begeleidt de vierde klas met bewegingsoefeningen gericht op de onderste vier zintuigen. De oefeningen ondersteunen de basis voor een goede houding en een goede coördinatie; voorwaarden voor het leren. Deze oefeningen zullen in 2015 vanaf de eerste tot en met de vierde klas aangeboden worden.

Vier maal per jaar komen het Kindertherapeuticum Zeist en de Tobiasschool bij elkaar voor overleg en onderlinge afstemming.

Stichtse Vrije School

Het **ZorgAdviesTeam** (ZAT) is een orgaan binnen de school waarin remedial teachers (taal en rekenen) en de schoolorthopedagoog/psycholoog wekelijks bij elkaar komen met een lid van de schoolleiding om leerlingen te bespreken. Met een zekere frequentie neemt ook de jeugdarts van de GGD en een leerplichtambtenaar deel aan het ZorgAdviesTeam (deze samenstelling wordt ZAT+ genoemd). Deze Zeister leerplichtambtenaar neemt regelmatig aan het overleg deel namens de diverse regionale leerplichtambtenaren waar de school mee te maken heeft. De intensieve samenwerking met leerplicht en externe zorgverleners bleek in toenemende mate zeer vruchtbaar te zijn. Trajecten van besproken leerlingen werden ofwel met adviezen afgesloten of er vond verwijzing plaats voor externe hulp en/of onderzoek. In die gevallen zijn trajecten cyclisch en kwamen ze regelmatig terug op de agenda.

Vanwege de introductie van Passend Onderwijs zijn we de begeleidingsstructuur binnen de school verder aan het uitbreiden en verfijnen, afgestemd op de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling als deze onvoldoende mee kan komen in de aangeboden basisstructuur. Er is een *format* gemaakt voor het opstellen van een intensief begeleidingsarrangement, het zogenaamde **OntwikkelingsPerspectiefPlan** (OPP). Het opstellen van het OPP wordt op dit moment zoveel mogelijk in samenwerking met leerling en ouders gedaan door de orthopedagoge of psycholoog. Het uitvoeren, bewaken en bijstellen van dit OPP is in vele gevallen overgedragen aan een speciaal daarvoor aangestelde interne coach.

Binnen het ZorgAdviesTeam is er een kleine uitbreiding van de uren van orthopedagoge en GZ-psycholoog gekomen. Er is meer mankracht om leerlingen te screenen en ter advisering van en voorlichting aan het team.

Om dit proces te ondersteunen is er nieuw materiaal aangeschaft, onder andere de Differentiële Aanleg Test als extra hulpmiddel om te differentiëren tussen vmbo-t / havo/ vwo als hier vraag naar is vanuit het docententeam, leerling en /of ouders.

Novalis College

In het schooljaar 2014/2015 voerde de school de Wet Passend Onderwijs in. Het schoolprofiel en de ondersteuningsprofielen werden binnen het samenwerkingsverband opgenomen.

De grootste verandering binnen de school betrof echter de herstructurering van de zorg. Drie **zorgcoördinatoren** werden aangesteld, gekoppeld aan teamleiders van de betreffende teams. Door de zorg dicht bij het team te brengen tijdens de wekelijkse vergaderingen, kwamen leerlingen eerder en directer in beeld. We ontwikkelden procedures voor de besprekingen van klassen en leerlingen. Tevens voerden we de toewijzing van experts in: van de nieuw opgezette jongerencoach (een stagiaire die een leerling begeleidt op plannen en organisatie) tot leerlingbegeleider, coach, ambulante begeleiding en schoolmaatschappelijk werk.

De school kende ook de gebruikelijke facilitering van faalangstreductietrainingen, sociaal vaardigheidstraining, remedial teaching en Kurzweil. Ook was er intensief overleg met bureau leerplicht en nam de school deel aan het project Voortijdige SchoolVerlaters in de regio.

Binnen het **samenwerkingsverband** participeerde de school in het Algemeen Bestuur en het schoolleidersoverleg. De zorgcoördinator nam deel aan de vergaderingen van de zorgcoördinatoren. De schoolleider had overleg met betrokken partijen over de veranderingen in de Blauwe Bloem en participeerde in twee werkgroepen van het samenwerkingsverband.

Vanuit het intern **huiswerkinstituut** werden bijlessen gegeven. Hiervoor is een samenwerking aangegaan met Spectrum Noord Brabant. De lijnen met mentoren en leraren zijn kort. Ook is samengewerkt met een trainingsbureau voor korte examentrainingen.

Karel de Grote College

Met de ingang van de wet op **Passend Onderwijs** wordt de ondersteuning van leerlingen door het Samenwerkingsverband V(S)O Nijmegen e.o. georganiseerd. De school neemt deel aan lokale en regionale overlegorganen en heeft zitting in de medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband. Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) is meer naar de praktijk toegeschreven.

De leerlingen die een LeerlingGebonden Financiering (LGF) hadden, hebben in deze nieuwe situatie dezelfde ondersteuning gehad als in voorgaande jaren. Door Passend Onderwijs kunnen we echter meer maatwerk bieden dan voorheen. We zijn nu niet meer gebonden aan een aantal bepalende voorschriften. Hierdoor kunnen we nu meer leerlingen met een ondersteuningsvraag begeleiden. Het uitgangspunt blijft dat de leerling kan blijven rekenen op vergelijkbare, kwalitatief passende ondersteuning

Er moet meer aandacht komen voor professionalisering van **basisondersteuning**, die een goede school en goede leraren moeten kunnen bieden en voor de professionaliseringsbehoefte die daarmee samenhangt. Intussen betrekken de zorgcoördinatoren en coaches in ruime mate de schoolondersteuners bij de ondersteuningsvraag van leerlingen. Deze schoolondersteuners zijn door het samenwerkingsverband aan de school toegewezen en vervangen hiermee de ambulante begeleiders.

Voor leerlingen die veel ondersteuning nodig hebben wordt een **OntwikkelingsPerspectiefPlan** geschreven (OPP) wat aan het ondersteuningsplatform van het samenwerkingsverband wordt voorgelegd. Het platform adviseert de school en biedt de school de middelen om de leerling te kunnen begeleiden. Ook het zorgadviesteam gaat voort op de enkele jaren geleden ingeslagen weg; dat gebeurt in een regelmatig overleg, waarin de coördinatoren, remedial teacher, schoolarts, medewerker voor schoolmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, GGD-verpleegkundige en de schoolondersteuner vanuit het samenwerkingsverband voor individuele leerlingen een passende aanpak formuleren.

Inmiddels is in het kader van Passend Onderwijs het project **trainen van de executieve functies** afgerond. De resultaten zijn beschreven en besproken. Hieruit kwam het verzoek naar voren om dit onderwerp ook aan te pakken in de middenbouw. Er moet een plan geschreven worden wat uitvoerbaar is voor de begeleidingslessen van de middenbouw. Het goed leren plannen en organiseren van het schoolwerk staan hierbij centraal. In het vmbo-team vindt regelmatig intervisie plaats waarbij de ervaringen worden besproken rond het werken aan de executieve functies in de klas.

Door de positieve ervaringen uit het onderzoek naar het **weerbaarheidsprogramma Op Volle Kracht** hebben we dit programma opgenomen in de basisondersteuning van de school. Twee docenten zijn geschoold en inmiddels gecertificeerd trainer. Ieder jaar vindt er tenminste één trainingsmodule plaats. Er wordt gekeken of er ruimte is voor twee trainingen in een jaar zodat leerlingen uit klas 7 en 8 een training aangeboden kunnen krijgen.

Voor het eerst is de **SAQI**-vragenlijst afgenomen in alle zevende klassen. Dit is een vragenlijst over het schoolbeleven en welbevinden van leerlingen. De vragenlijst is o.a. gebruikt voor een indicatie voor de weerbaarheid van de leerlingen. Het plan is om de SAQI-vragenlijst meer in te zetten als instrument.

Vanaf schooljaar 2013/2014 verzorgt Studiebegeleiding Nijmegen (SN) in het gebouw van het

Karel de Grote College de **studiebegeleiding** voor leerlingen uit alle jaarlagen die hier behoefte aan hebben. De soorten begeleiding zijn afgestemd op de situatie en vaardigheden van de leerlingen. Voor elke ontwikkelingsfase, op weg naar verantwoordelijk en succesvol studeren, is een begeleidingsvorm. Men gaat ervan uit dat de begeleiding maatwerk moet zijn en tijdelijk ondersteuning moet bieden.

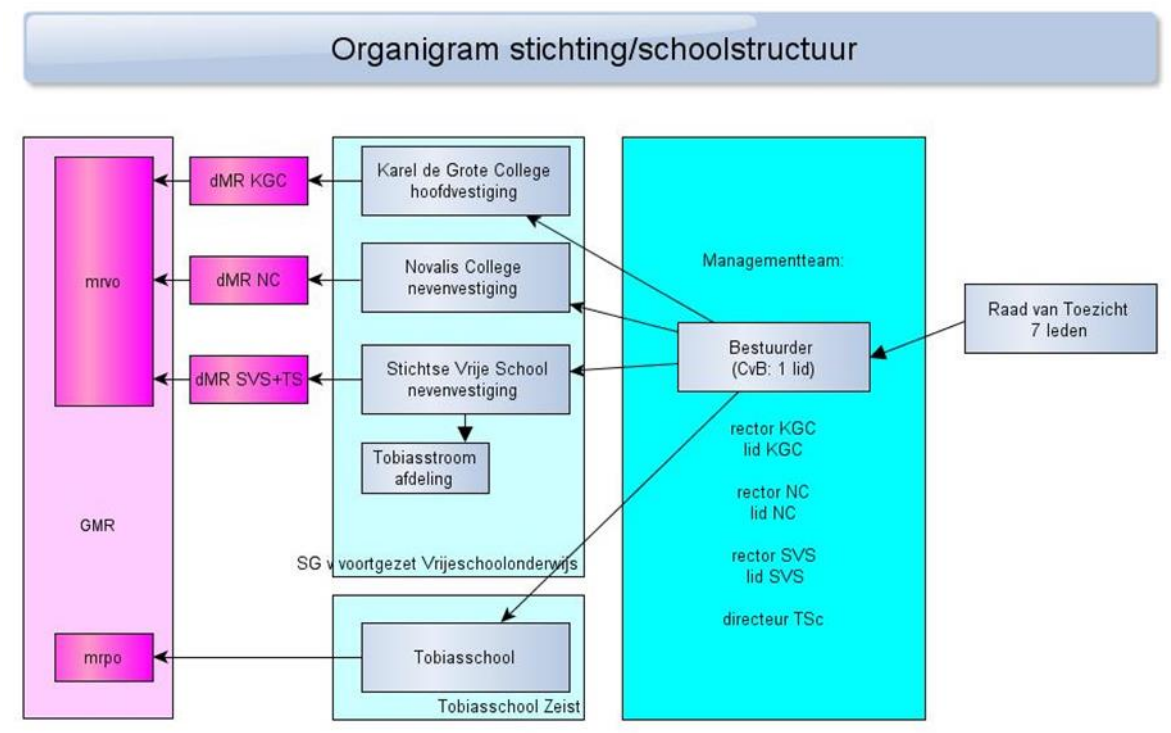
Organisatie

Algemeen

Het bevoegd gezag van de scholengemeenschap is de Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs gevestigd te Nijmegen. De stichting heeft een Raad van Toezicht van zeven leden en een College van Bestuur bestaande uit één bestuurder.

De Raad van Toezicht komt viermaal per jaar bijeen samen met en eenmaal per jaar zonder de bestuurder. De raad ziet toe op het functioneren van de bestuurder, adviseert de bestuurder en keurt een aantal besluiten van de bestuurder goed. De raad van toezicht heeft over 2014 verslag gedaan van zijn activiteiten (zie bijlage).

De stichting houdt een scholengemeenschap en een school voor speciaal basisonderwijs (Tobiasschool Zeist) in stand. De scholengemeenschap omvat drie vestigingen: het Karel de Grote College te Nijmegen, de Stichtse Vrije School te Zeist (met een afdeling leerwegondersteunend onderwijs: de Tobiasstroom) en het Novalis College te Eindhoven, die elk op onderwijskundig gebied vrij zelfstandig opereren. Het gezamenlijke beleid wordt afgestemd in een managementteam dat bestaat uit de directeur van de Tobiasschool, de drie rectoren van de vestigingen, drie personeelsleden uit elke vestiging en de bestuurder.

Stichtse Vrije School

Zoals eerder in dit verslag beschreven, hebben we in de Stichtse in vervolg op de eerste jaarevaluatie van de **nieuwe organisatiestructuur** een volgende stap gezet in het werken met **teams**, met name in de opzet van de vergaderingen, maar ook in de opzet van de gesprekscyclus. Ook is er een structureel overleg ingesteld voor beleidsvraagstukken. Alle medewerkers kunnen daar aan deelnemen om verschillende opties gezamenlijk bespreken vanuit de brede expertise die beschikbaar is en de schoolleiding adviseren over te maken keuzes.

Daarnaast is er per augustus 2014 voor 0,5 fte **ondersteuning voor de schooldirectie** aangetrokken. Dit levert in combinatie met een grotere betrokkenheid van de teams bij de beleidsvoorbereiding aanzienlijk meer ruimte op voor het werken aan beleidsmatige ontwikkelingen en kwaliteitszorg.

Tobiasschool

De Ouder Contact Groep (OCG) is wegens gebrek aan belangstelling opgeheven. Voor de Tobiasschool is het al die jaren fijn geweest dat ouders in de OCG een klankbord vormden. Daarom is in samenwerking met de Medezeggenschapsraad (MR) besloten dat twee maal per jaar een **klankbordavond** samen met de MR georganiseerd zal worden, zodat die functie van de OCG niet verloren gaat.

De klassenouders vervullen een praktische ondersteunende rol voor de school.

Novalis College

In de vorming van de professionele organisatie werd gewerkt aan de organisatiestructuur, de vorming van teams met teamleiders en **zorgcoördinatoren**. Scholing vond plaats voor het gehele team op het gebied van klassenmanagement, ondersteund door Triade Eindhoven. Het **Oop** kon deelnemen aan een training vanuit de stichting. Alle medewerkers kregen de gelegenheid hun eigen scholingsprogramma (deskundigheidsuren) samen te stellen. Dit leidde tot een uitgebreid palet aan scholingswensen. De schoolleiding zette een strikter beleid in op naleving van de basisafspraken door leraren.

Informatie en communicatie bleef een punt van zorg. Informatie naar ouders was soms te laat of onvolledig. Ook de veelheid aan berichten en informatie naar leraren leverde soms problemen op. De digitale informatiesystemen ondersteunden de informatievoorziening, maar daarbij ontstonden ook problemen. Het gebruikersgemak en de hoeveelheid informatie van Magister werden door ouders als 'mager' genoemd. Het **roosterprogramma Untis** verschaftte ook niet altijd de gewenste kwaliteit. De website als informatiekanaal werd niet voldoende ingezet voor up-to-date informatie, hoewel de algemene informatie op de website voldoet.

De visitatie in januari 2014 leverde veel adequate informatie op. Het betrof waarnemingen op het gebied van klassenmanagement, motivatie van leerlingen en vrijeschoolaspecten. Ten aanzien van klassenmanagement werd een scholingstraject voor alle leraren ingezet vanaf september 2014. Hierin werd eveneens het aspecten van motiveren meegenomen. De vrijeschoolaspecten werden opgepakt door de pedagogische werkgroep, die vanaf september 2014 nieuw leven werd ingeblazen. Deze werkgroep heeft de inhoud van vieringen onder de loep genomen en verbeterd. Het Driekoningenspel werd vervangen door een nieuw concept, het Nieuwe spel. Voor de ontwikkeling van meer vrijeschoolse elementen in het onderwijs, is in het schoolplan 2015-2016 voorzien.

Karel de Grote College

De afgelopen drie jaar heeft een grote verandering in de schoolorganisatie plaatsgevonden. Door de komst van een nieuwe rector is opnieuw nagedacht over de inrichting van de schoolorganisatie. Vanuit de doelstelling de verantwoordelijkheid laag in de organisatie te leggen, hebben we gekozen om te gaan werken met een tweekoppige schoolleiding (rector en conrector) en vijf **teamleiders** die alle vijf een team aanvoeren.

Voor een redelijke schaalgrootte van teamvorming is het noodzakelijk dat de verschillende teams voldoende personen bevatten, met een evenwichtige verdeling van disciplines en verantwoordelijkheden voor de schoolvakken. Een van de belangrijkste voordelen is dat een beperkt aantal leraren de onderwijskundige en pedagogische zorg voor een duidelijk onderscheiden groep leerlingen heeft. Ook ouders ervaren hierin eenheid en consistentie. Voor de leerkrachten wordt het steeds duidelijker dat er ruimte is voor eigen initiatief binnen het team en dat de teamcoördinator meehelpt dit proces te begeleiden. De omvorming naar het werken in teams zal in 2015 nog steviger in de school gezet worden.

De teamleiders hebben in schooljaar 2013/2014 de opleiding *ontwikkeling leiderschapskwaliteiten voor teamleiders* gevolgd. Deze opleiding is door ons zelf opgezet voor de hele stichting. De teamleiders werden o.a. geschoold in financiën, teamvorming, coachend leiderschap, vergadertechnieken, taakplanning en gesprekstechnieken. Daarnaast begeleidden zij een klein verandertraject in hun team dat aan het eind van de opleiding werd gepresenteerd.

In 2014 is de beschrijving voortgezet van de wat **omvangrijkere taken** in de school, inclusief de verantwoordelijkheden en bevoegdheden. In een beschrijvingsformat komen deze taken op één A4 in beeld; verwachte resultaten en opbrengsten, met bijbehorende indicatoren, zijn daarin de constante elementen. De onderliggende gedachte van zelfsturing en aansturen van anderen volgt uit de drieslag: afgesproken resultaat – kennelijke verantwoordelijkheid – vanzelfsprekende bevoegdheid.

Er is gewerkt aan een nieuwe opzet van de **jaarplanning**, die voor ouders en leerlingen van een bepaalde klas inzichtelijk maakt welke activiteiten bij die klas horen en welke een algemeen karakter hebben.

De integrale jaarplanning van alle ouderavonden is inmiddels ook gereed. Voor alle jaarlagen is er nu een draaiboek met daarin een opsomming van de inhoud van ouderavonden, welke leraren voor de schets van leeftijdsfase en de ontwikkelingsstof zorgen, welke onderwerpen in leergroepverband aan de orde komen, op welke manier het sociaal fonds en de ouderkring hun inbreng kunnen leveren, wanneer de school voorlicht over determinatie en leertrajecten, etc.

In de **ouderkring** is uitvoerig gesproken over onder andere de determinatie klas 8 en het gebruik van Magister. De zorgcoördinatoren hebben in de ouderkring toegelicht hoe zij zorgvragen coördineren en begeleiden en vervolgens is hierover van gedachten gewisseld. De bijeenkomsten van de ouderkring worden goed bezocht en uit de reacties van de ouders blijkt dat ze bijzonder betrokken zijn bij alle ontwikkelingen binnen de school.

Kwaliteit en verantwoording

Toezicht inspectie voortgezet onderwijs

De afdeling vmbo-t van het Novalis College heeft geïntensiveerd toezicht. Alle overige afdelingen van alle scholen hebben basistoezicht. De opbrengstenkaarten van de inspectie kunt u vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Toezicht inspectie primair onderwijs

De Tobiassschool heeft basistoezicht.

Klachten

Een ouder van de Tobiasstroom heeft een klacht ingediend over ongewenst gedrag van een medewerker van de school jegens een leerling. In goed overleg met de ouders van de leerling is deze kwestie uitgesproken.

Kwaliteitszorg

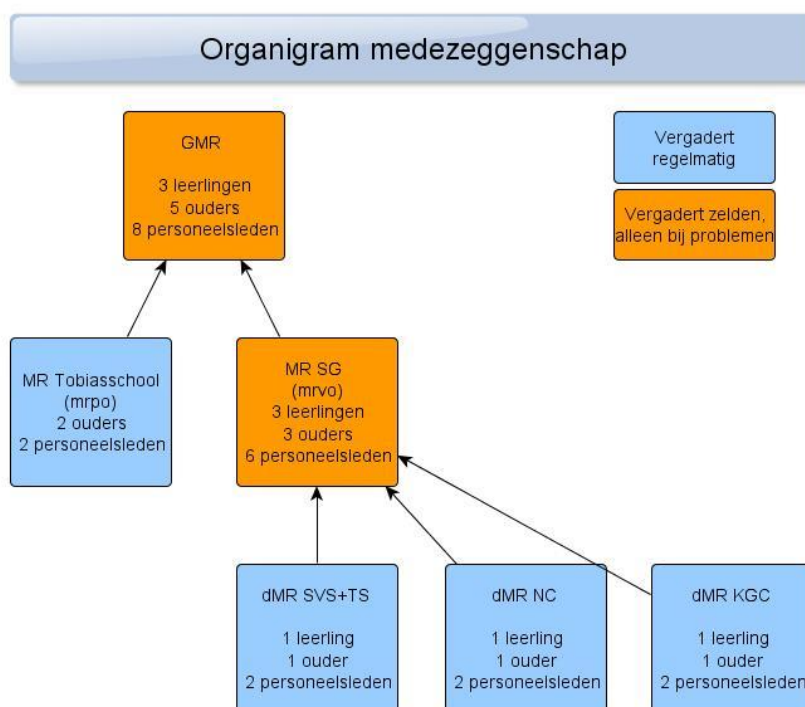
De school is voortdurend bezig om de interne kwaliteitszorg gestructureerd en slank verder vorm te geven en te verankeren in de organisatie. Voor de externe kwaliteitszorg zijn in het kader van Passend Onderwijs en de onderwijsbehoeften van onze leerlingen zowel intern als extern sterke ontwikkelingen geweest die de scholen in het hoofdstuk Zorgstructuur van dit jaarverslag hebben beschreven.

Registratie lesuitval

Aangezien het geven van onderwijs onze hoofdtaak is, is het van belang te weten hoeveel onderwijs we nu precies verzorgen. Met ingang van schooljaar 2013/2014 registreren we op de vo-vestigingen elke uitgevallen les. We krijgen daardoor zicht op de precieze omvang van de uitval, de oorzaken ervan en de mate waarin we lessen vervangen. Daardoor kunnen we gedurende het schooljaar signaleren als de uitval in een klas te hoog wordt en ingrijpen. Na het einde van het schooljaar verantwoorden we in een rapportage de precieze uitval.

Medezeggenschapsraad

De structuur van de medezeggenschapsraad is erop gericht om alleen zinvolle overleggen te voeren. Voor het voortgezet onderwijs vindt alleen overleg op deelraadniveau plaats. Overleg op een hoger niveau is niet nodig geweest. Daarnaast hebben de personeelsgeledingen van de deelraden gezamenlijk regelmatig informeel overleg met de schoolleiders en de bestuurder. De medezeggenschapsraad van de Tobiaasschool (speciaal basisonderwijs) overlegt regelmatig. Overleg tussen de (d)MR's van het voortgezet onderwijs en de MR van de Tobiaasschool is in 2014 niet nodig geweest.

pMR

Leden van de personeelsgeleding van de MR, schoolleiders en bestuurder voerden informeel overleg om elkaar te informeren en gezamenlijk beleid voor te bereiden. In de vier overleggen hebben we onder andere gesproken over de teamleidersfunctie, de meerjarenbegroting, de tweede tranche van de functiemix, het taakbeleid, de risicoparagraaf van de jaarrekening, de sollicitatieprocedure LC, de cao-vo, het ziekteverzuim, inzet persoonlijk budget, wet werk en zekerheid.

Tobiaasschool (speciaal basisonderwijs)

De Tobiaasschool heeft een **MR** waarin twee personeelsleden en drie ouders deelnemen. Zij hebben iedere zes weken een vergadering. Naast de standaard beleidsstukken is er inhoudelijk gesproken over o.a. het werken in convergente groepen, het verandertraject, het OPP en de oudergesprekken, passend onderwijs, veiligheid in en om de school, de ouderbijdrage en samenwerking MR en Ouder Contact Groep (OGCG). De OCG is in november 2014 opgeheven. Eén van de (p)MR-leden neemt deel aan de OndernemingsPlanRaad (OPR) van swv ZOUT.

Het jaarlijkse **tevredenheidsonderzoek** is bij de ouders afgenomen op een ouderavond. Een mooi compliment dat daaruit naar voren kwam was *de aandacht voor het individuele kind* aandachtspunt de communicatie vanuit school over voortgang van de leerlingen, (jaar-)feesten en activiteiten.

Een leerlingenquête en een werknemersenquête zijn nog in ontwikkeling.

Stichtse Vrije School

Voor het derde achtereenvolgende jaar zijn er in de negende klassen **tevredenheidsenquêtes** afgenomen. De meeste vragen komen uit de landelijk opgestelde enquêtes ten behoeve van de vergelijkingssite schoolvo.nl, maar een deel van de vragen is specifiek gericht op typische vrijeschoolzaken. De waarderingen van de ouders zijn over de jaren redelijk stabiel, met waarderingen op of net boven het landelijk gemiddelde. De waardering van de leerlingen is toegenomen tot ruim boven het landelijk gemiddelde. De enquêtes onder de zevendeklassers, die we nu voor de tweede keer hebben afgenomen, vertonen voor zowel ouders als leerlingen een stabiel beeld, vergelijkbaar met de uitkomsten van de negende klas. Opvallend is elk jaar weer het verschil met de uitkomsten van exit-enquêtes, die we houden onder de leerlingen die het jaar daarvoor de school hebben verlaten en hun ouders. De waardering van deze groepen liggen gemiddeld een punt hoger (rond de acht). Een samenvattend verslag van de exit-enquêtes is gepubliceerd op de website. De resultaten van de enquêtes van de negende klassen (en veel andere cijfermatige gegevens) zijn te vinden in de landelijke informatieve en vergelijkende scholenwebsites www.schoolkompas.nl en www.schoolvo.nl.

In de bijeenkomsten van het **Ouderplatform** is over een veelheid aan schoolzaken overleg gevoerd met de schoolleiding, die meestal vertegenwoordigd werd door de rector. De standaardonderwerpen die jaarlijks in de MR aan bod komen werden hier voorbesproken om de oudergeleding van feedback vanuit de achterban te voorzien en daarnaast werden zowel vanuit de schoolleiding als vanuit de ouders bespreekpunten naar voren gebracht. Aan bod kwamen onder meer het rookbeleid, alcohol- en drugsvoorlichting, ouderparticipatie, rommel in de kantine en aula, communicatie tussen school en ouders/leerlingen, zorgen omtrent het behoud van het vrijeschoolonderwijs, lesuitval, het sociaal fonds en vraagstukken over het functioneren van leraren en de begeleiding die de school daarbij biedt.

De **dMR** is zes keer bijeen geweest, onder voorzitterschap van een lid van de oudergeleding. In de vergadering zijn de gebruikelijke zaken als de goedkeuring van de begroting, de ouderbijdragen, de pta's en het examenreglement aan de orde geweest. Tevens is er in elke vergadering uitgewisseld over de ontwikkelingen op school en zijn er door de diverse geledingen adviezen gegeven en voorstellen gedaan voor verbeteringen. Belangrijke onderwerpen waren onder meer de nieuwe teamstructuur van de school, de werkdruk in de elfde klas, differentiatie, het rookbeleid, de leerlingen-enquêtes die afgenomen worden ten behoeve van ontwikkeling van leraren en de mogelijkheden om leerlingen intensiever te betrekken bij diverse schoolontwikkelingen.

Novalis College

De school nam bij ouders en leerlingen van zevende en negende klas **enquêtes** af in het kader van Vensters voor Verantwoording. In vergelijking met eerdere jaren bleef de tevredenheid ongeveer gelijk.

De dMr stuurde in overleg met de schoolleiding een **exit-enquête** aan vertrekkende leerlingen en ouders van klas 10 en klas 12. Daarbij werden veel aspecten van het vrijeschoolonderwijs bevraagd, maar ook opbrengstgerichte aspecten. Ook de enquête in klas 8 leverde het zelfde op. Veel genoemde zaken: tevredenheid over de grootte van de school, sociale veiligheid, een leerling mag zijn wie hij/zij is, het eindwerkstukweekend, de toneelvoorstellingen. Ongenoegen over de inrichting en bruikbaarheid van Magister, het rooster en publicatie daarvan, de werkbelasting voor leerlingen en de gebrekkige informatievoorziening over alledaagse zaken maar ook over vieringen. De conclusies van deze enquêtes zijn besproken met de oudergeleding van de dMR. De schoolleiding nam contact op betreffende medewerkers of nam voornemens op in beleidsplannen. Met ouderraad en dMR is een evaluatie uitgevoerd over het gewijzigde tijdstip van de werkweken.

Het **visitatie**bezoek leverde informatie op over de kwaliteit van de school: men concludeerde dat het klassenmanagement verbeterd kon worden. Ook de motivatie van leerlingen werd genoemd. Deze elementen kwamen later terug in het inspectiebezoek in mei 2014. Deze conclusies werden meegenomen in het scholingstraject klassenmanagement dat in september 2015 is gestart .

Met de **ouderraad** en de dMR zijn in het afgelopen jaren goede contacten onderhouden. Met name de ouderraad kreeg een groot aantal ouders erbij, die constructief meedachten over de school. Bij de **dMR** kwamen o.a. aan de orde: jaarrooster, schoolplan, schoolzorgplan, meerjarenbegroting en begroting, jaarverslag en financieel jaarverslag, inrichting werkweken, groei van de school, taakbeleid, schoolfeesten, leerlingenstatuut, overgangprotocollen en herkansings- en inhaalbeleid. Ook vond regelmatig uitwisseling plaats op thema's als roken in de school, personele zaken, werkweken. Leden van de dMR namen ook een actieve rol in bij het formuleren van enquêtes. Voor de school zijn dMR en ouderraad belangrijke klankborden.

De **leerlingenraad** is ook een belangrijke bron van informatie voor de schoolleiding. Vanaf augustus 2014 kwamen leerlingen uit een aantal klassen samen met de rector. Op deze wijze is regelmatige en directe feedback naar de schoolleiding gerealiseerd. Aan de orde kwamen: werkweken, inrichting van de school, schoolfeesten, leerlingenstatuut, deelname aan LAKS.

Karel de Grote College

De schoolleiding is zeven keer per jaar te gast in de vergaderingen van de **ouderkring**. Op voet van gelijkwaardigheid en openheid vindt overleg plaats over de meest uiteenlopende onderwerpen. Dat kan variëren van een ronde langs de klassen, die uitmondt in een actiepuntenlijst ter afhandeling, tot afstemming over dagelijkse en meer beleidsmatige kwesties als het gebruik van Magister voor huiswerknotatie of de organisatie rond de zorg. De schoolleiding gebruikt de uitkomsten van dit overleg als input voor beleid. Vaste onderdelen van het overleg zijn de jaarlijkse verantwoordingen over de begrote en gerealiseerde besteding van de ouderbijdragen en over de geplande en de gerealiseerde onderwijstijd.

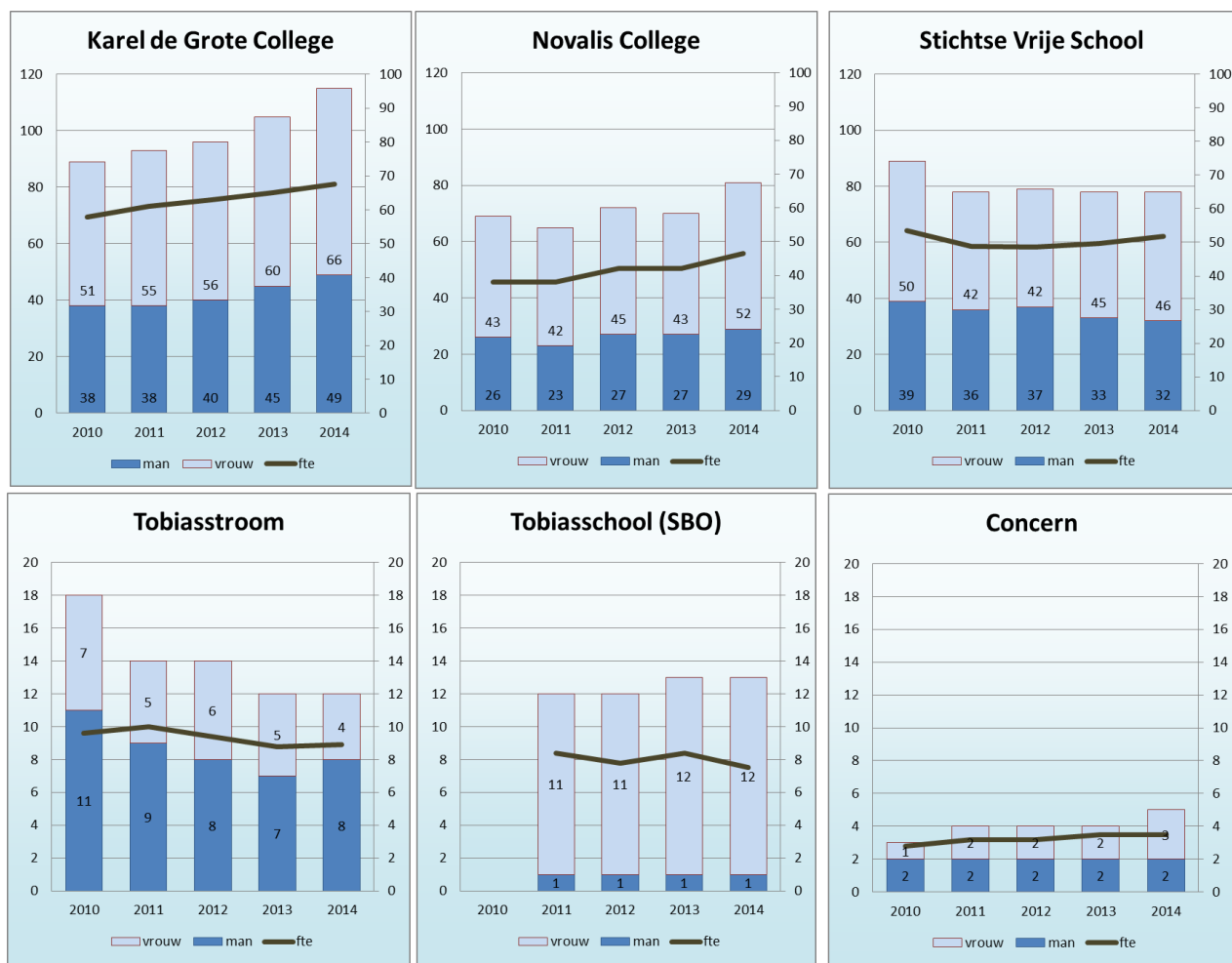
Ook bij de **leerlingenraad** is de rector zeven keer per jaar te gast. Tijdens dit overleg brengen leerlingen vraagstukken in waar zij binnen de school tegen aanlopen. Samen met de schoolleiding wordt naar oplossingen gezocht. Regelmatig worden werkgroepen geformuleerd om wat langer bij een bepaald onderwerp stil te staan. De schoolleiding gebruikt deze input voor het maken van nieuw beleid. De leerlingen van de leerlingenraad zijn uitstekend in staat om over vraagstukken in de school mee te denken en dragen regelmatig goede oplossingen aan.

De coördinator voor de **leerlingenaanname** voert in de aan- en uitloop vele gesprekken met toeleverende basisscholen over de leerlingen en de onderwijskundige rapporten. Tevens zorgt de coördinator voor terugkoppeling van de eerste onderwijsresultaten aan het basisonderwijs van herkomst.

Mensen

Personeelsbestand

Weergegeven zijn het aantal vrouwen en mannen in dienst en het aantal voltijdsbanen (fte).

Personeelsbeleid

Algemeen

In 2014 zijn er veel ontwikkelingen geweest in het personeelsbeleid. Deze ontwikkelingen zijn deels cao-vo gestuurd en deels vanuit onze eigen behoefte vormgegeven en uitgevoerd.

Een grote verandering in 2014 was het verdwijnen van de bapo uit de cao. Hiervoor is het **persoonlijk budget** in de plaats gekomen. Iedere medewerker mag zelf kiezen op welke manier dit persoonlijke budget wordt ingezet. Het uitgangspunt is dat alle personeelsleden deze uren inzetten ten behoeve van duurzame inzetbaarheid. Op deze manier kunnen we tegemoet komen aan de ervaren werkdruk.

In 2014 zijn we gestart met de tweede tranche **functiemix**. In overleg met de pMR is de sollicitatieprocedure vastgesteld en zijn de promotiecriteria vastgesteld voor de LC-functies. Op

alle scholen is er door een deel van de leraren gesolliciteerd op de vrijgekomen LC-functies. In april 2015 wordt de procedure voor de LC-functies afgerond.

De sollicitatieprocedure en promotiecriteria voor de LD functies worden in 2015 beschreven. We streven naar de afronding van de LD-sollicitaties in oktober 2015.

Op elke school zijn **teamleiders** aangesteld. Uitgangspunt is dat de teamleider een leraar is die voldoet aan de functiebeschrijving vrijeschoolleeraar LC en naast de lessen een team aanstuurt. In 2014 is er een begin gemaakt met de functieomschrijving en de functiewaardering van de teamleiders in een LC-schaal. Dit proces heeft in samenspraak met de pMR plaatsgevonden. In 2015 wordt dit geformaliseerd.

In 2014 heeft wederom een twintigtal personeelsleden deelgenomen aan het traject **Leven en Werk**. De inhoud van het traject bestond uit een oriëntatie op het werk in verleden, heden en toekomst en op de persoonlijke belemmeringen, drijfveren en inspiratie. Doelstelling was het verkrijgen van zicht op de werkbiografie en de eigen sturende rol daarin, het aanspreken van de eigen scheppende vermogens en het ontwikkelen van een positief, realistisch toekomstperspectief. Het streven voor de aankomende jaren is om ieder personeelslid aan dit traject te laten deelnemen.

In schooljaar 2013/2014 was er de interne opleiding **scholing ontwikkeling leiderschapskwaliteiten voor teamleiders**. De interne scholing had tien modules met verschillende onderwerpen (onder andere gesprekstechnieken, coachend leidinggeven, leidinggeven en R&O-cyclus). Naast het volgen van de modules had iedere teamleider een project. Dit project was onderdeel van de interne opleiding en wordt door middel van intervisie besproken. In 2015 wordt de intervisie voortgezet.

Van maart tot en met juni 2014 hadden twaalf **onderwijsondersteuners**, met diverse functies, een interne **scholing**. De onderwerpen waren de achtergronden van het vrijeschoolonderwijs, samenwerken/reflectie, taakmanagement, gesprekstechnieken en ontwikkeling binnen de functie. De modules werden deels gegeven door eigen personeelsleden en deels door externen. In 2015 start een nieuwe groep met deze scholing.

We hebben de doelstelling dat alle leraren een **onderwijsbevoegdheid** bezitten. Onbevoegde leraren stellen een studieplan op in overleg met de rector. De bestuurder gaat vervolgens een scholingsovereenkomst met de leraar aan waarin wordt overeengekomen dat een onderwijsbevoegdheid wordt gehaald, binnen welke termijn en wat de consequenties zijn bij het niet behalen. Er zijn eind 2014 achttien onbevoegde leraren in dienst. Alle onbevoegde leraren volgen een opleiding.

Het **verzuimpercentage** bij de scholengemeenschap was in 2014 5,43% (landelijke gemiddelde 2013: 5,0%). Ten opzichte van 2013 (4,05%) is het verzuimpercentage flink gestegen. In 2014 waren er, ten opzichte van voorgaande jaren, meer langdurig zieken. Met verzuim- en re-integratiegesprekken proberen we het verzuim terug te dringen en spelen we in op de vragen, problemen en behoeftes van personeelsleden. Vanaf september 2013 wordt er structureel spreekuur op locatie geregeld zodat we meer preventief te werk kunnen gaan.

Tobiasschool (speciaal basisonderwijs)

Het gehele team heeft zich o.l.v. externen op teamvergaderingen en **studiedagen** geschoold in het werken met de OPP's, GO's en GP's, het convergent gedifferentieerd werken voor alle vakgebieden met uitzondering van de beginnende lezers, het werken met leerroutes en het afstemmen en verdiepen van het didactische handelen, het verbinden van de vrijeschoolethodiek met het opbrengst- en handelingsgerichte werken. De komende jaren zal dit verder verankerd worden en naar de overige vakgebieden uitgebreid worden.

De directeur is gestart met de **Opleiding voor Schoolleiders** bij het Centrum voor Nascholing in Amsterdam. Tevens heeft zij deelgenomen aan een studiemiddag over Communicatie en diverse congressen.

De directeur en de intern begeleider nemen deel aan **professionaliseringsmiddagen** van het samenwerkingsverband ZOUT.

De stuurgroep van het **ontwikkelingstraject**, begeleid door de CED-groep, bestaat uit de directeur, intern begeleider en schoolpsycholoog. Eens per twee maanden is er bijscholing, waaruit schoolbrede ontwikkeling voortvloeit.

Een leerkracht heeft de Zutphencursus gevolgd voor de 6^e klas. Twee leerkrachten zijn naar de Nationale Dyslexieconferentie geweest. De leerkrachtondersteuner heeft de Zutphencursus en de Gartenbau Tagung gevolgd. Teamleden brengen de opgedane kennis weer terug in de school.

Het **ziekteverzuim** op de Tobiasschool ligt boven de 10% en heeft regelmatig voor onrust onder leerlingen, ouders en team gezorgd. De uitval kon opgevangen worden door externe vervangers. Vanaf november 2014 kan de leerkracht die het studieverlof van de directeur vervangt ook ziektevervanging op zich nemen. Een vast gezicht zorgt voor rust bij de leerlingen.

Er is een vergadering samen met P&O over het hoge ziekteverzuimpercentage geweest. Resultaat was o.a. dat het tempo van ontwikkelen naar beneden bijgesteld is en enkele praktische zaken die het werken vergemakkelijken doorgevoerd zijn. Een vervolg op deze vergadering is gewenst.

Binnen de **Resultaten- & Ontwikkelcyclus** is vanaf november 2014 met alle personeelsleden een planningsgesprek gevoerd waarbij de ontwikkeling van het personeelslid centraal stond. Voor enkele personeelsleden is de R&O cyclus in 2013 gestart met een beoordelingsgesprek en is een voortgangsgesprek in 2014 gevoerd. Eén teamlid wordt individueel begeleid door een coach.

Stichtse Vrije School

In de drie teams, op de gezamenlijke pedagogische vergaderingen en op de studiedagen werkten de leraren aan de **gemeenschappelijke scholingstrajecten**. Hierbij zijn diverse onderwerpen op didactisch en pedagogisch gebied aan de orde geweest. Het werken in teams (team klas 7/8, team klas 9/10 en team klas 11/12) vond voortgang en verliep steeds beter. In de teams zijn ook veel praktische zaken en enkele beleidszaken besproken. Het maken van een goed eindwerkstuk kwam onder andere uitvoerig aan bod in team 11/12. Voor dit werkstuk zijn nieuwe plannen ontwikkeld, zodat de leerlingen gericht aan het werk kunnen gaan. In de Middenbouw gingen de leraren verder met onder meer het differentiatievraagstuk. In het kader van *Passend Onderwijs* is in extra studiemiddagen aan klassenmanagement en het ontwikkelen van de executieve functies gewerkt met een externe deskundige. In team 9/10 is onder meer gewerkt aan een nieuwe differentiatiestructuur in de negende klassen en aan betere afstemming van de beschrijvingen en beoordelingen in de tussenrapportages voor leerlingen en ouders. Centraal in alle teams stonden de **klassen- en leerlingenbesprekingen**. De intentie om met de teamstructuur directer met elkaar te kunnen samenwerken en een grotere betrokkenheid voor de leerlingen en de klassen te kunnen verwezenlijken werd door iedereen herkend. Het bleef echter ook nog steeds zoeken naar de juiste verhouding tussen de teamvergaderingen en de gemeenschappelijke bijeenkomsten. Dit was met name het geval bij het voorbereiden en vieren van de jaarfeesten in de school.

Met ingang van het schooljaar 2014-2015 hebben we een keer per maand gezamenlijk gewerkt aan het antroposofisch mensbeeld met Marcel de Leuw, ex-docent aan de Hogeschool Helicon. Het boek van Rudolf Steiner ***Algemene menskunde als basis voor de pedagogie*** werd uitvoerig besproken. Dit traject gaat in 2015 verder. Voor het uitwerken van de aangedragen thema's in de teams is meer tijd nodig dan nu beschikbaar is.

Voor hun **individuele scholing** hebben ook dit jaar veel leraren cursussen en studiedagen rond hun vakgebieden gevolgd. Deze cursussen en besprekingen gingen vaak over ontwikkelingen rond examenonderwerpen of waren een collegiale uitwisseling over vrijeschoolpedagogie of andere vakgerelateerde ontwikkelingen. Verder hebben diverse leraren zich – meestal gebruik makend van een lerarenbeurs - bijgeschoold voor het behalen van een (extra) bevoegdheid voor een specifiek vakgebied. Veelal betrof het leraren die met een pabo-bevoegdheid in de middenbouw (team 7/8) zijn gaan lesgeven en verder studeren voor een bevoegdheid voor het VO. Een aantal collega's heeft de studie dit jaar afgerond en ook de laatste collega's die nog niet de extra bevoegdheid hadden, zijn met hun studie gestart. De school faciliteert voor de middenbouwleraren het deel van de studiekosten en studie-uren dat niet door de lerarenbeurs wordt gedekt.

In de gesprekken die vanuit de **gesprekkencyclus** gevoerd worden, kwam de individuele deskundigheidsbevordering aan bod en werden afspraken gemaakt over wenselijke stappen in de individuele professionalisering en de boogde doelen. Indien gewenst door school en/of door de betreffende medewerker, is er vanuit de interne coachingsgroep of door externe coaches begeleiding geboden. Deze ondersteuningstrajecten varieerden in duur en intensiteit. Het opleidingsaanbod voor teams is toegespitst op de behoeftes die in de teams leven. In team 9/10 is bijvoorbeeld een training *Communiceren met ouders* gehouden, onder begeleiding van een externe specialist. Schoolbreed is het project *Onderling leren* georganiseerd (intervisie). Dit traject zal in 2015 worden gecontinueerd.

Tobiasstroom

De **schoolleiding** bestond in 2012/2013 nog uit twee personen en is in 2013/2014 terug gegaan naar een persoon. Een deel van de taken zijn daardoor herschreven en/of afgestaan aan andere medewerkers.

Ook het zorgteam heeft, mede door de wisseling van personen, een nieuwe vorm en dus takenpakket gekregen. De invoering van het Passend Onderwijs heeft hierbij een rol gespeeld. Binnen enkele jaren zullen vele medewerkers, gezien hun leeftijd, afscheid gaan nemen van de school. In 2014 is een begin gemaakt met een **meerjarenplan** om de opgedane kennis en kunde te waarborgen.

Novalis College

Door de groei van de school kwamen er in 2014 opnieuw **vacatures**. Het vinden van medewerkers, voor enkele vakken in het bijzonder, bleek niet eenvoudig. Daarom werd incidenteel gebruik gemaakt van een detacheringsbureau. Uiteindelijk stelde de school een aantal leraren aan van wisselende leeftijden.

De **nieuwe leraren** kregen een herzien *informatieboekje voor nieuwe leraren*. Daarnaast organiseerde de school wekelijks een overleg met een oud-medewerker die de nieuwe leraren informatie gaf over organisatorische, school- en vrijeschoolzaken. Uiteindelijk zal in het voorjaar 2015 een korte introductiecursus plaatsvinden voor deze nieuwe leraren (3 middagen). Ook de leraren die twee/drie jaren geleden zijn gestart, krijgen een opfriscursus in het voorjaar 2015. De oud-medewerker gaf concreet tijdens lesbezoeken tips aan nieuwe leraren, vooral op het gebied van de vrijeschoolpedagogiek. Ook leraren die al langer in de school werkten, kregen lesobservaties met feedback, waarmee men verder kon/kan in de ontwikkelings- en scholingswensen voor de komende jaren.

Naast de oud-medewerker werd aan iedere nieuwe leraar een vakinhoudelijk collega gekoppeld. Deze collega moest met raad en daad nieuwe leraren begeleiden in het didactische veld. De combinatie van deze twee medewerkers is weliswaar kostbaar, maar levert ook veel feedback op over het functioneren van nieuwe leraren en over de aspecten waar nieuwe leraren tegenaan lopen.

De school voerde een nieuwe vorm van **vervanging** in. Bij lesuitval in de klassen 7 en 8 en de klassen van de Kunst & Ambacht /Praktische Stroom waren vervangers aanwezig die op vakgebieden de leerlingen les gaven (Nederlands, wiskunde, Engels, rekenen). Daardoor kregen leerlingen extra scholing in de kernvakken.

Invoering van **de nieuwe CAO** (waarbij medewerkers een aanstelling van > 0,5 fte moeten hebben) gaf aanloopproblemen. Bij sommige vakken vonden we de oplossing door een kleine uitbreiding van de aanstelling te realiseren. In de gesprekken met medewerkers probeerden we te achterhalen welke wensen er lagen voor de toekomst (ook ten aanzien van de mogelijke wensen op bepaalde vakken en/of ontwikkeling en scholing).

De invoering van de uren persoonlijk budget leverde vooral veel wensen op voor sparen om op termijn uren op te nemen.

Alle leraren - ongeacht de aanstellingsomvang - ontvingen **een budget van 50 taakuren** om alle pedagogische vergaderingen bij te wonen en daardoor intensief verbinding te zoeken met het team.

Met alle leraren voerden we gesprekken over de inzet van uren en de **deskundigheidsbevordering**. Door de nieuwe CAO ontstonden meer opties, die door leraren goed werden ingevuld. Dit leidde tot een scholingsoverzicht eind september waarin een grote variatie aan scholing en ontwikkeling zichtbaar werd. De school voerde hierin een ruim beleid. Enkele collega's ronden hun tweedegraads opleiding af; de huidige acht leraren die met een **master** bezig zijn, zitten in de afrondende fase van de studie. Daaronder groeit het aantal eerstegraads leraren, waardoor bijna alle vakken worden gegeven door gekwalificeerde leraren. Ook in 2014/2015 startten enkele leraren –met de lerarenbeurs – opnieuw een masterstudie. De lerarenbeurs werd en wordt zo optimaal gebruikt.

Schoolbreed was scholing op het gebied van **klassenmanagement** noodzakelijk naar aanleiding van het inspectiebezoek. Dit werd ingekocht bij Triade Eindhoven. Het traject bestond uit een

aantal studiedagen waarin thema's werden besproken, vragen werden uitgewisseld en via de Balint methode in intervisiegroepjes werd gewerkt. Daarnaast liep een traject waarbij de leraar een eigen observatievraag moest formuleren. Drie lesobservanten bezochten lessen en gaven feedback op deze vragen. Daarna formeerden leraren koppels die elkaar bezochten en van feedback voorzagen op de lessen die men bezocht bij elkaar. Voor dit intervisietraject kregen alle leraren tien taakuren.

Een en ander moet leiden tot een goede uitwisseling tussen leraren op hun klassenmanagement en pedagogisch-didactische kwaliteiten. Dit traject was eind 2014 nog niet afgerond en zal ook in het schooljaar 2015/2016 een vervolg krijgen.

De **studiedagen** werden ingevuld met scholing op het gebied van klassenmanagement, maar ook thema's als leerlijnen, vakoverstijgend onderwijs en de toekomst van de school (havo 5) kregen een plaats in het geheel.

Binnen de school wordt de behoefte gevoeld een intensieve gespreksronde aan te gaan over de **toekomst**. Vmbo-t Ambacht & Kunst, havo 5, vrijeschoolpedagogiek zijn thema's die in een groter verband besproken moeten worden.

Alle medewerkers hadden in mei 2014 een gesprek over het functioneren, de taken, de aanstelling en de scholing. Hiervan werd schriftelijk verslag gedaan. Daarnaast vonden veel gesprekken tussentijds plaats. Van deze gesprekken is altijd een schriftelijke weerslag aanwezig.

Het project **differentiëren**, ingezet in 2013, bleek niet tot grotere variatie in lesvormen te leiden. Het gebruik van digiborden, smartborden en meer computers leidde echter ook tot andere klassenopstellingen en variaties in het programma, waardoor een redelijke mix lijkt te ontstaan van lesvormen. Een van de leraren volgde de cursus differentiëren bij het CPS, waarbij het de bedoeling is dat deze leraar het project differentiëren in het schooljaar 2015/2016 breder gaat uitzetten.

Door de komst van de teamleiders werd de rol van **de personeelsgroep** minder. Incidenteel vonden nog besprekingen plaats. Een oud-medewerker (die zitting had en heeft) voerde de lesbezoeken uit. In de loop van november is gestart met de overgang van personele zaken naar de teamleiders, waarmee volgend jaar de personeelsgroep wordt opgeheven.

Het **Oop** bleef nagenoeg intact. Het secretariaat werd overgenomen door een interne medewerker, waardoor de overdracht soepel kon verlopen. De groei van de school zorgt voor meer werk bij administratieve- en facilitaire medewerkers. Dit leidde tot uitbreiding van deze afdelingen. Voor het Oop blijft aandacht nodig voor de scholingswensen.

De oorspronkelijke functie van **zorgcoördinator** werd opgedeeld in drie functies zorgcoördinator, die aan de teams werden toegevoegd.

Een aantal medewerkers van de school ervaart **werkdruk** door de groei van de school en de bijbehorende uitbreiding van werkzaamheden en het ziekteverzuim. Ook werd door weinig medewerkers gekozen voor inzet van het persoonlijk budget om de werkdruk te verlagen. De schoolleiding heeft hiervoor aandacht en neemt maatregelen in het schooljaar 2015/2016.

Het **ziekteruim** van enkele medewerkers, o.a. in de schoolleiding, bleek niet makkelijk op te vangen. Vervanging van zieke leraren vond plaats door inzet van de eigen leraren of menskracht van buitenaf. Met de beleidsmedewerker P&O voerde de rector gesprekken met personeelsleden over frequent kort verzuim of langer verzuim.

De **ontmoetingsruimte** voor afstemming en uitwisseling vulde de schoolleiding in tijdens de pedagogische vergaderingen. Men koos voor frequent teamoverleg (drie maal per maand) en eenmaal per maand uitwisseling en vaksectieoverleg. Vanaf december werd de uitwisseling in het algemeen deel hervat. De opmaat in de pedagogische vergaderingen kwam in veel variaties terug. Tijdens toneeluitvoeringen, eetavonden en buitenshuis troffen medewerkers elkaar ook frequent.

De **informatievoorziening** geschiedde door middel van het wekelijkse informatiebulletin. Door het geringer aantal gezamenlijke momenten met alle collega's bleek dit medium van essentieel belang. Verslagen van teamvergaderingen, klassenbesprekingen, maar ook beleidsnotitie maakten onderdeel uit van het infobulletin, ervan uitgaande dat leraren ook informatieplicht hebben op een aantal thema's.

Voor vieringen, activiteiten en examenuitreikingen ontstonden draaiboeken en procedures. Ook hierin zijn echter nog slagen te maken in de toekomst.

Karel de Grote College

Na de zomervakantie kon het Karel de Grote College - opnieuw - met een volledige invulling van de openstaande **vacatures** aan het schooljaar beginnen. Ondanks krapte op de arbeidsmarkt (bij sommige vakken) is de school kennelijk een aantrekkelijke plaats om te werken.

Dit jaar hebben we te kampen gehad met een groot aantal langdurige **zieken**. Het ging voornamelijk om fysieke klachten. Dit maakt dat het ziekteverzuim in dit jaar hoog is. Het is wel gelukt om de vervangingen heel tijdig rond te krijgen waardoor er weinig lessen zijn komen te vervallen. De beleidsmedewerker P&O en rector hebben samen de re-integratie van deze langdurige zieken zorgvuldig begeleid.

In 2014 hebben de leerkrachten zich dor middel van **studiedagen** intensief bezig gehouden met de achtergronden van de vrijeschool. Overkoepelend thema hierbij was het werken aan specifieke vrijeschoolvaardigheden. Waar mogelijk hebben we de collega's van basisschool Meander hierbij uitgenodigd. Zo hebben we een studiemiddag en zeven vergadermomenten samen gestudeerd. Bij de evaluatie bleek dat de leerkrachten van beide scholen dit als bijzonder prettig hebben ervaren.

Tijdens de opmaten van de pedagogische vergadering hebben veel verschillende leerkrachten een inhoudelijke bijdrage geleverd. Een groot succes was een serie van voordrachten van Rudolf Steiner waarbij verschillende leerkrachten vanuit hun eigen interpretatie de voordracht beschreven. Elke voordracht werd zo steeds twee keer op verschillende wijze gepresenteerd.

Er is een actief **personeelsbeleid** gevoerd. Ontwikkeling van leerkrachten en het onderwijsondersteunend personeel staan voortdurend in de aandacht. De gemeenschappelijke studiemomenten dragen bij aan deze ontwikkeling maar zeker ook de intervisie, werkgroepen en externe scholingen die vanuit het persoonlijk scholingsbudget betaald worden.

Het personeel mag daar nog meer ruimte innemen. Er worden nog weinig scholingsbudgetten samengevoegd om zelf een scholing op school te organiseren. De overgang van het personeelswerk naar de teamleider is nog in ontwikkeling.

Met veel personeelsleden heeft een gesprek plaats gevonden waarbij de ontwikkeling van het personeelslid centraal stond. Met meerdere leerkrachten en ondersteuners is een beoordelingsgesprek gevoerd. Vanuit deze gesprekken zijn nieuwe ontwikkelpunten naar voren gekomen. Een aantal personeelsleden hebben een begeleidings-/coachingstraject gevolgd

De vijf teamleiders hebben de opleiding **ontwikkeling leiderschapskwaliteiten** voor teamleiders met succes afgesloten. Deze opleiding is voor alle teamleiders van de drie scholen georganiseerd en het samen studeren van teamleiders van verschillende scholen is als heel leerzaam ervaren.

Het jaar 2014 was een jaar waar vanuit de schoolleiding hard gewerkt is aan de veranderingen in de **organisatiestructuur**. Verschillende taakgebieden zijn opgeheven of opnieuw geformuleerd met een duidelijke beschrijving van verantwoordelijkheden. Dit was nodig om de overgang naar het werken in teams mogelijk te maken. Deze veranderingen hebben wel voor onrust gezorgd met name ook omdat in de herfst van 2014 de tweede tranche functiemix is ingezet. Deze combinatie van veranderingen heeft veel energie gekost.

Huisvesting en middelen

Tobiasschool (speciaal basisonderwijs)

Er hebben voornamelijk kleine reparatiewerkzaamheden plaatsgevonden in de school. Een begin is gemaakt met de bouw van een schuur voor de tuinbouwmaterialen.

Stichtse Vrije School

In 2014 is, na een lange en uitvoerig met de andere gebruikers van het terrein besproken voorbereiding, begonnen met de bouw van een **tweede gymzaal**. De zaal wordt verdiept aangelegd op het terrein tussen de onderbouw en het Helicongebouw. Verwacht wordt dat deze nieuwe gymzaal nog voor de zomervakantie in gebruik kan worden genomen.

In het schoolgebouw zelf, zijn in het afgelopen jaar een aantal grote **renovatieprojecten** verwezenlijkt. Nadat in de zomer van 2013 het dak van buiten is gerenoveerd, bleek er veel gruis terecht te zijn gekomen op de toneelzolder. Na een langdurige schoonmaakperiode met behulp van vrijwilligers heeft de zolder een behandeling tegen boktor en houtworm gekregen en is besloten om in samenhang met noodzakelijke aanpassingen ten behoeve van de brandveiligheid, de wanden te laten isoleren. Dat heeft geleid tot zowel in de koude wintermaanden als in de warme zomertijd goed bruikbare ruimtes voor opslag van goederen en voor het opbergen en verzorgen van de grote voorraad toneelkleding en toneelattributen.

Ook in de rest van het gebouw is hard gewerkt aan het verbeteren van de brandwerende voorzieningen. Een flink aantal deuren moest worden aangepast en de compartimentering van het gebouw is gewijzigd.

Ook de **Grote Zaal** heeft in 2014 een lang uitgestelde renovatie ondergaan. In de zomervakantie is de oude parketvloer vervangen door een nieuwe, lichtere vloer van hard bamboe en is tevens vloerverwarming aangelegd. Ook het schilderwerk is gedaan en er is een vernieuwde opening gemaakt naar de kantine, zodat deze ook als een waardige entree van de zaal te gebruiken is. Ook deze renovatie is gedaan in samenhang met een aantal brandwerende maatregelen. Na bijna dertig jaar van minimaal onderhoud heeft deze zaal in een grote operatie weer een vernieuwd elan gekregen. In het voorjaar van 2015 zal deze renovatie worden voltooid met het plaatsen van een permanente uitschuifbare tribune.

Novalis College

De school groeide in 2014 naar 540 leerlingen, waardoor bij de gemeente een aanvraag kon plaatsvinden voor **uitbreiding**. Deze aanvraag honoreerde men en in juli 2014 plaatste de Gemeente twee units met ieder twee noodlokalen en toiletgroepen. Daarnaast mocht de school in het nabijgelegen Summa College twee lokalen gaan gebruiken. Ook ontving de school een bedrag voor eerste inrichting van de lokalen en huur van gymaccommodatie elders in de stad. Daarmee werd de bezetting voor de klassen opgelost. Echter, de aula, fietsenkelder en gangen bleven een probleem van overbezetting vertonen. De school besloot tijdens pauzes leerlingen op zowel eerste als tweede etage te laten verblijven, wat weer leidde tot extra surveillances door leraren.

Het veld waarop de noodlokalen werden geplaatst, werd ook voorzien van een aantal extra parkeerplaatsen. Daar ging ten koste van de ruimte voor leerlingen om buiten de pauzes door te brengen op een sportieve manier. De school diende een aanvraag in voor het aanleggen van een **voetbalveldje** op het grasveld bij de school om leerlingen de gelegenheid te bieden tijdens pauzes sportief bezig te zijn. Deze aanvraag was aan het einde van het schooljaar nog niet gehonoreerd.

De school voerde een pilot **absentenregistratie** in. Dit verlichtte de druk bij de receptie. Er zijn echter nog verbeterpunten. Hetzelfde gold voor de inrichting en het gebruik van Magister. Ouders bleken niet altijd op de juiste wijze in te loggen of kolommen te bekijken, waardoor overbelasting bij de administratie ontstond. Gekozen werd voor een informatieavond voor ouders over het gebruik van Magister.

Karel de Grote College

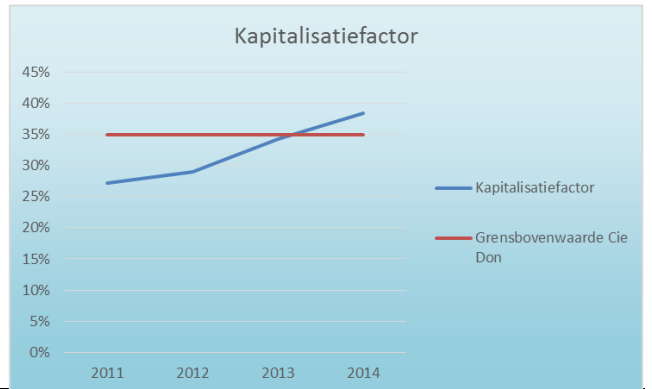
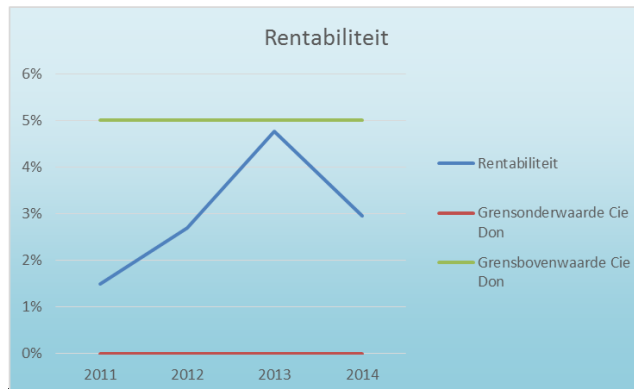
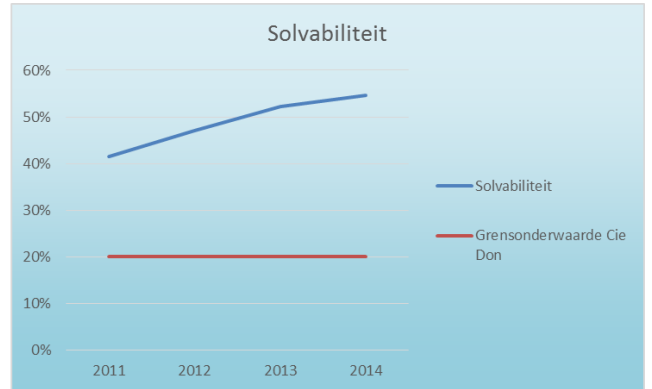
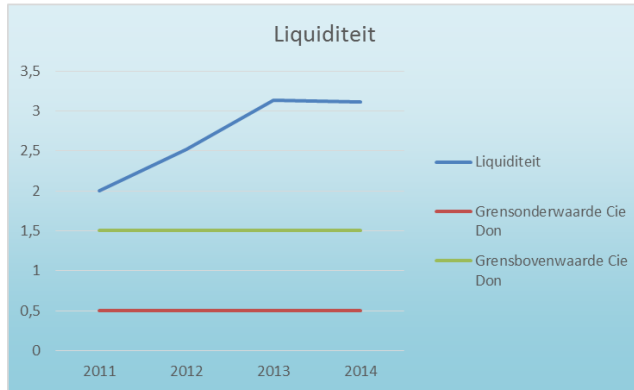
Voor het bewegingsonderwijs huurt de school voor 10 lessen van 100 minuten per week een gymzaal van de gemeente Nijmegen. Verder heeft Meander (basisschool voor vrijeschoolonderwijs) twee lokalen aan ons verhuurd. Dat wordt er m.i.v. augustus 2015 nog slechts een, in verband met de groei van Meander. Met ingang van schooljaar 2014/2015 huren we tijdelijk zes lokalen in het voormalige schoolgebouw aan de Prins Hendrikstraat; dezelfde locatie waar de school tijdens de laatste grote verbouwing tijdelijk gehuisvest was. Vier theorielokalen op de eerste verdieping, en twee dramalokalen tegen een acceptabele prijs.

De **meerjarenonderhoudsplanung** is leidend geweest voor de planning van werkzaamheden voor de instandhouding van de gebouwen. Ieder jaar maakt de school keuzes in deze planning; op deze manier proberen we de goede balans te vinden tussen enerzijds evenredige inzet van middelen voor personeel en materieel en anderzijds een veilig, duurzaam en mooi schoolgebouw. Met het oog op de hoge huisvestingskosten was het vervangen van de stalen kozijnen met enkel glas aan de Wilhelminasingel (diverse lokalen en de mediatheek) – dat voor 2013 was voorzien in de MOP – uitgesteld. Deze aanpassing staat nu voor medio 2015 gepland.

Financiën

Samenvatting en analyse jaarrekening 2014

Financiële kengetallen

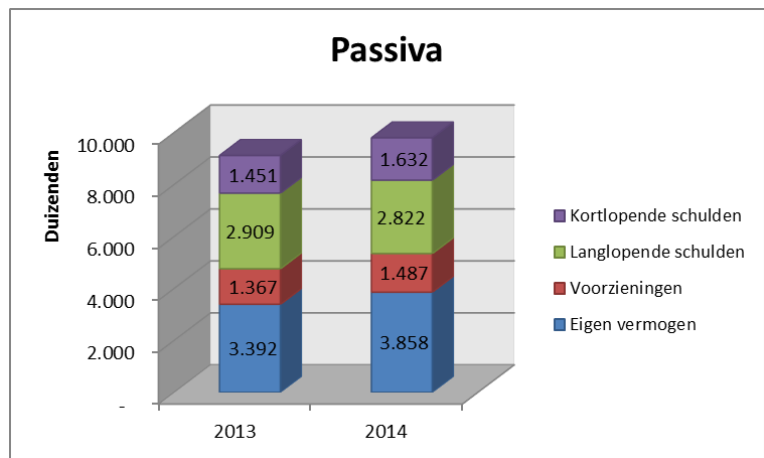
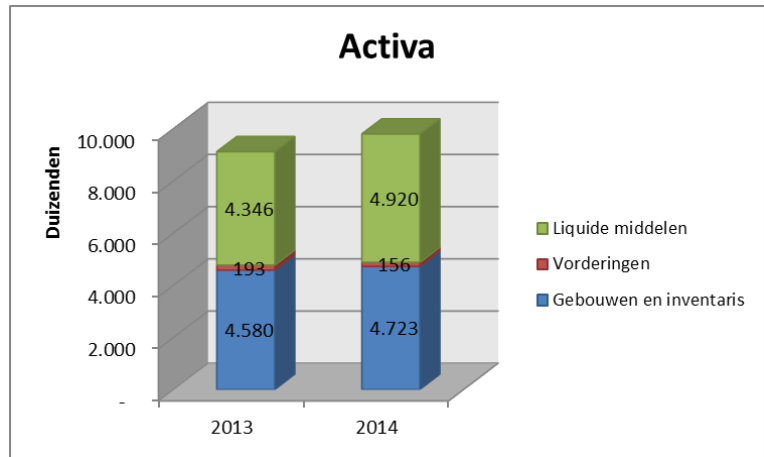
De stichting is financieel zeer gezond, te gezond. De liquiditeit en de kapitalisatiefactor zijn hoger dan de bovenwaarden die door de commissie Don zijn geadviseerd. De school is bezig om het teveel aan middelen terug te brengen in het onderwijs.

Balans 2014

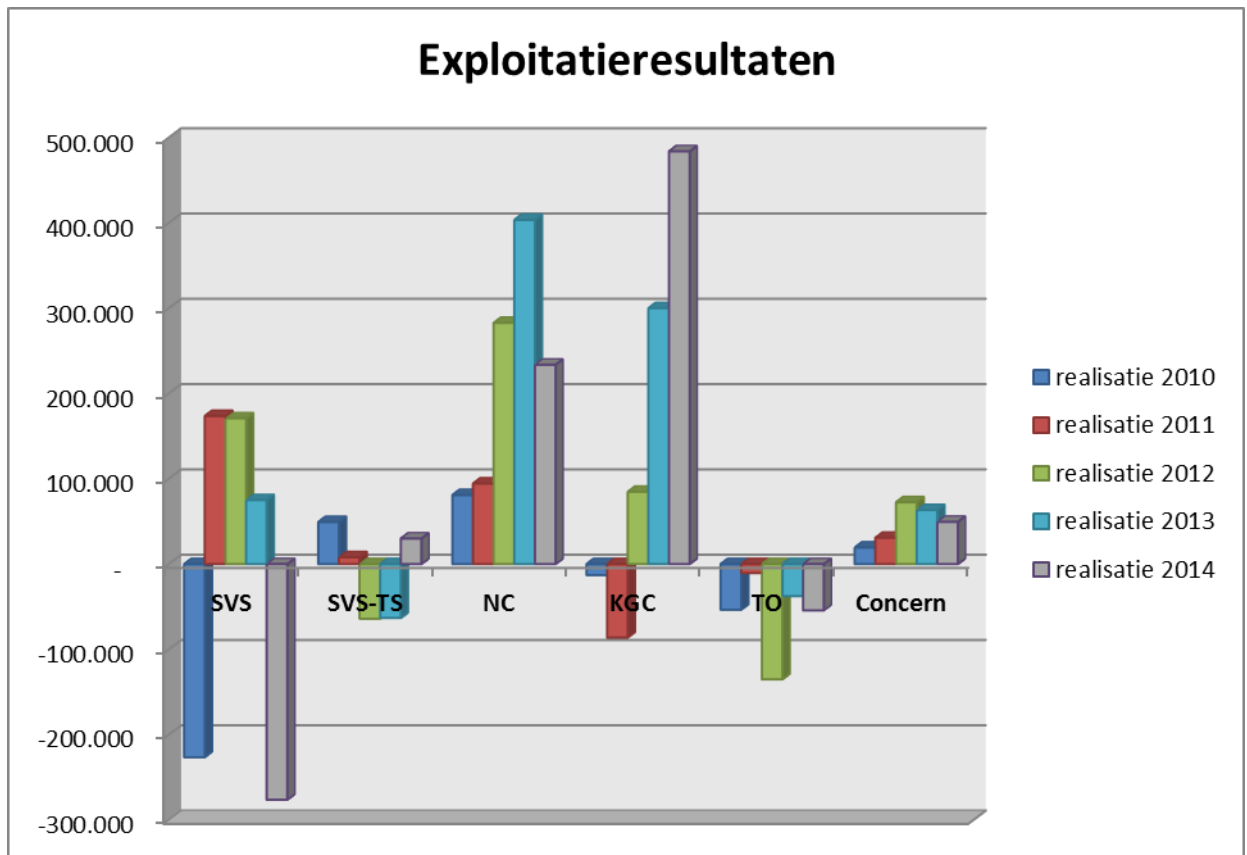
De **materiële vaste activa** (gebouwen en inventaris) zijn gestegen door investeringen. De **vorderingen** zijn licht gedaald. De omvang van de **liquide middelen** (het geld op de bank) is gestegen door het positieve exploitatieresultaat van 2014.

Het **eigen vermogen** is gestegen door het positieve exploitatieresultaat van 2014.

De **voorzieningen** zijn gegroeid door toename van de voorziening onderhoud gebouwen en de voorziening persoonlijk budget. De **langlopende schulden** hebben betrekking op de lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten voor financiering van de overname van het gebouw van het Karel de Grote College en dalen geleidelijk door aflossing. De **kortlopende schulden** zijn iets gestegen vanwege overlopende passiva voor de nieuwbouw van de gymzaal in Zeist.

Exploitatie 2014

De Stichting heeft het boekjaar 2014 afgesloten met een exploitatieresultaat van € 466.000.

Exploitatieoverzicht	realisatie 2014	begroting 2014	realisatie 2013
Baten			
Rijksbijdragen	14.372.475	14.081.665	14.227.091
Overige overheidsbijdragen	511.430	505.282	485.249
Overige baten	841.807	720.872	790.946
Totaal baten	15.725.712	15.307.819	15.503.286
Lasten			
Personele lasten	11.978.386	11.800.009	11.392.534
Afschrijvingen	456.137	479.921	418.123
Huisvestingslasten	1.177.298	1.266.663	1.249.396
Overige lasten	1.522.501	1.488.396	1.571.593
Totaal lasten	15.134.322	15.034.989	14.631.646
Saldo baten en lasten	591.390	272.830	871.640
Financiële baten en lasten	-124.969	-123.692	-130.755
Resultaat	466.421	149.138	740.885

De exploitatie is nader geanalyseerd in de jaarrekening 2014.

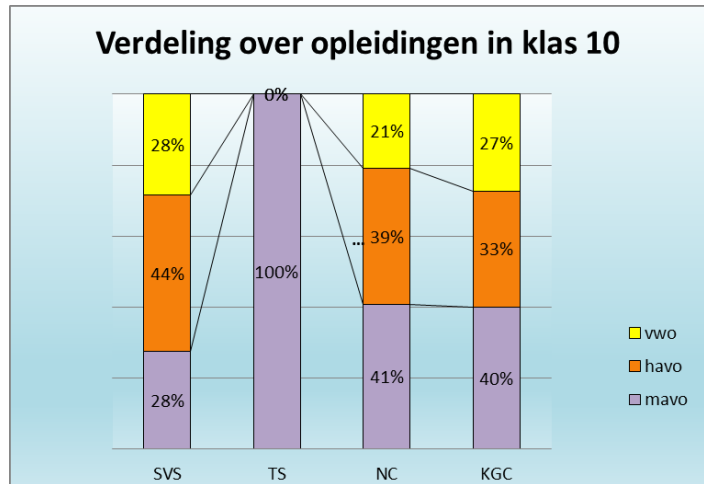
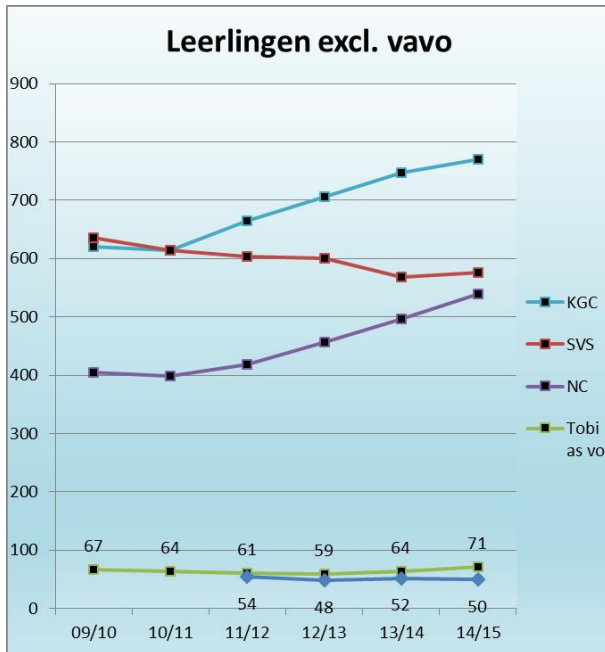
Ouderbijdrage

De schoolleiding heeft met de MR overleg gevoerd over de besteding en verantwoording naar ouders van de ouderbijdragen.

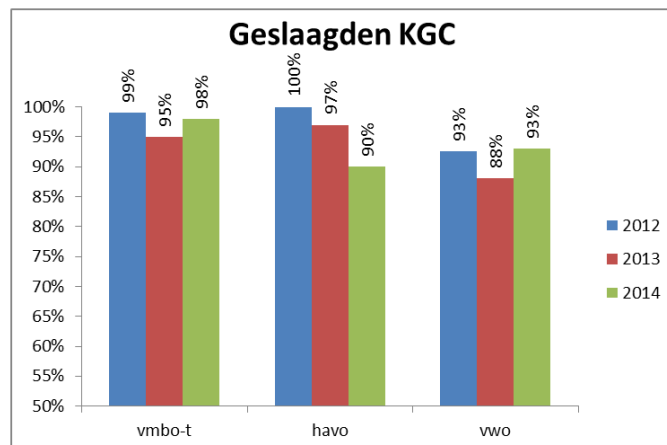
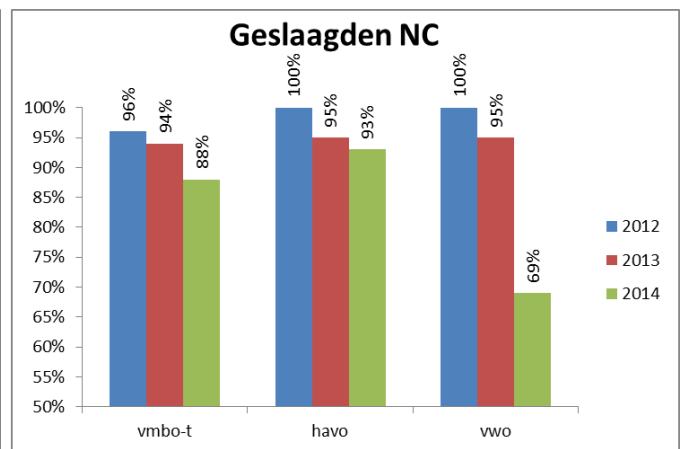
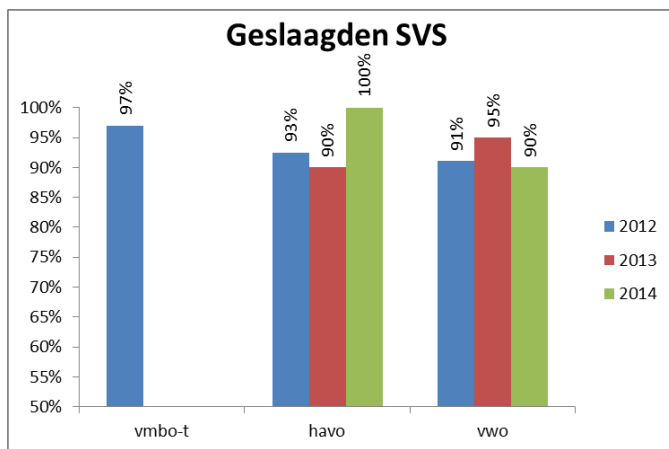
LGF-gelden

De drie vestigingen hebben de inzet van de LGF-gelden op leerlingniveau verantwoord.

Bijlage 1: Aantal leerlingen en verdeling over opleidingen

Bijlage 2: Examenresultaten

Bijlage 3: Gegevens scholengemeenschap en vestigingen

Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs
Wilhelminasingel 15, 6524 AJ Nijmegen
College van Bestuur: de heer F. Ebskamp
Samenstelling Raad van Toezicht eind 2014: de heer P.H.Kolff (voorzitter), mevrouw L.Scheeres,
de heer E. de Zeeuw, de heer M. Pistorius, de heer M. de Loor, de heer M. Liebregt, de heer J.
Spijkers.

Tobiasschool
Prof. Lorentzlaan 16, 3707 CC Zeist
Directeur: mevrouw L. Beemer.

Stichtse Vrije School
Socrateslaan 24, 3707 GL Zeist
Rector: de heer G. Roeters van Lennep

Stichtse Vrije School afdeling Tobiasstroom
Prof. Lorentzlaan 16, 3707 CC Zeist
Teamleider: de heer M.Blokker

Novalis College,
Sterrenlaan 16, 5631 KA Eindhoven
Rector: mevrouw M. Vermeer

Karel de Grote College
Wilhelminasingel 15, 6524 AJ Nijmegen
Rector: mevrouw W. Kasbergen

Bijlage 4: Jaarverslag raad van toezicht over 2014

Algemeen

Het Toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken bij de Stichting Scholengemeenschap voor Vrijeschoolonderwijs wordt uitgevoerd door de Raad van Toezicht (de raad). Deze structuur wordt aangeduid als een *two-tier* corporate bestuur, waarbij de raad onafhankelijk is van het bestuur. Deze onafhankelijkheid komt eveneens tot uitdrukking in de samenstelling van de raad. De leden zijn onafhankelijk van elkaar, het bestuur en welk deelbelang ook. De raad heeft de bestuurder met advies terzijde gestaan, de raad deed dit voornamelijk door in vergaderingen met de bestuurder de voorkomende aangelegenheden te bespreken. De raad vergaderde daartoe viermaal met de bestuurder. Naast de toelichting van de bestuurder op de bedrijfsvoering en de vaststelling van de jaarstukken waren de onderwerpen van strategische aard.

De raad had ook een gezamenlijke bijeenkomst o.l.v. het bestuur met de personeelsdelegatie van de medezeggenschapsraden en de rectoren over de ontwikkeling van de leraar binnen het strategisch perspectief.

In één bijeenkomst, zonder de bestuurder, evalueerde de raad haar eigen functioneren en dat van de bestuurder.

Samenstelling en functioneren van de raad

De reguliere vergaderingen van de raad werden afwisselend gehouden op locatie bij één van de vestigingen in Zeist, Eindhoven en Nijmegen. De vergaderingen werden ingeleid met bijdragen van de leiding van de ontvangende school. Buiten de vergaderingen had de voorzitter van de raad regelmatig contact met de bestuurder.

De Raad had voor 2014 een aantal aandachtspunten benoemd, waaronder: het klimaat op school, de interactie tussen leraar en leerling en hoe is hierbij het vrije schoolse geborgd, het strategisch plan en de implementatie met de rol van de raad hierin en de informatievoorziening.

De raad blikt positief terug op de waarnemingen die zijn gedaan op deze onderwerpen.

Het doel om pro-actief te zijn is ook in 2014 voortgezet. De raad past een constructief kritische houding toe, wat door de bestuurder wordt gewaardeerd. De raad is voorts tevreden over de constante aanwezigheid en is heel gelukkig met de aanwinst in 2015 van een vrouwelijk en jeugdiger lid. Dit kleurt de diversiteit in de raad rijker, mede gezien haar achtergrond.

De inbreng van de diverse leden vult elkaar goed aan. Zowel op inhoudelijk vlak, als ook in de actieve deelnamen in het debat. Verder zijn de leden van de raad tevreden over de wijze waarop de voorzitter zijn rol heeft vervuld. Eind van het jaar is de voorzittersrol overgedragen. De samenwerking met de bestuurder is van twee kanten positief geëvalueerd.

Samenstelling en mutaties

In maart 2014 is Menno Pistorius bereid gevonden om een tweede periode in de raad aan te gaan. Huub Jansen verliet op 1 december de raad en Piet-Hein Kolff volgde hem op als voorzitter. Voorts is Linda Scheeres in december 2014 toegetreden tot de raad, dit is in de raad van maart 2015 bekrachtigd. Eind 2014 was de raad als volgt samengesteld:

Huub Jansen	tot 1 december 2014
Eric de Zeeuw	2 ^e termijn tot 29-11-2016
Menno Pistorius	1 ^{ste} termijn tot 14-03-2014
Martijn de Loor	1 ^{ste} termijn tot 03-12-2015
Piet Hein Kolff	1 ^{ste} termijn tot 03-12-2015
Manny Liebrecht	1 ^{ste} termijn tot 22-02-2016

Bijlagen

Jan Spijker 1ste termijn tot 22-02-2016
Linda Scheeres 1^e termijn tot 2 februari 2017

Eric de Zeeuw en Jan Spijkers vormden in 2014 de auditcommissie.
Martijn de Loor en Piet-Hein Kolff vormden de remuneratiecommissie.

Hoofdfuncties van de leden:

Huib Jansen	Directeur Landelijke Vereniging van Wereldwinkels
Eric de Zeeuw	Locatiemanager, lid MT bij De Seizoenen, Antroposofische zorginstelling
Menno Pistorius	Directeur Paramedische Studies aan de Hogeschool Arnhem–Nijmegen (HAN)
Martijn de Loor	Directeur eigenaar Gevoel voor de zaak – bureau voor organisatie-coaching
Piet Hein Kolff	Algemeen directeur haven Den Helder
Manny Liebrecht	Lid college van bestuur Stichting Biezonderwijs Tilburg
Jan Spijkers	
Linda Scheeres	Studieleider Contextual Studies, Utrechts Conservatorium, Hogeschool voor Kunsten Utrecht (HKU)

Op grond van het overzicht van nevenfuncties van de RvT-leden, is geen belangenconflict gebleken met het RvT-lidmaatschap.

De leden van de raad bezitten samen deskundigheid op bestuurlijk, maatschappelijk, financieel, personeel, organisatorisch en onderwijskundig terrein. Vijf leden hebben of hadden onlangs kinderen op een van de scholen van de Stichting. De leden staan echter onafhankelijk ten opzichte van personen en deelbelangen, ze voelen zich verbonden met het vrijeschoolonderwijs en onderschrijven de code Goed Onderwijsbestuur VO.

Bezoldiging

In de vergadering van 27 mei 2013 heeft de raad van toezicht besloten om jaarlijks een vergoeding toe te kennen aan de toezichthouders. De voorzitter ontvangt € 1.500,-- en de leden ieder € 1.000,-- per jaar. Een lid van een permanente commissie ontvangt bovendien een vergoeding van € 250,-- per jaar.

Werkgeverschap

Huib Jansen en Martijn de Loor hebben conform de procedure een beoordelingsgesprek gevoerd met de bestuurder.

Jaarrekening en begroting

De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van het door de bestuurder opgestelde jaarverslag en de jaarrekening over 2013 en ze goedgekeurd. De raad heeft ook kennis genomen van de aanbevelingen van de accountant, deze samen met de bestuurder besproken. Besloten is dat de aanbevelingen zullen worden opgevolgd, met uitzondering van het overhevelen van de verplichtingenadministratie naar Pro Active.

Het voorstel van de bestuurder om de begroting voor het jaar 2014 vast te stellen is door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Waardering

De raad spreekt haar waardering uit voor de in 2014 getoonde inzet van de bestuurder en de medewerkers van alle vestigingen.

Bijlage 5: Jaarverslag dMR Stichtse Vrije School over schooljaar 2014

Inleiding

Dit is het jaarverslag van de deel-medezeggenschapsraad (dMR) van de Stichtse Vrije School in Zeist over 2014. In dit korte verslag legt de dMR, samengevat, verantwoording af voor haar activiteiten gedurende kalenderjaar 2014. Verslaglegging gebeurt per kalenderjaar, dit in tegenstelling tot de werkwijze van de dMR, die per schooljaar een planning maakt, maar op deze wijze lopen de jaarverslagen van de schoolleiding en MR parallel.

Rol en werkwijze MR

De MR is een bij wet ingesteld onafhankelijk en democratisch gekozen schoolorgaan om de belangen van leerlingen, ouders en schoolpersoneel te behartigen tegenover het schoolbestuur en schoolleiding. Voor het bestuur van de stichting Scholengemeenschap Voor Vrijeschoolonderwijs (SGVVS) is dit de bestuurder, Frans Ebskamp. In de dagelijkse onderwijspraktijk van de Stichtse Vrije School is dit de rector van deze school, Gijs Roeters van Lennep.

De MR moet en mag zich gevraagd en ongevraagd met allerlei zaken bezighouden die de school aangaan. Afhankelijk van de belangen die ermee gemoeid zijn en de reikwijdte daarvan, wordt de MR over een aantal zaken verplicht ofwel om advies dan wel om instemming gevraagd. Maar de MR mag ook ongevraagd advies geven over zaken die de school aangaan.

Over zaken die de hele school aangaan wordt aan de afzonderlijke deelraden een adviesverzoek gestuurd door de bestuurder. Alleen als er zaken zijn die nader overleg vragen is het nodig een overkoepelende MR vergadering te beleggen. Dit was in 2014 niet nodig.

Naast het adviseren over plannen en besluiten van de directie en het schoolbestuur, kan de MR zelf ook komen met voorstellen om zaken te verbeteren en het schoolleven van leerlingen en de teamleden te verrijken.

MR-leden 2014

Ouders: Annechien de Gast (voorzitter), Ingrid Daey Ouwen
Personeel: Gerard Poolman (secretaris), Arine van der Heul
Leerlingen: Clarine Pameijer (tot juli), Monty Aal, Fleur Hermes, Puck Schotel (vanaf augustus)
Schoolleiding: Gijs van Lennep (gast)

Vergaderingen.

De deelraad van de medezeggenschapsraad vergaderde zeven keer, onder voorzitterschap van een ouderlid en secretariaatsvoering van een personeelslid. Bij deze vergaderingen was de rector te gast, om informatie te verstrekken en om te luisteren. Aan het einde van het schooljaar was er een gezamenlijk etentje waarin ook afscheid werd genomen van vertrekkende leden.

Daarnaast hebben voorzitter en secretaris regelmatig contact gehad met de schoolleiding ter voorbereiding op de vergaderingen.

Ook is er regelmatig overleg geweest tussen de lerarengleding van de dMR en de rector, over zaken die vooral het personeel aangingen, zoals uitwerkingen van de cao en het taakbeleid.

Agendapunten die het afgelopen schooljaar aan de orde zijn geweest:

- Tussenurenbeleid
- Jaarbegroting
- Passend onderwijs en het Schoolondersteuningsprofiel
- Voorstel kaders passend onderwijs

Bijlagen

- VO-enquête
- Nieuwe organisatiestructuur
- Gebruik mobieltjes in de school
- Bijlessen door leerlingen
- Schoolplan
- Meerjarenbegroting
- Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding (LOB) beleidsplan
- Nieuw rookbeleid
- De ouderbijdrageregeling
- PTA's en Examenreglementen
- Protocol gebruik sociale media
- (Criteria voor) het begeleiden en beoordelen van eindwerkstukken
- Vakantierooster en het invullen van de vrijgekomen vrije dagen
- Nota differentiatie in klas 7, 8, en 9
- Stand van zaken leerlingenenquêtes:

Conclusie

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de onderwerpen waar de dMR zich het afgelopen jaar over heeft gebogen. Over een aantal zaken is stevig doorgepraat, soms zijn er aanvullingen voorgesteld en kwam het stuk de volgende vergadering opnieuw ter tafel, waarna instemming werd verleend. De dMR heeft zich het afgelopen jaar gehoord gevoeld en is sterk betrokken bij de ontwikkelingen van de Stichtse Vrije School. De dMR heeft het vertrouwen dat de goede samenwerking met de schoolleiding in de toekomst gecontinueerd blijft.

Bijlage 6: Jaarverslag dMR Novalis College

De dMR heeft geen jaarverslag aangeleverd.

Bijlage 7: Jaarverslag dMR Karel de Grote College over 2014

Voor u ligt het jaarverslag van de medezeggenschapsraad van het Karel de Grote College van kalenderjaar 2014. Middels dit korte verslag legt de MR, samengevat, verantwoording af voor haar activiteiten gedurende kalenderjaar 2014. Verslaglegging gebeurt per kalenderjaar, dit in tegenstelling tot de werkwijze van vele andere scholen waarbij per schooljaar verantwoording wordt afgelegd. Op deze wijze lopen de jaarverslagen van de schoolleiding en MR parallel.

Rol en werkwijze MR

De MR is een bij wet ingesteld onafhankelijk en democratisch gekozen schoolorgaan om de belangen van leerlingen, ouders en schoolpersoneel te behartigen tegenover het schoolbestuur en schoolleiding. Voor het bestuur van Stichting voor Vrijeschoolonderwijs (SGVVS) is dit de bestuurder Frans Ebskamp. In de dagelijkse onderwijspraktijk van het Karel de Grote College is dit de rector van deze school Wanda Kasbergen. De MR moet en mag zich gevraagd en ongevraagd met allerlei zaken bezighouden die de school aangaan. Afhankelijk van de belangen die ermee gemoeid zijn en de reikwijdte daarvan, wordt de MR over een aantal zaken verplicht ofwel om advies dan wel om instemming gevraagd. Maar de MR mag ook ongevraagd advies geven over zaken die de school aangaan.

Binnen de MR is de stemverdeling als volgt geregeld:

- Personeelsgeleding: twee stemmen;
- Oudergeleding: één stem;
- Leerling geleding: één stem.

Naast het adviseren over plannen en besluiten van de directie en het schoolbestuur, kan de MR zelf ook komen met voorstellen om zaken te verbeteren en het schoolleven van leerlingen en de teamleden te verrijken.

MR-leden 2014

Personeelsgeleding:	Wilbert Vloet (voorzitter, tot augustus 2014) Erik Nieuwkoop (secretaris, voorzitter) Chantal van de Pol
Oudergeleding:	Theo Verwijst (tot augustus 2014) Elsemie Kemkes Kristel de Buck Yvonne van Uden (vanaf augustus 2014) Astrid Vriends (vanaf augustus 2014)
Leerlingen:	Guusje Drenth (tot augustus 2014) Thijme Ebskamp (tot augustus 2014) Iris Sternheim Layla de Moor (vanaf augustus 2014)
Te gast:	Namens schoolleiding: Wanda Kasbergen (rector)

Belangrijkste speerpunten MR in 2014

Investerings en renovatie schoolgebouw KGC.

Vanwege aanhoudende groei van het leerlingenaantal van de school is de school genoodzaakt om uit te breiden. Sinds enige jaren kan de school drie klaslokalen in het pand van Meander huren, daarnaast wordt een aantal lokalen in de oude mavo aan de Prins Bernhardstraat gehuurd. Om een duurzame oplossing voor langere termijn te vinden, wordt uitgezien naar uitbreiding van het huidige schoolgebouw. Omdat basisschool Meander naar alle waarschijnlijkheid nieuwbouw gaat plegen, komt op termijn het gehele pand aan de Wedren vrij. Het KGC zou graag gebruik willen maken van dit pand ten behoeve van de uitbreiding van de school.

Bijlagen

Naast investering in uitbreiding wordt ook kritisch meegekeken met renovatie(plannen) van het bestaande schoolgebouw. De gevel van het pand aan de Wilhelminasingel is bijvoorbeeld nog voorzien van stalen kozijnen en enkel glas. Er werd besloten om de kozijnen in deze gevel te vervangen door een beter isolerende kozijnen en beglazing. Naast de economische haalbaarheid wordt door de MR ook de aandacht gevestigd op duurzaamheid, comfort en de voorbeeldfunctie van de school.

Nieuwe Praktische Stroom: Kunst en ambacht.

De school richt sinds schooljaar 2013/2014 de Praktische Stroom in die zich richt op leerlingen met een vmbo-gt-niveau, deze nieuwe stroom wordt Kunst en Ambacht (K&A) genoemd. De leerlingen sluiten de school af met een vmbo-t examen. De teamleiders vmbo-t en K&A werkten aan de inrichting van de stroom vanaf klas 9. De definitieve lessentabel moet nog worden voorgelegd aan de MR.

Invoering tweede tranche Functiemix.

Zoals op alle middelbare scholen in Nederland, wordt op het KGC ook de functiemix ingevoerd. De verplichte invoering leidde tot onvrede onder het personeel omdat het KGC tot kort geleden een vrijwel *plat loongebouw* kende. De MR speelde een actieve rol bij het opstellen en vaststellen van de sollicitatieprocedure.

Benoeming teamleiders.

Door de geleidelijke verschuiving van taken vanwege het werken in teams en door de benoeming van teamleiders werd steeds meer gestalte gegeven aan functie inhoud van de functie *teamleider*. De definitieve taakomschrijving moet nog worden goedgekeurd door de MR. Vanwege de wijzigingen in de schoolhiërarchie werd door bestuur en schoolleiding voorgesteld om de teamleiders automatisch in een hogere loonschaal te beoordelen. De MR zorgde er voor dat alle teamleiders in het voorjaar van 2015 beoordeeld zullen worden op hun functioneren volgens de hogere loonschaal.

Scholing.

In januari 2014 volgde de dMR (ouder-, leerling, en personeelsgeleding) een cursus *Het lezen van de begroting* welke werd georganiseerd door CNV-onderwijs. De cursus werd als zeer nuttig ervaren.